

Jaarverslag en jaarrekening 2022

Samenwerkingsverband

Voortgezet Onderwijs regio Leiden

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD.....	- 2 -
Bestuurlijke reflectie in beeld	- 3 -
1. HOOFDPUNTEN VAN BELEID	- 8 -
2. VISIE, ORGANISATIE, BESTURING	- 10 -
2.1. Missie, visie, doelstellingen en leerlingaantallen	- 10 -
2.2. Organisatie en besturing.....	- 11 -
2.3. Relevante algemene informatie	- 18 -
3. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN	- 19 -
3.1. Verslag Raad van Toezicht	- 19 -
3.2. Verslag Ondersteuningsplanraad.....	- 27 -
3.3. Verslag Medezeggenschapsraad.....	- 28 -
3.4. Privacy en Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	- 29 -
4. VERSLAG BESTUUR	- 32 -
4.1. Programma 1: Passend Onderwijs op de scholen.....	- 32 -
4.2. Programma 2: Passend Onderwijs met behulp van het samenwerkingsverband.....	- 32 -
4.3. Programma 3: Passend Onderwijs tijdelijk bovenschools (De Delta).....	- 34 -
4.4. Programma 4: Passend Onderwijs op vso	- 39 -
4.5. Programma 5: Samenwerken bij zorgplicht en overgangen	- 40 -
4.6. Programma 6: Kwaliteitszorg	- 42 -
4.7. Programma 7: Ontwikkelingen.....	- 44 -
4.8. Programma 8: Bestuur en Organisatie	- 47 -
4.9. Programma overstijgende doelstellingen en ontwikkelingen	- 47 -
5. FINANCIËN	- 49 -
6. CONTINUÏTEIT.....	- 53 -
6.1. Meerjarenperspectief	- 53 -
6.2. Risicobeheersing	- 59 -
6.3. Financiële positie	- 60 -
6.4. Treasury verslag	- 61 -
7. JAARREKENING	- 62 -

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2022 van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden, waarmee het boekjaar 2022 wordt afgesloten. Ook dit jaar vormt het Ondersteuningsplan 2020-2024 de basis voor de inzet van het samenwerkingsverband. Binnen het ondersteuningsplan is de inzet vertaald naar 8 programma's. Deze zijn ook binnen de meerjarenbegroting herkenbaar en vormen de basis van de inhoudelijke en financiële verantwoording. De jaarrekening 2022 maakt onderdeel uit van dit jaarverslag en bestaat uit de balans per 31 december 2022, de rekening van baten en lasten over 2022 alsmede een toelichting op de balans en de rekening van baten en lasten. De jaarrekening is opgesteld door Onderwijsbureau Hollands Midden te Leiden en gecontroleerd door Van Ree accountants BV.

Kees de Bruin
Directeur-bestuurder a.i.

BESTUURLIJKE REFLECTIE IN BEELD

Hieronder volgt per relevant item, gekoppeld aan grafische weergaven een beknopte reflectie op 2022 en een blik voorwaarts naar 2023.

Leerlingaantallen

Vmbo / havo / vwo

1-10-2019	15.072
1-10-2020	14.731
1-10-2021	14.734
1-10-2022	14.804

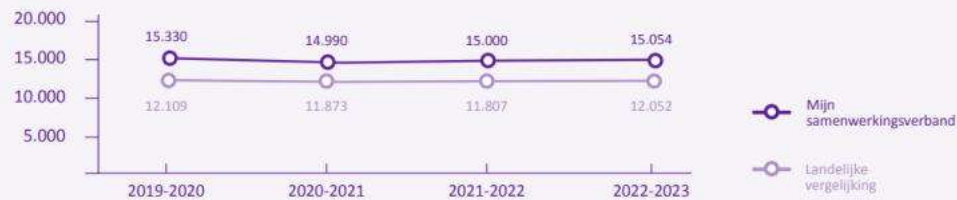
Praktijkonderwijs

1-10-2019	258
1-10-2020	259
1-10-2021	266
1-10-2022	250

VSO

1-10-2019	408
1-10-2020	415
1-10-2021	445
1-10-2022	447

Ontwikkeling leerlingaantallen regulier VO

Het totaal aantal leerlingen in het reguliere vo (praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo) is voor het tweede jaar op rij licht gestegen en in 2022 uitgekomen op 15.054 leerlingen. Zoals de grafiek laat zien, is deze stijging in ons samenwerkingsverband iets groter dan op landelijk niveau. Het aantal vso leerlingen is licht gestegen ten opzicht van 2021 en komt in 2022 uit op 447 leerlingen.

Deelname %

VSO en praktijkonderwijs 2022-2023

Ontwikkeling deelname VSO

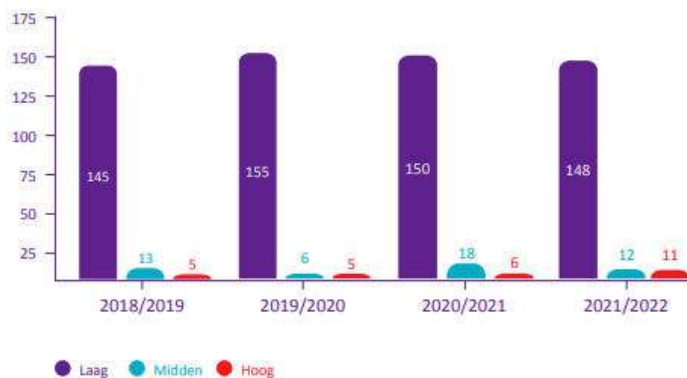
Wat was de afgelopen jaren het deelnamepercentage voor VSO leerlingen op 1 oktober?

Streefnorm: Het deelnamepercentage VSO vermindert geleidelijk naar 2,68% vanaf 2024.

Nadat het vso deelnamepercentage in de afgelopen jaren een verontrustende groei heeft doorgemaakt, is dit percentage van 2021 naar 2022 gestagneerd. Het deelnamepercentage van ons samenwerkingsverband ligt nog steeds ruim onder het landelijke gemiddelde. Het so deelnamepercentage stijgt van 1,96% in 2021 echter naar 2,1% in 2022. Dit zou ertoe kunnen leiden dat ons toekomstige vso deelnamepercentage ook een stijging kent, wat een financieel knelpunt kan opleveren. Daarmee blijft het beteugelen van het vso deelnamepercentage hoog op de agenda van ons samenwerkingsverband staan. Ambitie daarin blijft om het niveau van 2020 van 2,68% in 2024 (einde looptijd huidige ondersteuningsplan) te hebben bereikt.

Afgegeven toelaatbaarheidsverklaring VSO

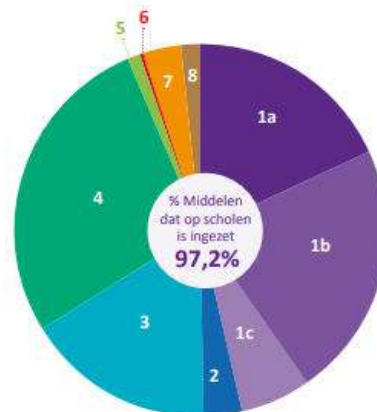
Passend Onderwijs m.b.v. het SWV

Begeleiders Passend Onderwijs verdeeld over de scholen (2-4 dagen p/w):	15.800 uur
Verwijzingen naar De Delta (Onderbouw):	36
Verwijzingen naar De Delta (Bovenbouw):	10
Verwijzingen naar De Delta (Entree):	11
Verwijzingen naar De Delta (Rebound):	9
Verwijzing naar schakelklas havo/vwo:	17
Plusarrangementen:	13
Buitenkans (6 maanden)	9
Consulten Loket Passend Onderwijs:	197
Leerlingaccounts Kurzweil via het SWV:	1138

Besteding middelen

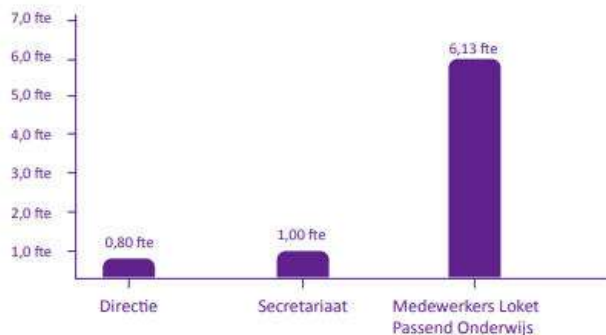
Ondersteuning met behulp van het SWV VO

Totale baten	€ 21.537.740
1. Passend Onderwijs op de Scholen:	
1a. Specifieke Basisondersteuning	€ 3.697.612
1b. Specifieke Basisondersteuning vmbo (lwoo)	€ 4.874.569
1c. Basisondersteuning Praktijkonderwijs	€ 1.379.907
2. Extra Ondersteuning met hulp van het SWV	€ 696.738
3. Passend Onderwijs tijdelijk bovenschools	€ 3.467.446
4. Passend Onderwijs op VSO	€ 6.345.460
5. Samenwerken bij zorgplicht en overgangen	€ 216.178
6. Kwaliteitszorg	€ 68.748
7. Ontwikkelingen	€ 737.878
8. Bestuur en organisatie	€ 364.390
Totale lasten	-€ 21.848.925
Resultaat	- € 311.184

Personeel & Organisatie

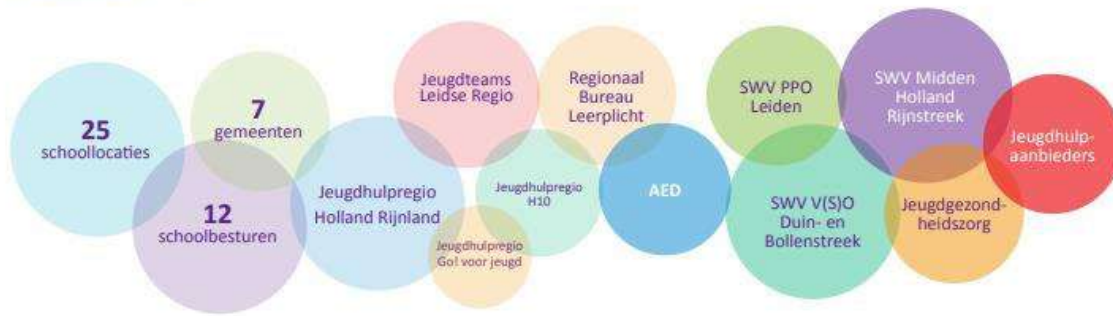
Loket Passend Onderwijs 7,93 Fte

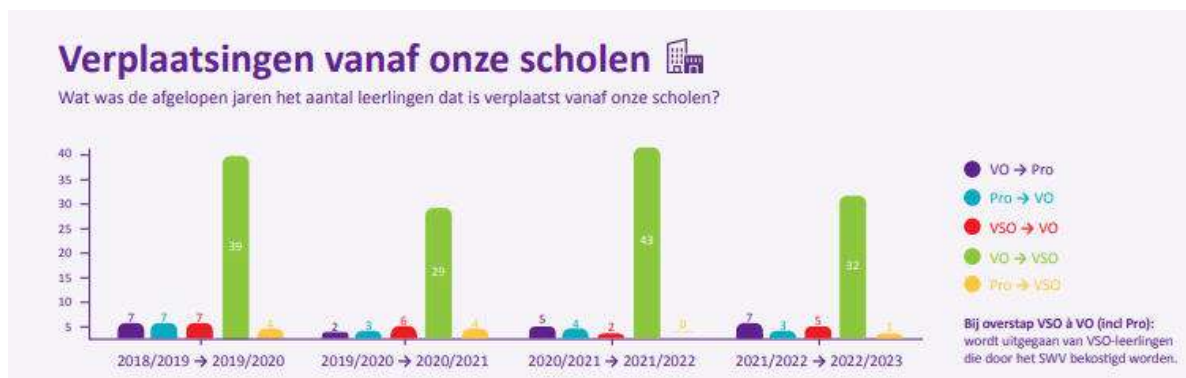
De Delta 29,00 Fte

Netwerk

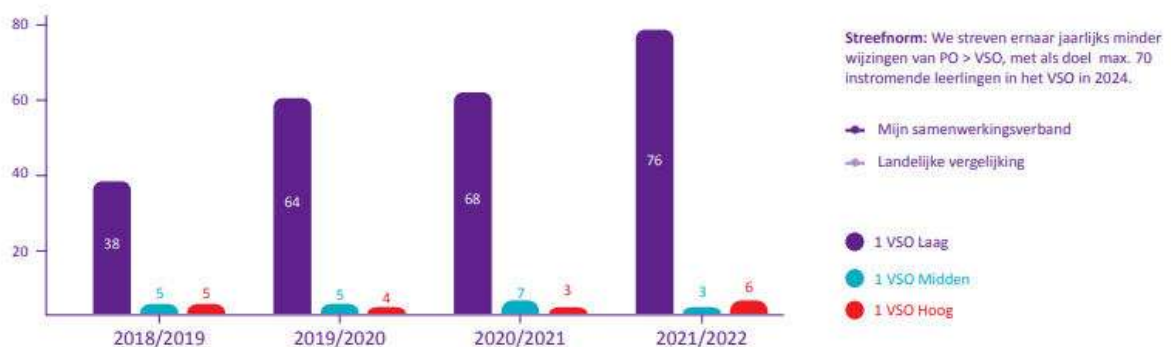
In 2021 was nog sprake van 24 schoollocaties, met eigen BRIN-nummer. Dit aantal is in 2022 met 1 locatie uitgebreid naar 25 schoollocaties.

Opvallend is dat het aantal verplaatsingen van vso naar vo van 2021/2022 naar 2022/2023 (1 oktober telling) gestegen is naar een aantal van 5. We zijn daarmee iets succesvoller gebleken dan het jaar daarvoor. De ambitie is om in 2024 te komen tot een aantal van 10 transfers van vso naar vo. Daarnaast is het aantal transfers van vo naar vso in diezelfde periode afgenomen van 43 naar 32. Dit aantal is dus in positieve zin afgenomen en ligt zelfs onder de ambitie van 35 transfers in 2024.

Verplaatsingen van PO → VSO

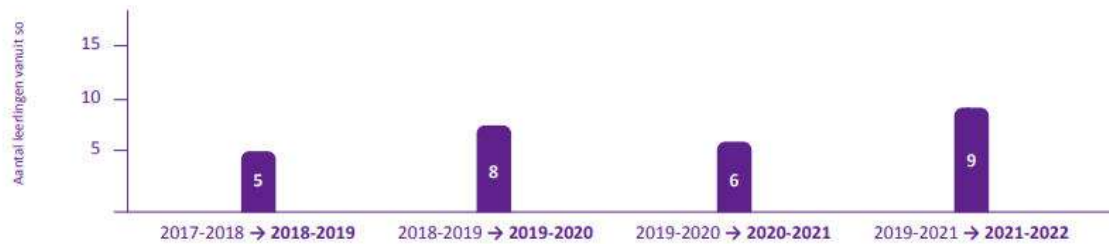
Voor hoeveel leerlingen vanuit het PO (BaO, SBaO, SO) is er een nieuwe TLV toegekend (t.b.v. start nieuwe schooljaar) en hoe ontwikkelt zich dit?

De instroom vanuit het po naar het vso laat tot en met schooljaar 2021/2022 een stijgende trend zien. De instroom is een belangrijke bepaler voor het deelnamepercentage aan het vso, wat daarmee hoog op de agenda van ons samenwerkingsverband staat. De grafiek laat zien dat in schooljaar 2021/2022 in totaal 85 leerlingen zijn verplaatst van po naar vso. De ambitie blijft om deze instroom te reduceren naar een totaal van 70 in 2024.

Verplaatsingen van SO → VO

Hoeveel van de instromende leerlingen op onze reguliere scholen komt uit het SO en hoe ontwikkelt zich dit?

Bovenstaande grafiek laat zien dat de instroom van so naar vo van 2020/2021 naar 2021/2022 is gestegen naar 9. Dit is positief, maar nog onvoldoende. Wanneer deze aantallen kunnen groeien naar 15 in 2024 dan levert dat ook een bijdrage aan de reductie van de instroom van het vso.

Thuiszitters per categorie

	10 feb	14 juni	9 sep	6 dec
Langdurig Relatief Verzuim (> 4 weken ongeoorloofd verzuim)	1	2	1	1
Risicoleerlingen (> 4 weken 50% -100% ongeoorloofd verzuim wegens lichamelijke of psychische omstandigheden)	155	186	125	163

Bron: Registratie Regionaal Bureau Leerrecht

1. HOOFDPUNTEN VAN BELEID

Het totale aantal leerlingen binnen het samenwerkingsverband is 15.501 (teldatum 1 oktober 2022). Daarvan zaten in totaal 15.054 leerlingen op het regulier vo: 14.804 leerlingen op vmbo, havo of vwo en 250 leerlingen op het praktijkonderwijs (pro). 447 leerlingen gingen naar een vso school. Het deelnamepercentage aan het vso is 2,97%. In totaal vonden 142 leerlingen hun plek op De Delta, het OPDC van het samenwerkingsverband. Deze leerlingen zijn ingeschreven bij een reguliere vo school en worden daardoor niet meegenomen in de tellingen.

Relevante ontwikkelingen in het verslagjaar waren:

- Aan het versneld besteden van de bovenmatige reserves is na 2021 ook in 2022 een vervolg gegeven. Dit verloopt volgens plan.
- In februari 2022 heeft de inspectie van het onderwijs een bezoek gebracht aan het samenwerkingsverband en OPDC De Delta daarbinnen. Op enkele inspectiestandaarden hebben we een onvoldoende beoordeling gekregen, aan het herstel daarvan is gedurende het jaar hard gewerkt. In oktober 2022 heeft een vervolggesprek plaatsgevonden en in december 2022 is het herstel afgerond op gebied van het aanbod voor leerlingen in de bovenbouw van het VMBO Basis/Kader die door het samenwerkingsverband zijn toegelaten om onderwijs te volgen op het OPDC. Daarnaast zijn drie addenda aan het ondersteuningsplan toegevoegd waardoor werd voldaan aan de wettelijke vereisten. Akkoord op het gepleegde herstel heeft de inspectie op afstand afgegeven. In de loop van 2022 is binnen OPDC De Delta met name hard gewerkt aan de leerkrachtbezetting, het verbeteren van de pedagogisch-didactisch vaardigheden en het schrijven van protocollen. Een herstelbezoek van de inspectie staat ingepland in maart 2023. Tot die tijd wordt binnen het samenwerkingsverband en OPDC De Delta hard gewerkt aan het versterken van de onderwijskwaliteit en de organisatie.
- De pilot Schakelklas havo/vwo heeft in 2022 haar tweede kalenderjaar gedraaid. Betrokken ouders/leerlingen en scholen zijn zeer positief over de Schakelklas en achten deze voor het tweede jaar op rij van grote waarde voor deze doelgroep.
- 2022 was het tweede kalenderjaar waarin de nieuwe governance structuur van het samenwerkingsverband operationeel was. Zie hiervoor het verslag toezichthoudend orgaan in dit jaarverslag.
- Met het digitale kwaliteitssysteem Perspectief Op School (POS) zijn scholen eind 2022 gevraagd de besteding van de middelen in schooljaar 2021-2022 te verantwoorden. De uitkomsten hiervan worden begin 2023 verwacht. Hiermee is een goede start gemaakt met het steviger sturen op doelmatigheid in de besteding van de middelen.
- Er is opnieuw uitvoering gegeven aan het activiteitenplan behorende bij de subsidie voor verbeteren van onderwijs en ondersteuning voor begaafde leerlingen.
- Tot slot is er veel aandacht uitgegaan naar het 'samen werken'(zie onze missie). De collectiviteit in ons samenwerkingsverband is een aandachtspunt, zeker nu de financiën niet meer zo ruim voor handen zijn als voorheen. In 2022 zijn in dit kader meer overleggen en vergaderingen gehouden dan in de jaarplanning was opgenomen. Dat geldt voor alle gremia, dus zowel de Raad van Toezicht, het Breed Bestuurlijk Overleg, de Ondersteuningsplanraad en het Directeurenoverleg heeft extra vergaderingen belegd in 2022. Waarbij opgemerkt dat het directeurenoverleg gezamenlijk gehouden wordt en niet meer los in twee delen (VMBO/VSO en TL, MHV)

Vooruitblik 2023:

- In maart 2023 is het herstelbezoek van de onderwijsinspectie aan ons samenwerkingsverband en De Delta ingepland. Bij publicatie van dit jaarverslag is bekend dat vanuit de meeste herstelactiviteiten volgens de inspectie zijn gepleegd en de nog resterende verbeterpunten als realistisch en haalbaar worden betiteld. Deze betreffen de volgende zaken. De inspectie wil nagaan of er geen leerlingen meer zijn die langer dan 2 jaar (de maximale verblijfsduur)

onderwijs volgen binnen OPDC De Delta. De uitstroom van leerlingen die langer dan 2 jaar aanwezig zijn staat ingepland tot aan de komende zomervakantie en zal uiterlijk dan leiden tot herstel op dit punt. Daarnaast wil de inspectie, ondanks dat alle benodigde onderdelen terug te vinden zijn op het OPDC, nog een beschrijving van het onderwijskundig beleid ontvangen dat goed is te evalueren. Tot slot wil zij de werking van de beschreven beleidsdocumenten o.g.v. sociale veiligheid en de bijbehorende activiteiten binnen het OPDC volgen en daarbij de uitkomsten van de periodieke veiligheidsmeting in november 2023 betrekken. Door de timing van deze meting heeft de inspectie aangekondigd in november/december 2023 terug te komen op het OPDC. We vertrouwen erop dat we nadien een voldoende beoordeling krijgen van de inspectie.

- De procedure voor de werving van een vaste directeur-bestuurder is opgeschort omdat op voorspraak van een aantal bestuurders eerst de samenwerking met een aanpalend samenwerkingsverband wordt onderzocht.
- Aan het einde van schooljaar 2022-2023 wordt, op basis van een eindexamen, besloten of de Schakelklas havo/vwo een structurele plek krijgt binnen het dekkend netwerk van voorzieningen van het samenwerkingsverband.
- Het kwaliteitsbeleid krijgt een actief vervolg. Naar aanleiding van de verantwoording van de besteding van middelen over 2021-2022 in POS (Perspectief Op School) wordt hierover vanaf maart 2023 een gespreksronde gehouden met de scholen. De directeur-bestuurder en betrokken adviseur van het Loket Passend Onderwijs en de medewerker Kwaliteit & Beleid van het samenwerkingsverband gaan met de schoolleiding en ondersteuning coördinator in gesprek over de doelmatigheid van de besteding van de samenwerkingsverband middelen en kijken vooruit naar de plannen voor schooljaar 2023-2024. Eind 2023 vindt een herhaling van de verantwoording van de besteding van middelen in schooljaar 2022-2023 plaats. De verantwoording krijgt hiermee een structureel en cyclisch karakter. Van te voren worden plannen gemaakt voor de besteding, tussentijds vindt een evaluatie plaats en achteraf wordt de besteding verantwoord. Het digitale kwaliteitssysteem POS zal uitgebreid en op maat gemaakt worden voor gebruik in 2023. POS wordt, naast de inzet voor de verantwoording van de besteding van middelen, in 2023 ingezet voor het inzichtelijk maken van de ondersteuningsstructuur op de scholen. Dit met als doel meer eenduidigheid te organiseren in de school ondersteunings profielen (SOP) en zo te werken aan de afstemming in het gezamenlijke aanbod in de basis- en extra ondersteuning van het volledige samenwerkingsverband.
- Vanaf april 2023 start het geplande traject van collegiale visitatie dat in samenwerking met Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek wordt opgezet en waaraan de betrokken scholen van onze samenwerkingsverbanden deelnemen.
- De met ingang van 2021 gewijzigde governance structuur zal eind 2023 worden geëvalueerd. Daarbinnen is aandacht voor het nieuwe toezichtkader van de Raad van Toezicht.
- Gestart wordt met de stappen om te komen tot een nieuw Ondersteuningsplan 2024-2028. De invulling van de in het vigerende Ondersteuningsplan 2020-2024 beschreven ambities krijgt een vervolg in 2023.

2. VISIE, ORGANISATIE, BESTURING

2.1. Missie, visie, doelstellingen en leerlingaantallen

De missie, de visie, de doelstellingen en het beleid van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden is verwoord in het Ondersteuningsplan 2020-2024.

De missie van het samenwerkingsverband luidt:

‘Samen werken aan een kansrijke onderwijsontwikkeling van elke leerling’

Uitgangspunten hierbij zijn:

- *Aandacht hebben voor alle leerlingen in de regio.*

Met aandacht voor de leerling zorgen we ervoor dat we een goed beeld krijgen van wat er nodig is om hem verder te helpen in zijn ontwikkeling. Hiertoe praten we met onze leerlingen, luisteren we naar hen en maken we hen deelgenoot van of, waar mogelijk, eigenaar van hun eigen ontwikkelproces.

- *Uitgaan van de talenten en de mogelijkheden van de leerling.*

We hebben in beeld waar de leerling goed in is en waar mogelijkheden liggen om verder door te ontwikkelen. Deze kennis gebruiken we om op gebieden waar de leerling (nog) minder goed in is, tot een hoger niveau te komen.

- *Doen wat nodig is om dit optimaal te ontwikkelen en de kansen van de leerling te vergroten, zodat de schoolloopbaan succesvol kan worden afgerond.*

We zetten ons volledig in om de kansen van de leerling te vergroten met als doel te werken aan een afronding van de schoolloopbaan. Hoe deze afronding er uitziet, is afhankelijk van de leerling. Voor sommige leerlingen is dit een diploma, voor andere leerlingen is dit een andere vorm van een startkwalificatie en voor weer andere leerlingen uitstroom naar dagbesteding of arbeid.

- *Ondersteuning bieden binnen de school waar kan of buiten de school wanneer nodig met andere oplossingen in samenwerking met jeugdhulp en zorg.*

Waar leerlingen het nodig hebben, krijgen zij hulp om het beste uit zichzelf te halen. Hiervoor hebben we een ondersteuningsstructuur. We combineren interne en externe expertise zodat we in staat zijn te bieden wat er nodig is. Als dat betekent dat een leerling even niet op school kan blijven, blijven we als onderwijs betrokken om zo snel mogelijk de terugkeer naar school weer mogelijk te maken.

- *De beschikbare middelen inzetten zodat alle leerlingen binnen het samenwerkingsverband er baat bij hebben en voldaan wordt aan de wettelijk gestelde kaders.*

Wanneer hele specifieke maatwerktrajecten nodig zijn, richten we deze in. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de leerling op termijn toegroeit naar het volgen van onderwijs in een (kleine) groep zodat er ook geprofiteerd wordt van het socialisatie-aspect van het onderwijs. Een ander uitgangspunt is dat we met de vormgeving van dergelijke trajecten binnen de wettelijke kaders blijven. Het samenwerkingsverband wenst duurzaam uiting te geven aan de uitgangspunten. Voorwaarde hiervoor is een financieel gezonde organisatie waarbij alle leerlingen langdurig kunnen profiteren van dat wat nodig is voor hun ontwikkeling.

Om dit mogelijk te maken ontwikkelt en versterkt het samenwerkingsverband de samenwerking van de deelnemende schoolbesturen. Dit proces is al in eerder ingezet en opnieuw benadrukt in 2022.

Alleen wanneer schoolbesturen, scholen en professionals effectief samenwerken, zijn zij in staat om passend onderwijs te verzorgen voor alle leerlingen in de regio.

Gelijkwaardige samenwerking is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Zowel binnen het onderwijs, als met de organisaties die op de jeugd gerichte zorg bieden. Dit vraagt om elkaar te leren kennen en te weten wat ieders sterke kanten zijn. Samenwerkende professionals die elkaars sterke kanten benutten, kunnen samen leerlingen passend onderwijs bieden.

Het kader waarbinnen het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden opereert en de algemene doelstelling zijn beschreven in de Wet op het voortgezet onderwijs (wvo). De wvo benoemt hierbij als de wettelijke taken van het samenwerkingsverband:

- het vaststellen van een ondersteuningsplan;
- het toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan scholen en door het Samenwerkingsverband ingerichte voorzieningen;
- het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het voortgezet speciaal onderwijs; het praktijkonderwijs of het leerwegondersteunend onderwijs. Dit op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven;
- het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar een leerling is aangemeld of ingeschreven.

Het samenwerkingsverband kent de volgende ontwikkeling van het aantal leerlingen:

Leerlingenaantallen 2018-2022				
teldatum	lwoo	pro	overig vo	Totaal vo
1-10-2018	17	259	15.281	15.557
1-10-2019	8	258	15.025	15.291
1-10-2020	0	259	14.731	14.990
1-10-2021	0	266	14.746	15.012
1-10-2022	0	250	14.804	15.054
teldatum	vso cat. 1	vso cat. 2	vso cat. 3	totaal vso
1-10-2018	333	23	25	381
1-10-2019	355	32	21	408
1-10-2020	364	28	23	415
1-10-2021	389	34	21	444
1-10-2022	392	34	21	447
teldatum	De Delta			
1-10-2018	154			
1-10-2019	170			
1-10-2020	163			
1-10-2021	155			
1-10-2022	142			

2.2. Organisatie en besturing

Sinds 1 januari 2021 heeft Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden een nieuwe governance structuur. Deze is vastgelegd in de statuten, laatstelijk gewijzigd op 31 december 2020. De organen van de stichting zijn het bestuur (de directeur-bestuurder) en de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat uit maximaal vijf personen afkomstig uit de aangeslotenen, aangevuld met een onafhankelijk voorzitter en een onafhankelijk lid.

Daarnaast is in de statuten vastgelegd dat er twee adviserende gremia worden ingericht:

- Directeurenoverleg (art. 13): adviseert het bestuur in de beleidsvoorbereiding en -uitvoering van het ondersteuningsplan. Leden zijn de directeuren en rectoren van de scholen.
- Breed Bestuurlijk Overleg (art. 14): hieraan nemen alle aangesloten bevoegde gezagen deel. Het BBO wordt geïnformeerd en geconsulteerd over te voeren (nieuw) beleid en de uitvoering

van het ondersteuningsplan. Het BBO brengt in ieder geval advies uit over de meerjarenbegroting, het ondersteuningsplan en statutenwijzigingen.

De werkwijzen van beide gremia is vastgelegd in reglementen.

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de directeur-bestuurder. In 2022 is deze post op ad interim basis ingevuld door de heer C.J.C. de Bruin.

De Raad van Toezicht had op 31 december 2022 de volgende samenstelling:

- Dhr. R.G. Beek, voorzitter Onafhankelijk
- Mw. M.E. Maij, lid Onafhankelijk
- Dhr. I. Roosjen, lid Stichting Resonans
- Dhr. C.H.P. Vreugdenhil, lid Stichting Fioretti Teylingen
- Dhr. W. van der Veer, lid Stichting Scholengroep Leonardo Da Vinci
- Dhr. M. Arnouts, lid Stichting VO op interconfessionele grondslag
- Dhr. A. Kastelein, lid Stichting Rijnlands Lyceum

De onafhankelijke leden ontvangen een vergoeding. Deze vergoeding wordt verantwoord in de jaarrekening (wnt verantwoording). De overige leden ontvangen geen vergoeding.

De Raad van Toezicht is in het verslagjaar 2022 acht keer in vergadering bijeen geweest. Dit een groter aantal dan normaal het geval is. Extra overleg heeft plaatsgevonden naar aanleiding van het door de onderwijsinspectie afgelegde bezoek in februari 2022 en het vervolgesprek in oktober 2022.

De belangrijkste onderwerpen die zijn besproken in de Raad van Toezicht:

- Inspectiebezoek en navolgende herstelactiviteiten
- Bestedingsplan bovenmatige reserves
- Managementrapportages
- Jaarverslag 2021
- Meerjarenbegroting 2023-2026
- Ontwikkeling GO-klas m.b.t dekkend netwerk

De directeur-bestuurder wordt ondersteund door het Loket Passend Onderwijs, een administratiekantoor en een controller. Het Loket Passend Onderwijs draagt zorg voor het coördineren en verstrekken van toelaatbaarheidsverklaringen, toewijzing trajecten tot OPDC De Delta en plusarrangementen. Bovendien is het loket belast met alle aangelegenheden die betrekking hebben op uitvoeringszaken betreffende individuele leerlingen en de specifieke vragen van ouders en scholen.

Met de behandeling en toekenning van een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) vso is de adviescommissie toelaatbaarheidsverklaringen (ACT) ingesteld. Deze commissie adviseert het dagelijks bestuur ten aanzien van de toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen. De directeur-bestuurder is op grond van haar mandaat belast met de besluitvorming.

Administratiekantoor

De financiële en personeelsadministratie worden verricht door:

Onderwijsbureau Hollands Midden
Postbus 4009, 2301 RA Leiden (t) 071 5166600

Controller

De controlling wordt verzorgd door:

Infinite Financieel B.V.
Vleutensevaart 100
3532 AD Utrecht (t) 085 8769437

Personeel

Het personeel van het Samenwerkingsverband is werkzaam binnen De Delta en het Loket Passend Onderwijs van het Samenwerkingsverband. De cao vo is van toepassing.

Personeel De Delta	fte
onderwijzend personeel	24,46
onderwijs ondersteunend personeel	4,54
Totaal De Delta	29,00

Personeel Loket Passend Onderwijs	fte
directie	0,80
secretariaat	1,00
Loket Passend Onderwijs	6,13
Totaal Loket Passend Onderwijs	7,93

Binnen de formatie van het Loket Passend Onderwijs vallen de functies van adviseur passend onderwijs en de medewerker beleid & kwaliteit. Op 1 augustus 2022 is de vaste medewerker beleid & kwaliteit elders gaan werken en per oktober vervangen door een interim medewerker. Per 15 november 2022 is tevens een interim bestuurssecretaris aangesteld.

Er zijn periodes dat er tijdelijk meer werk is voor de ACT. Gedacht moet worden aan het administratief verwerken van de toelaatbaarheidsverklaringen vso. Met de betrokken medewerker is in voorkomende gevallen afgesproken dat de extra uren dan worden vergoed. De komende jaren wordt er geen grote verandering in de benodigde formatie verwacht voor wat betreft het Loket.

Op De Delta is sprake van een afnemend leerlingenaantal. Dit betekent dat het aantal fte daardoor zal slinken. Vanuit DZB Leiden is een conciërge gedetacheerd bij De Delta. Hiermee wordt invulling gegeven aan sociaal werkgeverschap.

Het samenwerkingsverband heeft geen beleid gevoerd inzake beheersing uitkeringen na ontslag. Er hebben zich in 2022 geen cases voorgedaan waarbij het samenwerkingsverband als laatste werkgever (deels) verantwoordelijk gehouden werd voor een ww-uitkering. In het algemene personeelsbeleid (en dan met name de functioneringsgesprekken) is er mede gericht op inperking van dit risico.

Strategisch personeelsbeleid

Aan de gesprekkencyclus en het vitaliteits- en verzuimbeleid is in 2022 verder vormgegeven. Deze is gebaseerd op het in 2021 gerealiseerde functiehuis.

Ziekteverzuim

Het Samenwerkingsverband is verzekerd voor ziekteverzuim. Het verzuim van personeel wordt geregistreerd. Het gemiddelde verzuimpercentage in het verslagjaar is bij De Delta gestegen naar 11,66% (2021: 8,74%). Deze forse stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de reorganisatie van het opdc die is geïnitieerd naar aanleiding van het inspectiebezoek van begin 2022. Bij het Loket Passend Onderwijs is het gemiddelde verzuimpercentage licht gestegen naar 0,46% (2021: 0,25%).

Huisvesting

Het samenwerkingsverband huurt:

Kantoorruimte (pand Duivenbodestraat 11 te Leiden)

Het contract kent een looptijd van 1 jaar. Het kantoor is gehuisvest in een voormalige basisschool met bouwjaar 1917. Veel originele details maken dit kantoor aantrekkelijk. De gemeente heeft echter enkel glas, verouderde installatie en rottende kozijnen geïnventariseerd. Deze zijn als zeer zorgelijk

bestempeld. De gemeente zoekt naar middelen om een grondige restauratie te realiseren, met behoud van de charme van het gebouw.

Het samenwerkingsverband is gebruiker van:

Schoolgebouw De Delta (Da Costastraat 104 te Leiden)

De gemeente Leiden is eigenaar van het gebouw, het samenwerkingsverband heeft de verplichting van het onderhoud. Deze post is opgenomen in de exploitatie.

De gemeente Leiden heeft aangegeven het gebouw om niet te willen overdragen aan het samenwerkingsverband. Conform wetgeving zou het samenwerkingsverband hiervoor overdrachtsbelasting verschuldigd zijn. Op dit moment is een fiscalist van Van Ree Accountants ingeschakeld om met de belastingdienst te overleggen of ons samenwerkingsverband een uitzonderingspositie kan krijgen. Een dergelijke uitzondering geldt namelijk ook voor onderwijsbesturen.

Duurzaamheid en maatschappelijk ondernemen

Op De Delta zijn meerdere initiatieven opgepakt. Het opdc heeft het predicaat 'Gezonde School' gekregen. De snoep- en frisdrankautomaten zijn uit de aula verwijderd en vervangen door watertappunten. Elke leerling heeft daartoe een waterfles gekregen. In het horecalokaal wordt ook gezond gekookt door de leerlingen. Leerlingen kunnen zich aanmelden voor een gratis schoolontbijt.

Daarnaast is het schoolplein in 2022 voorzien van een hek. Op het plein wordt in 2023 een aantrekkelijke inrichting voor vrije momenten gerealiseerd. Deze plannen worden, onder externe begeleiding, ontwikkeld in samenspraak met leerlingen en teamleden. Dit wordt bekostigd met subsidiegelden van de gemeente Leiden. Voorwaarde voor de subsidie is dat de buurt rondom de school, buiten schooltijden, gebruik kan maken van het schoolplein. Dit is meegenomen in de planvorming.

In het kader van de verduurzaming is in 2022 de eventuele aanschaf van zonnepanelen opnieuw opgestart. Dit blijft onder de aandacht.

Plannen vanuit de gemeente om vanuit duurzaamheid de wijk en De Delta aardgasvrij te maken, hebben in 2022 geen vervolg gekregen. Dit blijft op de agenda staan. De Delta is met gemeente in gesprek om het sportveldje achter de school op te knappen zodat er ook voor buitensport gebruik van gemaakt kan worden.

Overlegstructuur samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband heeft in haar overlegstructuur naast vergaderingen van de Raad van Toezicht vaste overleg momenten met de bestuurders, de schoolleiders, de ondersteuningscoördinatoren van de deelnemende scholen en overleg met de Ondersteuningsplanraad en de Medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband.

Breed Bestuurlijk Overleg (BBO)

De functie en positie van het Breed Bestuurlijk Overleg is vastgelegd in artikel 14 van de Statuten. Het BBO is in 2022 vijf keer bijeen gekomen. De volgende punten zijn onder andere aan de orde geweest:

- Inspectiebezoek en navolgende herstelactiviteiten
- Inzet Perspectief Op School (POS) als kwaliteitsinstrument
- Ontwikkeling GO-klas m.b.t dekkend netwerk
- Ontwikkeling Schakelklas havo/vwo m.b.t. het dekkend netwerk
- Bestedingsplan bovenmatige reserve en projecten die daaruit voortvloeien
- Jaarverslag 2021
- Meerjarenbegroting 2023-2026

Directeurenoverleg

De functie en positie van het Directeurenoverleg is vastgelegd in artikel 13 van de Statuten. De directeur-bestuurder heeft in 2022 zeven keer overleg gehad met de schoolleiders binnen het samenwerkingsverband. Twee keren is dit overleg gesplitst in een overleg met de vmbo/pro (incl. vso) schoolleiders en een overleg met de vmbo-t/havo/vwo (incl. vso) schoolleiders. Vijf maal zijn de directeuren van alle scholen bijeen gekomen. Naast de uitwisseling van ervaringen en vraagstukken zijn onder andere de volgende onderwerpen besproken vanuit de adviesfunctie van het directeurenoverleg:

- Inspectiebezoek en navolgende herstelactiviteiten
- (Hoog)begaafde leerlingen
- Schakelklas havo/vwo
- Ontwikkeling GO-klas m.b.t dekkend netwerk
- Versterking samenwerking vo – vso
- Collegiale visitaties
- Bestedingsplan bovenmatige reserve en projecten die daaruit voortvloeien
- Kwaliteits- en verantwoordingsstelsel van Perspectief op School (POS)
- Jaarverslag 2021
- Meerjarenbegroting 2023-2026

De inbreng vanuit het directeurenoverleg wordt verwerkt in de geagendeerde beleidsontwikkeling.

Netwerk ondersteuningscoördinatoren

De ondersteuningscoördinatoren van de scholen zijn drie keer bijeen geweest. Tijdens deze bijeenkomsten zijn onderwerpen aan de orde geweest als: onderwijsrecht (met onderwijsjurist als gastspreker), VAVO, integraal arrangeren, verbreding samenwerking po-vo, aanpak thuiszitters effectieve interventies bij thuiszittende leerlingen, nieuwkomers in de school, ondersteuningsmogelijkheden, Schakelklas havo/vwo, ontwikkelingen op de Delta.

Ondersteuningsplanraad

Het samenwerkingsverband kent een Ondersteuningsplanraad (OPR). Ouders/leerlingen en personeelsleden van ieder schoolbestuur moeten zijn vertegenwoordigd in de OPR. De OPR kan 24 leden tellen, te weten 12 leden behorende bij de geleding ouders/leerlingen en 12 leden behorende tot de geleding personeel. De OPR heeft een medezeggenschapstatuut en een huishoudelijk reglement. Leden van de oudergeleding ontvangen een vacatievergoeding. Per 1 augustus 2022 ontvangt de personeelgeleding een urencompensatie (bij voorkeur opgenomen in de individuele jaartaakbrief).

De OPR bestond op 31 december 2022 uit 11 leden waarvan 3 ouders en 8 leden OP/OOP van scholen. Dit is een groei ten opzichte van eind 2021, maar nog steeds een te laag aantal. In 2021 is gestart met een actie om de bezetting van de OPR op het gewenste niveau te krijgen. Deze is in 2022 voortgezet. De OPR is acht keer in vergadering bijeengekomen. In de vergaderingen is de OPR door de directeur-bestuurder op de hoogte gebracht en gehouden van actuele ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 is het verslag van de OPR opgenomen, waar ingegaan wordt op de aanleiding voor de genoemde hoeveelheid vergaderingen.

Medezeggenschapsraad

Het samenwerkingsverband is werkgever. Daarom is een medezeggenschapsraad (MR) actief. Omdat er officieel geen leerlingen ingeschreven staan bij bovenschoolse voorziening De Delta bestaat de medezeggenschapsraad alleen uit een geleding van personeel van het samenwerkingsverband (inclusief De Delta). De MR heeft een medezeggenschapstatuut en huishoudelijk reglement (vastgesteld in 2021). In het eerste deel van 2022 is de MR drie keer in vergadering bijeengekomen met de directeur-bestuurder. Vervolgens zijn alle drie MR-leden bij het samenwerkingsverband als

werkgever vertrokken. Zij zijn in het najaar vervangen door twee nieuwe collega's die wilden toetreden tot de MR, een vacature was nog niet vervuld. Met de MR zijn afspraken gemaakt over een jaarrooster met terugkerende bespreekthema's. In hoofdstuk 3 is het verslag van de MR opgenomen.

Verticale en horizontale verantwoording

De verantwoording gebeurt op een aantal manieren:

Het samenwerkingsverband legt met het ondersteuningsplan verantwoording af aan de overheid. Na vaststelling ontvangt de onderwijsinspectie en het Ministerie van OCW een exemplaar. Het Ondersteuningsplan wordt eenmaal in de vier jaar vastgesteld. Aan de hand van het jaarverslag legt de directeur-bestuurder verantwoording af over de activiteiten van het samenwerkingsverband in het kalenderjaar.

De directeur-bestuurder informeert de Raad van Toezicht over zowel de inhoudelijke als de financiële ontwikkelingen van het samenwerkingsverband. Periodieke managementrapportages worden ter informatie ook gedeeld met het Breed Bestuurlijk Overleg en het Directeurenoverleg.

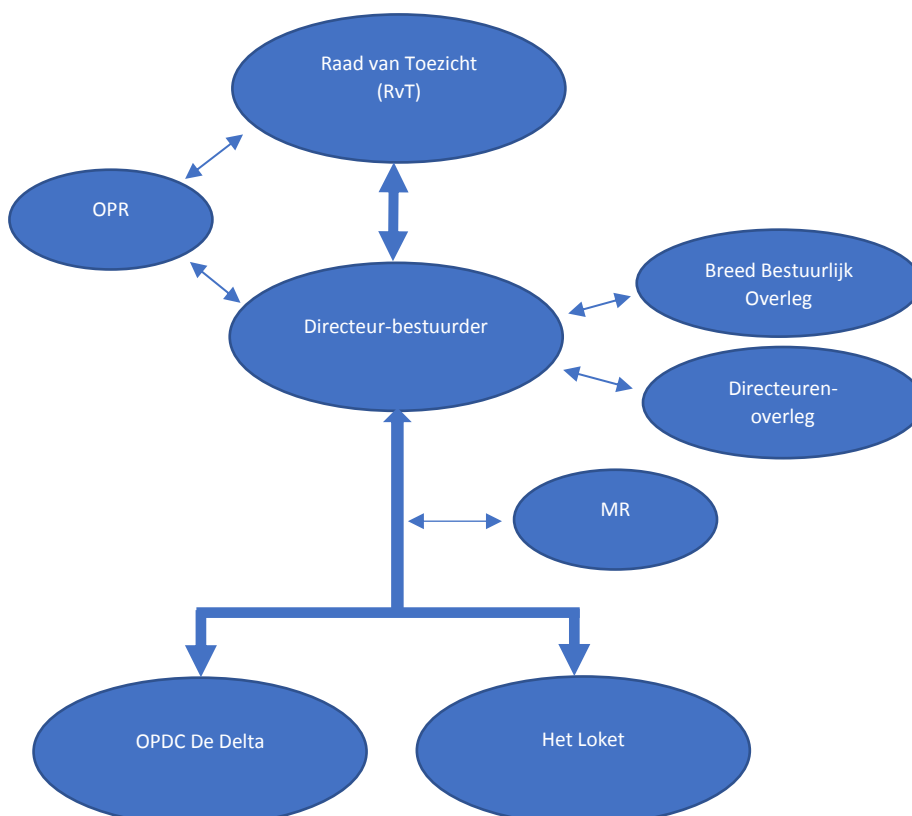
Programmastructuur

Het samenwerkingsverband kent de volgende programmastructuur:

- Programma 1: Passend onderwijs op de scholen
- Programma 2: Extra ondersteuning met hulp van het samenwerkingsverband
- Programma 3: Passend onderwijs tijdelijk bovenschools (De Delta)
- Programma 4: Passend onderwijs op vso
- Programma 5: Samenwerken bij zorgplicht en overgangen
- Programma 6: Kwaliteitszorg
- Programma 7: Ontwikkelingen
- Programma 8: Bestuur en organisatie

Governance

Samenwerkingsverband VO regio Leiden werkt sinds 2021 volgens het raad van toezichtmodel. De Raad van Toezicht wordt gevormd door twee onafhankelijke leden (waaronder de voorzitter) en vijf vertegenwoordigers van de deelnemende schoolbesturen. Onderstaand is het organogram van het samenwerkingsverband weergegeven.

Met deze organisatie en werkwijze wordt voldaan aan de governancecode van de vo-raad. Daarmee zijn de volgende zaken geborgd:

- Functiescheiding tussen toezicht en bestuur
- Checks: voldoende mogelijkheden tot controle en correctie, het afleggen van verantwoording
- Balances: evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheden, machtsbalans
- Het toezichthoudend orgaan vertegenwoordigt de stakeholders

Aangesloten besturen en participerende scholen

Bevoegd gezag	School/scholen
Stichting Het Rijnlands Lyceum Postbus 33, 2270 AA Leidschendam-Voorburg	- Rijnlands Lyceum Wassenaar - Rijnlands Lyceum Oegstgeest
Stichting Yuverta Lange Voort 70, 2341 KD Oegstgeest	- Yuverta college Oegstgeest
Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden Mariënpoelstraat 4, 2334 CZ Leiden	- Bonaventura college Burggravenlaan Leiden - Bonaventuracollege Mariënpoelstraat Leiden - Beroepscollege Leystede, Leiden - Visser 't Hooft Lyceum Leiderdorp - Visser 't Hooft Lyceum Leiden - Agora
Stichting Scholengroep Leonardo da Vinci Leiden Postbus 9032, 2300 PA Leiden	- Da Vinci College Kagerstraat Leiden - Da Vinci College Lammenschans Leiden - Leonardo College Leiden - DaVinci College (ISK) Leiden*
Stichting Praktijkonderwijs Leiden e.o. Boerhaavelaan 345, 2334 EM Leiden	- Het Waterland Leiden
Stichting Stedelijk Gymnasium Leiden Fruinlaan 15, 2313 EP Leiden	- Stedelijk Gymnasium Athena - Stedelijk Gymnasium Socrates
Stichting Vrije scholen Zuidwest Nederland Waalsdorperweg 12, 2597 JB Den Haag	- Marecollege Leiden
Stichting S. Adelbert College Deijlerweg 163, 2241 AE Wassenaar	- Adelbert College Wassenaar
Stichting voor Voortgezet Onderwijs op Interconfessionele grondslag Apollolaan 262, 2324 BZ Leiden	- Vlietland College Leiden
Stichting Fioretti Teylingen Postbus 200, 2215 ZL Voorhout	- Duinzigt/Teylingen College Oegstgeest
Stichting Prof. Dr. Leo Kanner Onderwijsgroep Elisabethhof 21, 2553 EW Leiderdorp	- Leo Kannercollege Leiden - Leo Kannerschool Oegstgeest - PC Hooft College Leiderdorp - ESB Curium LUMC (lesplaats)*
Stichting Resonans Elisabethhof 21, 2553 EW Leiderdorp	- VSO dagbehandeling De Thermiek Leiden - VSO Leystede Leiden - VSO-arbeid Het Metrum Leiden

* Deze scholen vallen onder een andere school van het bevoegd gezag en hebben geen eigen BRIN-nummer

2.3. Relevante algemene informatie

Maatschappelijke en politieke ontwikkelingen

- *Gevolgen Covid-19:* In 2022 zijn de scholen voor het eerst sinds de coronajaren 2020 en 2021 open gebleven. Hoewel het samenwerkingsverband in die jaren extra investeringen heeft gepleegd in de ondersteuning van leerlingen binnen de scholen, constateren scholen dat de gevolgen van corona bij de leerlingen nog voelbaar zijn. Met name het welzijn van de leerlingen baart landelijk zorgen. Uit rapportage van de GGD i.s.m. het RIVM blijkt dat 48% kampt met psychische klachten, 43,5% (heel) vaak gestrest is en 83,9% het leven negatief beïnvloed vindt door de coronaperiode (bron: Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022, Hollands -Midden). Blijvende aandacht is nodig om deze leerlingen goed te kunnen begeleiden binnen de scholen.
- *Uitkering na ontslag:* van enkele medewerkers op De Delta is in 2022 afscheid genomen wat in geen van de gevallen verplichtingen met zich meebrengt met betrekking tot uitkering bij ontslag.

Inkoopbeleid

Het inkoopbeleid is aangepast aan de vernieuwde governance. Dit is in april 2021 vastgesteld en wordt dienovereenkomstig uitgevoerd.

Risicoanalyse

In het voorjaar van 2021 is een nieuwe uitgebreide risicoanalyse gehouden. In de continuïteitsparagraaf wordt hier inhoudelijk op ingegaan.

Internationalisering

Voor dit samenwerkingsverband niet van toepassing.

3. VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

3.1. Verslag Raad van Toezicht

Inleiding

Het tweede jaar van de nieuwe governance structuur was een turbulent en intensief jaar voor alle bij het samenwerkingsverband betrokkenen. Dan gaat het om zowel de medewerkers van OPDC De Delta, Het Loket Passend Onderwijs en de centrale organisatie, als de directeur-bestuurder, de Raad van Toezicht en de besturen, het management en personeel van de bij het samenwerkingsverband aangesloten scholen. De druk op bestuur en organisatie komt zichtbaar tot uitdrukking in extra bijeenkomsten van de Raad van Toezicht en het Breed Bestuurlijk Overleg, wisselingen in de medezeggenschapsorganen en een forse wijziging in het personeelsbestand van OPDC De Delta.

Na de coronajaren en de harde lockdown eind 2021 in het kader van de Covid-19 pandemie, werden voor het onderwijs stapsgewijs de landelijke maatregelen afgeschaald en beëindigd. Leerlingen kwamen weer naar het OPDC De Delta en de daar gevestigde Schakelklas havo/vwo. Het Loket kon het werk weer makkelijker organiseren. Tegelijk werd een ieder aan het begin van het jaar opgeschrikt door een ernstig misdrijf waarbij een leerling om het leven kwam. Een gebeurtenis met grote impact voor alle betrokkenen, zeker op OPDC De Delta, maar ook voor de stamschool van het meisje. Een heftige gebeurtenis die veel aandacht heeft gevraagd. Als Raad van Toezicht waren wij op gepaste afstand betrokken, maar werden tegelijk goed geïnformeerd. Afstemming vond plaats met de voorzitter. De hele aanpak door bestuurder, locatiedirecteur, docenten en ondersteunend personeel in samenhang en afstemming met de stamschool en de betrokken overheidsdiensten verdient een groot compliment.

De gevolgen van corona en de getroffen maatregelen zijn ook na de beëindiging van de landelijke maatregelen tastbaar, voelbaar en betekenisvol geweest. Niet alleen dat schooljaar, maar ook daarna. Daarbij gaat het minder om het feitelijk wegwerken van leerachterstanden. Veel intensiever en ook lastiger is het aanpakken van de sociaal-emotionele gevolgen. Zeker voor het OPDC De Delta een regelrechte uitdaging en bij de beoordeling en advisering door Het Loket een niet te verwaarlozen aspect. Met voortvarendheid, inzet en doorzettingsvermogen is door bestuur, management en personeel hierop geacteerd. Dat geldt voor binnen de organisatie van het samenwerkingsverband, maar zeker ook daarbuiten in de aangesloten scholen. Dit tegelijk met de intensieve opgave als gevolg van het vierjaarlijks bezoek van de Inspectie van het Onderwijs. Dit alles heeft een niet mis te verstane inspanning betekent, die - ondanks de kritische kanttekeningen die ook te plaatsen zijn - grote waardering verdient.

In dit verslag legt de Raad van Toezicht verantwoording af over de wijze waarop dit jaar de toezichthoudende functie is vervuld. Wij doen dat vanuit onze visie en taakopvatting, die ook in ontwikkeling is, en op basis van informatie die wij ontvangen en ook actief verzamelen.

Visie en taakopvatting

In dit tweede jaar is de Raad van Toezicht tegelijk met alle discussies over wat speelt in de organisatie en taakuitvoering van het samenwerkingsverband ook bezig om haar eigen rol en positie scherper te krijgen. Door alles wat binnen de organisatie speelt, mede als gevolg van de niet verwachte stijging van het aantal VSO-plaatsen en de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen, en de enorme opgave voortvloeiend uit de verbeteropdrachten van de Inspectie van het Onderwijs is de Raad van Toezicht, en in het bijzonder de voorzitter, dichter bij het bestuur van het samenwerkingsverband gekropen dan te doen gebruikelijk. De Raad van Toezicht heeft hier in haar bijeenkomsten aandacht aan besteed. Eind van het jaar is het opstellen van een toezichtkader ter hand genomen. In maart 2023 is deze vastgesteld.

De Raad van Toezicht gaat uit van de Code Goed Bestuur en hanteert deze bij de uitoefening van haar toezichthoudende taken. Niet is gebleken van afwijkingen in de praktijk van de werkzaamheden. De Raad van Toezicht is alert op situaties met (potentieel) tegenstrijdig belang. Het zijn van intern toezichthouder, deelnemer van het Breed Bestuurlijk Overleg en tegelijk bestuurder van een deelnemende schoolorganisatie is een gevolg van het eind 2020 vastgestelde nieuwe governance model. In 2023 wordt deze geëvalueerd en beoordeeld op zijn werking.

De Raad van Toezicht richt zich op de inhoudelijke ontwikkeling, is kritisch op de uitvoering, heeft aandacht voor onzekerheden en sturing op legitimiteit. Handvat voor de Raad is de uitvoering van het Ondersteuningsplan, het meerjarenbeleidsplan en de (meerjaren)begroting. Aandacht daarvoor is nodig en kent een verbondenheid met de herstelopdrachten van de Inspectie van het Onderwijs.

Het intern toezicht is waardegericht met kernwaarden als integriteit, openheid, betrokkenheid, transparant, integer, open. Verantwoordelijkheid, professionaliteit en onafhankelijkheid zijn belangrijk als handvatten om de positionering, ontwikkeling en optreden van de Raad vorm en inhoud te geven. De Raad is ook zelf onderdeel van het samenwerkingsverband dat zich in alle onderdelen en facetten ontwikkeld als een lerende organisatie.

De Raad van Toezicht heeft ook aandacht voor de processen die samenhangen met de aangesloten scholen en een open houding richting collega samenwerkingsverbanden en stakeholders. Vanuit meerdere perspectieven vormen de (leden van de) Raad zich een beeld van de organisatie en het functioneren daarvan. Belangrijk gremium daarin is het Breed Bestuurlijk Overleg met daarin de bestuurders van de aangesloten onderwijsorganisaties. Een aantal bestuurders is ook betrokken bij omliggende samenwerkingsverbanden, zoals de samenwerkingsverbanden VO regio Duin- en Bollenstreek en Passend Primair Onderwijs Regio Leiden. Dit komt de netwerkfunctie van het samenwerkingsverband ten goede. De Raad van Toezicht heeft aan de bestuurder meegegeven dat banden verder aangehaald kunnen worden en mogelijkheden tot verdere versterking en verdieping van de samenwerking kunnen worden onderzocht. Bij de voorbereiding van het nieuwe Ondersteuningsplan dat in 2023 zijn vorm moet krijgen, zijn dit onderwerpen die ook in het Breed Bestuurlijk Overleg worden onderstreept.

Tot de kerntaken van de Raad van Toezicht behoort naast het zicht houden op de realisatie van de organisatiedoelstellingen, het integraal toezicht houden op het functioneren van de directeur-bestuurder, het optreden als werkgever, het zijn van klankbord en sparringpartner van de directeur-bestuurder. Klankborden en toezicht houden liggen in de praktijk vaak in elkaars verlengde. Het is dan ook gebruikelijk dat de directeur-bestuurder de Raad van Toezicht over alle wezenlijke onderwerpen voordat sprake is van finale besluitvorming informeert en als sparringpartner betreft.

In haar optreden hanteert de Raad van Toezicht enkele gemeenschappelijke uitgangspunten:

- de Raad opereert als team en treedt eensgezind op richting de directeur-bestuurder en de interne en externe stakeholders;
- onderling en in de relatie met de directeur-bestuurder wordt uitgegaan van wederzijds vertrouwen en in elkaars integriteit en professionaliteit;
- de Raad is faciliterend voor de directeur-bestuurder. Dat betekent dat de Raad open staat voor initiatieven van de directeur-bestuurder en deze ondersteunt getoetst aan het goedgekeurde organisatiebeleid en als deze financieel inpasbaar zijn;
- de Raad heeft ten opzichte van interne en externe stakeholders een open houding. De contacten met deze stakeholders zijn bedoeld om informatie te vergaren en zo vanuit meerdere perspectieven een beeld van de organisatie en haar functioneren te kunnen vormen.

Continuïteit en professionalisering

Voor een goed functioneren van het Samenwerkingsverband VO regio Leiden is continuïteit van het bestuur en het intern toezicht belangrijk.

Voor de continuïteit van het bestuur is met ingang van 1 oktober 2021 een interim directeur-bestuurder aangesteld in de persoon van de heer C.J.C. (Kees) de Bruin. In vervolg op de resultaten van het vierjaarlijkse bezoek van de Inspectie van het Onderwijs is besloten om het voldoen aan de herstelopdrachten en het bestuurlijk leiding geven aan de noodzakelijke veranderingen bij het OPDC De Delta in handen te leggen van de interim directeur-bestuurder. Met het oog daarop is de verbintenis met hem verlengd. Na het tussentijds bezoek van de Inspectie van het Onderwijs in oktober is geconcludeerd dat om deze verschillende opdrachten, die ook gecombineerd moeten worden met de opstap voor het voorbereiden van een nieuw Ondersteuningsplan een te groot beslag leggen op de interim-bestuurder en de capaciteit van de centrale organisatie te boven gaat. Met het oog op de noodzakelijke inzet op korte termijn is gekozen voor het aantrekken van een interim bestuurssecretaris, die zowel planmatig, procesmatig als inhoudelijk een bijdrage kan leveren. Bij die werving heeft de interim directeur-bestuurder de voorzitter van de Raad van Toezicht betrokken met als resultaat de aanstelling als interim bestuurssecretaris van mw. Manon Sierat.

Tijdens het herstelonderzoek in maart 2023 is gebleken dat deze aanpak tot positief resultaat heeft geleid. Vanuit zowel de Raad van Toezicht als het Breed Bestuurlijk Overleg zijn signalen gekomen om een versterking van de samenwerking met het Samenwerkingsverband VO regio Duin- en Bollenstreek te onderzoeken inhoudelijk, maar wellicht ook organisatorisch en bestuurlijk. Daarnaast heeft de Inspectie van het Onderwijs een volgend bezoek eind 2023 heeft aangekondigd. Het is belangrijk dat dan ook een ontwerp Ondersteuningsplan 2024-2028 gereed is. Dit alles heeft de Raad van Toezicht doen besluiten om de interim directeur-bestuurder te verzoeken in ieder geval tot 1 december 2023 te blijven. Deze heeft daar positief op gereageerd in samenhang met een verlengde verbintenis met de interim bestuurssecretaris.

De procedure voor de werving van een directeur-bestuurder is tot na de zomer 2023 aangehouden. Het profiel, de wervingsprocedure en de samenstelling van de Benoemingsadviescommissie zijn door de Raad van Toezicht vastgesteld, waarover de Ondersteuningsplanraad en de Medezeggenschapraad positief advies hebben uitgebracht.

Voor een goed functioneren van de Raad van Toezicht is zorg nodig voor de continuïteit en aandacht voor de professionaliteit van de leden. De beide onafhankelijke leden zijn voor vier jaar benoemd. Beiden hebben oog en zorg voor hun eigen opleidingstrajecten, al dan niet via de bestuurdersgremia waarvan zij deel uitmaken. De andere vijf leden zijn zelf professioneel bestuurder van een van de aangesloten onderwijsinstellingen. Door de veelheid van gebeurtenissen en ontwikkelingen, niet alleen binnen het samenwerkingsverband maar ook in hun eigen onderwijsorganisaties, is in een aantal vergaderingen aandacht besteed aan het eigen functioneren. Van een afzonderlijke bijeenkomst daarop gericht is het niet gekomen. Deze is voorzien in het komend jaar, als ook de evaluatie van de nieuwe governance zal plaatsvinden.

Continuïteit heeft ook te maken met de personele samenstelling van de Raad van Toezicht. In dit verslagjaar zijn geen wisselingen opgetreden. Voor de schoolbestuurders in de Raad van Toezicht is na twee jaar een mogelijke wisseling aan de orde. Op het moment dat hierover moest worden besloten, was duidelijk dat in de loop van 2023 wisselingen zich zouden aandienen. Om die reden is ervoor gekozen de vijf leden voor een volgende periode te benoemen en voor het vast te stellen rooster van aftreden gebruik te maken van de verwachte wisseling van schoolbestuurders.

De Raad van Toezicht had op 31 december 2022 de volgende samenstelling.

Naam en rol	Primaire functie en relevante nevenfuncties	Termijn
Dhr. drs. R.G. (Rob) Beek, MPA (1954), voorzitter, onafhankelijk lid	<p>Adviseur management en bestuur overheid</p> <p><i>Betaalde nevenfuncties</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - voorzitter RvT Openbare Scholengroep Vlaardingen en Schiedam - lid RvT De Groeiling voor Katholiek en Interconfessioneel Primair Onderwijs te Gouda - lid RvT Protestants Christelijk Onderwijs Hillegersberg-Schiebroek te Rotterdam - Lid Wijkraad Hillegersberg (vanaf april 2022) <p><i>Onbetaalde nevenfuncties</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - voorzitter RvT Thuis Op Straat te Rotterdam tot 1 augustus 2022, daarna tijdelijk bestuurder - penningmeester Speeltuin De Torteltuin te Rotterdam - voorzitter onderafdeling Hillegersberg-Schiebroek PvdA tot 1 juli 2022 - voorzitter bewonersvereniging Het Schiereiland te Rotterdam - secretaris Stichting tot Behoud van Kern en Plassen Hillegersberg 	Januari 2025 (herbenoembaar)
Mw. M.E. (Marit) Majj, MBA, (1972), onafhankelijk lid	<p>Directeur-bestuurder ActionAid Nederland</p> <p><i>Onbetaalde nevenfuncties</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - voorzitter nationaal comité UNWomen - voorzitter PvdA Zuid-Holland - bestuurslid FSC Nederland 	Januari 2025 (herbenoembaar)
Dhr. M. (Mathieu) Arnouts, (1973), lid categorie tot 1800 leerlingen	Rector-bestuurder Vlietland College	Januari 2023 (herbenoembaar)
Dhr. drs. A. (Arjan) Kastelein, MBA, (1962), lid categorie vanaf 1800 leerlingen	Voorzitter College van Bestuur Het Rijnlands Lyceum	Januari 2023 (herbenoembaar)
Dhr. K. (Iepe) Roosjen, (1961), lid categorie VSO	<p>Voorzitter College van Bestuur Resonans speciaal onderwijs</p> <p><i>Onbetaalde nevenfunctie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - voorzitter stichting gehandicapten Kwale (Kenia) 	Januari 2023 (herbenoembaar)
Dhr. W. (Wim) van der Veer, lid categorie vanaf 1800 leerlingen	Voorzitter College van Bestuur Scholengroep Leonardo da Vinci Leiden	Januari 2023 (herbenoembaar)
Dhr. C.H.P. (Kees) Vreugdenhil, (1957), lid categorie tot 1800 leerlingen	<p>Voorzitter College van Bestuur Fioretti Teylingen</p> <p><i>Onbetaalde nevenfuncties:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - voorzitter RvT Hero Kinderopvang te Haarlem - voorzitter Morgen Kinderopvang te Rijswijk - lid RvT De Windroos te Leiden 	Januari 2023 (herbenoembaar)

Honorering

De samenwerkingsverbanden PO en VO vallen waar het gaat om het salaris van de bestuurder en de honorering van de leden van het intern toezicht onder de Wet normering Topinkomens (WNT). De bezoldigingsmaxima voor het onderwijs met de indeling in klassen zijn niet van toepassing voor samenwerkingsverbanden, omdat voor die onderwijsorganisaties de complexiteitspunten niet zijn vast te stellen. Daarom geldt het algemeen bezoldigingsmaximum voor de directeur-bestuurder en het intern toezicht. De directeur-bestuurder valt ook niet onder de afgesloten CAO Bestuurders Funderend Onderwijs 2022, maar onder de CAO voor het personeel. De verschillende betrokkenen onderzoeken of en op welke wijze hier verandering in kan worden gebracht. Vooralnog is hier nog geen zicht op.

De directeur-bestuurder is ingeschaald binnen de CAO VO 2022-2023 in schaal 15. Voor het intern toezicht geldt dat de vijf bestuurders-leden geen vergoeding ontvangen die dan ook niet hoeft te worden meegenomen bij hun WNT-bezoldiging. De onafhankelijke leden hebben een honorering van € 7.844 voor de voorzitter en € 5.229 voor het onafhankelijke lid.

Informatievoorziening

Een goede informatievoorziening is voor de Raad van Toezicht belangrijk om de taken goed te kunnen uitvoeren. Het is van belang dat de leden en de Raad als geheel zich laten voeden door verschillende bronnen. Uitgegaan wordt van een actieve houding van de intern toezichthouders bij het vergaren van noodzakelijke informatie.

In 2021 is voor de controle op de jaarstukken door de Raad van Toezicht besloten de samenwerking met de huidige accountant voort te zetten. Deze voortzetting geldt ook voor de controle over 2022. Het overleg met de accountant over en naar aanleiding van de jaarstukken en diens bevindingen is een belangrijk informatiebron. Dat geldt evenzeer met betrekking tot de betrokkenheid van en het overleg met de externe controller. Door zijn jarenlange verbintenis met het samenwerkingsverband is deze een belangrijke historische informatiebron om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van het samenwerkingsverband vanaf de start in 2014.

Vanzelfsprekend is de directeur-bestuurder voor de Raad van Toezicht een belangrijke en actieve informatiebron. Op verschillende wijze informeert hij met bestuurlijke en financiële rapportages, daarbij ondersteund door de controller, de bestuurssecretaris, de coördinator van Het Loket en de locatiedirecteur OPDC De Delta.

Met de locatiedirecteur van De Delta is gedurende het jaar contact geweest om zicht te houden op de uitvoering van de herstelopdrachten. Dit contact heeft plaatsgevonden zowel met als zonder de directeur-bestuurder, en onder meer bij OPDC De Delta. De Raad van Toezicht heeft zowel in april als september het OPDC De Delta bezocht. Daarnaast heeft de voorzitter enkele keren contact gehad met de locatiedirecteur en De Delta tussentijds bezocht om zich te informeren over de voortgang van de verbeteracties. Met de locatiedirecteur is ter voorbereiding van het bezoek van de Inspectie van het Onderwijs ook tijdens een vergadering van de Raad uitvoerig gesproken.

Een bron van informatie zijn ook de Medezeggenschapsraad (MR) en de Ondersteuningsplanraad (OPR). Het overleg met beide organen heeft in het verslagjaar op verschillende manieren en momenten plaatsgevonden. Met de OPR is gedurende het jaar op verschillende momenten voorzitterscontact geweest. In oktober heeft een regulier overleg plaatsgevonden met een delegatie van de Raad van Toezicht.

In maart is met de MR gesproken over de ontwikkeling in de organisatie en de medezeggenschap en over de werving van de nieuwe directeur-bestuurder. Vervolgens is de samenstelling van de MR in discussie gekomen. Eind van het jaar is daarvoor een oplossing in zicht gekomen. Begin 2023 is weer contact tot stand gekomen.

Aanvullend op deze informatievoorziening zijn publieke bronnen. Dat geldt ook voor het lidmaatschap van de VTOI-NVTK, het Bestuurderscentrum en andere landelijke organen voor toezichthouders en bestuurders, evenals het Steunpunt Passend Onderwijs van de PO-Raad en de VO-raad dat scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden in het primair en voortgezet onderwijs ondersteund met de uitvoering van passend onderwijs in de praktijk.

Doelmatigheid

De Raad van Toezicht wordt met bestuurlijke en financiële rapportages en op andere wijze van informatie voorzien over relevante onderwerpen. De cyclus van de jaarstukken met de tussentijdse informatievoorziening over voortgang, uitvoering, oplet- en bespreekpunten geeft de mogelijkheid zicht te houden op de omvang en besteding van de middelen en de bedrijfsvoering in meer algemene zin. De door de overheid beschikbaar gestelde middelen worden door het samenwerkingsverband en de aangesloten scholen besteed aan het verzorgen en verbeteren van passend onderwijs en het realiseren van een dekkend netwerk van voorzieningen.

De controle op de inzet van deze middelen door de accountant richt zich in eerste instantie op de rechtmatigheid: zijn de middelen op een formeel juiste manier ingezet. Het geld moet ook op een doelmatige manier worden ingezet, dat wil zeggen dat doelen tegen zo laag mogelijke kosten worden gehaald. Het is ook van belang oog te hebben voor doeltreffendheid. Dan gaat het over de mate waarin de gestelde doelen worden bereikt. Dat zijn de doelen die neergelegd zijn in het Ondersteuningsplan en ook tot uitdrukking komen in de schoolplannen en de plannen van de ondersteunende voorzieningen. De relatie tussen inspanningen en middelen enerzijds en onderwijskwaliteit en onderwijsresultaten op het gebied van passend onderwijs anderzijds is niet eenvoudig te leggen en is zeker niet rechtlijnig. Het blijft met andere woorden zoeken naar wegen om hier meer zicht op te krijgen.

Het belangrijkste doel van onze organisatie is het scholen in staat te stellen voldoende en toereikend passend onderwijs te bieden op de eigen school met aanvullende externe voorzieningen, zoals het OPDC De Delta, de Schakelklas havo/vwo en dit jaar ook de GO-klas. Ruim 97% van de financiële middelen worden ingezet op en ten behoeve van de scholen. Het is belangrijk zichtbaar te maken dat de beschikbaar gestelde middelen worden besteed op een wijze die het passend onderwijs en het dekkend netwerk ten goede komen. Anders gezegd: het is belangrijk te onderbouwen dat de middelen de doelen die wij als samenwerkingsverband hebben gesteld en zijn neergelegd in het Ondersteuningsplan ook worden geraakt en richtinggevend gerealiseerd. De rapportages daarover inhoudelijk, organisatorisch en financieel door de scholen en de externe voorzieningen tezamen met de projectresultaten en -verantwoording vormen de basis om rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffend van de inzet van middelen te onderbouwen.

In het verslagjaar en eigenlijk nog sterker in 2023 is binnen de Raad van Toezicht, maar ook in het Breed Bestuurlijk Overleg de discussie gevoerd over de mate waarin deze terugkoppeling en de daarbij behorende verantwoording toereikend is deze oordelen in volle omvang te kunnen trekken. Op hoofdlijnen zeker wel, maar tegelijk is duidelijk geworden dat het ook allemaal een tandje preciezer en gedetailleerder kan. Daar is ons samenwerkingsverband niet uniek in, maar dat ontslaat ons niet van de plicht hierover na te denken en verdergaande stappen te ontwikkelen en te zetten.

Er is geen enkele aanleiding om te twifelen aan de gepleegde inzet. Het is wel duidelijker geworden dat meer aandacht voor besteding, terugkoppeling en verantwoording nodig is. Dat vloeit niet alleen voort uit de terugkoppeling van de Inspectie van het Onderwijs. Ook de feitelijke toename van het aantal TLV-en en de daarmee samenhangende toename van het aantal VSO-plaatsen in tegenstelling tot de beleidsdoelstellingen en de inzet van de financiële middelen met het oog daarop geeft reden tot het bezien in meer precisie. De onverwachte toename van het VSO, die gelukkig in 2023 richting een stabilisatie lijkt te gaan, heeft ook tot gevolg dat het in 2021 vastgestelde Bestedingsplan bovenmatige reserves in zijn uitvoering voor een belangrijk deel is komen stil te liggen. De reserves bleken nodig om de VSO-toename te financieren. Deze toename is zodanig dat als geen sprake is van

een aanpassing daarvan of in de besteding van de financiële middelen een tekort binnen enkele jaren ontstaat, daar waar eerder sprake was van ruim bovenmatige reserves. Het is dan ook tegen die achtergrond dat de Raad van Toezicht bezorgd is over het ministeriële voornemen om actief bovenmatige reserves te gaan afromen zonder daarbij acht te slaan op het meerjarig perspectief.

Een voornemen dat niet passend is en vraagt om een gemeenschappelijke reactie van samenwerkingsverbanden. Dit nog los van de vraag of voor een dergelijke ingreep voldoende juridische onderbouwing bestaat.

In de Raad van Toezicht en ook in het Breed Bestuurlijk Overleg is in 2023 tegen deze achtergrond de directeur-bestuurder meegegeven dat terecht een aanscherping van het beleid, zowel op het punt van beschikbaar stellen van middelen en voorzieningen, als op het verantwoorden daarvan wordt gezien. Een kritische houding, die overigens niet wegneemt dat de Raad van Toezicht in algemene zin van oordeel is dat sprake is van rechtmatige, doelmatige en doeltreffende inzet van de middelen. Dat laat onverlet dat in 2023 gaandeweg de discussie over dit thema de aanzet van de directeur-bestuurder om hier nadrukkelijker aandacht aan te besteden positief is bejegend.

Inspectie van het Onderwijs

Het Vierjaarlijks Onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs vond plaats op 21 januari 2022. Het daarop volgende Kwaliteitsonderzoek naar risico's op OPDC De Delta was op 1 februari 2022. De terugkoppeling beide keren aansluitend aan het inspectiebezoek liet niets aan duidelijkheid over.

Er was naast positieve oordelen op veel fronten kritiek. In het algemeen, maar in bijzondere mate met betrekking tot het OPDC De Delta. Het leverde een groot aantal ingrijpende herstelopdrachten neergelegd in de definitieve rapporten van maart 2023. Herstelopdrachten die ook betrekking hadden op de feitelijke samenstelling van de OPR en de MR en richting de Raad van Toezicht over de toereikendheid van het eigen verslag. Inmiddels is dat herstel gepleegd en wordt ook hard gewerkt aan het oplossen van de kritische opmerkingen over de omvang van de OPR, die tegelijk een beperkte bezettingsgraad kent. De aanpak en oplossingsrichting wordt daarbij positief beoordeeld door de Inspectie van het Onderwijs.

Op 5 oktober heeft de Inspectie van het Onderwijs een tussentijds bezoek gebracht met als algemene conclusie dat op tal van punten de herstelopdrachten of zijn gerealiseerd of een stuk verder zijn gebracht. De Raad van Toezicht heeft in voorbereiding op dat tussentijds bezoek nadrukkelijk met de directeur-bestuurder en de directe ondersteuning gesproken over de stand van zaken en de voorbereiding op het tussentijds bezoek. Die betrokkenheid bij de voorbereiding heeft zich herhaald bij het herstelbezoek in maart 2023.

De gesprekken met en de opgelegde herstelopdrachten van de Inspectie van het Onderwijs hebben bijgedragen tot het vaststellen na jarenlange ruime beleidsvrijheid bij betrokkenen mede als gevolg van de financieringsruimte dat een herbezinning en aanscherping op zijn plaats is. Dit in samenhang met de voorbereiding van een nieuw Ondersteuningsplan waarin niet alleen meer inclusiviteit, maar ook een in alle opzichten completer dekkend netwerk wordt gerealiseerd. Daarbij uitgaande van de activiteiten door en op de scholen met steun van aansluitende voorzieningen daarbuiten.

Het stemt tot tevredenheid, maar zeker niet tot inactiviteit dat de Inspectie van het Onderwijs aangeeft dat de herstelopdrachten in toenemende mate worden gerealiseerd. Eind 2023 komt de Inspectie van het Onderwijs terug om te kunnen vaststellen dat de genomen maatregelen niet alleen compleet zijn, maar ook bestendigheidskenners. De Raad van Toezicht volgt deze hersteloperatie kritisch en tegelijk met vertrouwen.

Werkzaamheden

De Raad van Toezicht heeft dit jaar een aantal extra vergaderingen gekend. In totaal is de Raad acht keer bijeen gekomen. Extra vergaderingen hebben plaatsgevonden ter voorbereiding van de bezoeken van de Inspectie van het Onderwijs in januari/februari en oktober. De Raad is afzonderlijk bijeengekomen over het proces van werving van de nieuwe directeur-bestuurder, en daarmee samenhangend de verbintenis met de interim directeur-bestuurder en later in het jaar de gewenste capaciteitsuitbreiding met een interim bestuurssecretaris.

Ook het Breed Bestuurlijk Overleg heeft enkele extra vergaderingen gekend. Aangezien de leden van de Raad van Toezicht daarbij betrokken zijn, betekent dit in zijn geheel een nadrukkelijke verzwaring van de werkzaamheden.

In haar werkzaamheden wordt de Raad van Toezicht ondersteund door een Remuneratiecommissie en een Auditcommissie. De samenstelling van deze beide commissies is als volgt:

- van de Renumeratiecommissie maken deel uit Rob Beek en Kees Vreugdenhil;
- de Auditcommissie bestaat uit Iepe Roosjen, Artho Jansen, Marit May en Rob Beek.

Gedurende het verslagjaar is de samenstelling van beide commissies niet gewijzigd.

De commissies hebben dit jaar een intensief traject gekend, dat overigens in 2023 niet veel anders is geworden. Het nadenken over de procedure aantrekken nieuwe directeur-bestuurder gelet op de ontstane situatie in het samenwerkingsverband heeft de aandacht. Dit natuurlijk in directe combinatie en samenhang met het beoordelen van het functioneren van de interim en verlenging van diens betrokkenheid. Bij dit laatste is in toenemende mate binnen de Raad en de Renumeratiecommissie aandacht besteed aan de workload met de constatering dat deze te omvangrijk was en in ieder geval werd. Met de directeur-bestuurder is dan ook gesproken over het aanstellen van een inhoudelijke bestuurssecretaris om daarmee benodigde capaciteit in de centrale organisatie te brengen voor de taken die steeds indringender naar voren kwamen. Dit is hiervoor geduid en besproken.

Ook de Auditcommissie heeft zich zowel in tijd als inhoudelijk stevig moeten inspannen. De Raad van Toezicht heeft daarover zijn waardering uitgesproken. Na de rapporten van de Inspectie van het Onderwijs, de rapportages van de extern controller en de oordelen en adviezen van de Auditcommissie heeft het zeker tot in 2023 geduurd voordat breed onder alle binnen het samenwerkingsverband betrokkenen de noodzakelijke ingrepen op de financiële besteding en breder de noodzakelijke discussie over de inhoudelijke uitvoering van het Ondersteuningsplan is geland. Dit is mede te danken aan de op dit punt vasthoudendheid van onder andere de Auditcommissie.

De agenda van de Raad van Toezicht heeft dit jaar naast de formeel wettelijke taken bestaan uit de onderwerpen vervolg herstelopdrachten Inspectie van het Onderwijs, ontwikkeling van de financiële situatie, de verandering ten aanzien van de deelname aan het VSO en de voorbereiding van een volgend Ondersteuningsplan met daarin een meer omvattende inzet voor inclusief onderwijs en tegelijk een realistisch dekkend netwerk aan voorzieningen voor Passend Onderwijs.

Besproken en positief beoordeeld zijn de Managementrapportages, het Jaarverslag 2021, de Meerjarenbegroting 2023-2026, de begroting 2024. Gedurende het hele jaar is intensief gesproken over de rapporten van de Inspectie van het Onderwijs, de daaruit voortvloeiende herstelopdrachten, de planning en wijze van voldoen daaraan. Onderdeel daarvan zijn de bespreking van de routeplanner, het plan van aanpak samenwerkingsverband en het actieplan OPDC De Delta.

Veel onderwerpen die zijn besproken in de Raad van Toezicht en ter voorbereiding daarop in het Breed Bestuurlijk Overleg en waar nodig de Auditcommissie hangen samen met de hiervoor aangehaalde inhoudelijke prioriteiten.

Naast deze onderwerpen gaat het meer specifiek om

- Perspectief op Scholen
- de analyse van de stijgende VSO-ontwikkeling
- de veranderingen van OPDC De Delta
- de stijgende lijn in de TLV- adviezen
- de inzet van de AED
- de noodzakelijke korting op de leerlinggebonden middelen en datum van ingang daarvan
- de stand van zaken met betrekking tot het realiseren van een dekkend netwerk
- vergoeding van de personeelsgeleding in de OPR
- examinering op OPDC De Delta en de ondertekening door alle bestuurders van de benodigde voorziening
- de noodzakelijke regeling van de PTA's voor leerlingen in de eindfase van OPDC De Delta
- de realisatie en voortgang van de GO-klas in samenwerking met het Samenwerkingsverband VO duin- en Bollenstreek
- de notitie over de bovenbouw van OPDC De Delta
- de drie aanvullende addenda bij het vigerende Ondersteuningsplan met het oog op de gesignaleerde tekortkomingen door de Inspectie van het Onderwijs
- de voorbereiding van het Toezichtkader, de zelfevaluatie Raad van Toezicht en de evaluatie van het Governancemodel

Afsluitend

De Raad van Toezicht is onder de indruk van de betrokkenheid van een ieder bij het samenwerkingsverband. De gemeenschappelijke inzet op alle niveaus is groot en gericht op het realiseren van die ondersteuning bij leerlingen die nodig is om deze naar vermogen te betrekken bij en te begeleiden in het onderwijs op een manier en intensiteit dat passend en haalbaar is mede op basis van de benodigde en beschikbare voorzieningen. Het uitgangspunt is: elke leerling doet ertoe.

3.2. Verslag Ondersteuningsplanraad

Hieronder volgt een kort verslag van de activiteiten van de Ondersteuningsplanraad (OPR) in 2022.

Mutaties leden / wie is wie

In 2022 waren de volgende personen betrokken bij de OPR: de voorzitter dhr Merlet (docent Adelbert, inmiddels afgetreden); de voorzitters Linda v/d Zwaan (docent Vlietland College) en Theodoor Raaphorst (ouder Visser 't Hooft). Andere OPR-leden waren: Jos Bauman (docent Waterland), Marco David (OOP'er Marecollege), Ine Brouns (docent Duinzigt), Monique van Tilburg (ouder Stedelijk), Marion Kersten (passend onderwijs Yverta), Madelon Cramwinckel (docent Leystede), Bert Lakeman (docent Rijnlands Oegstgeest), Peter van der Groen (docent Leo Kanner), Stefan v Westering (ouder Leo Kanner)

en Janette Verboon (notulist/secretaresse SWV VO Leiden). Tevens was aanwezig bij de vergaderingen: Niels Piersma (ouder Leystede) en Joost Vreuls (adviseur Versterking Medezeggenschap).

Wijzigingen in wet

Op 5 juli 2022 is het wetsvoorstel 'Uitbreiding bestuurlijk instrumentarium onderwijs' aangenomen in de Tweede Kamer. Deze wet geeft de minister meer mogelijkheden om in te grijpen bij misstanden in het onderwijs. Bij de wet is ook een amendement aangenomen dat de Wet Medezeggenschap Scholen (WMS) wijzigt. Dit amendement regelt dat het bevoegd gezag de medezeggenschapsraad pro-actiever informeert over zaken die de school aangaan en over de rechten die de medezeggenschapsraad heeft. Daarnaast verruimt dit amendement de grondslag van de informatieplicht in de Wms.

Het wetsvoorstel is voor verdere behandeling doorgestuurd naar de Eerste Kamer. De wijziging van de Wms treedt pas in werking nadat ook de Eerste Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel en de Wet uitbreiding bestuurlijk instrumentarium onderwijs in werking treedt.

Vergaderingen

In 2022 is de OPR acht keer bij elkaar gekomen, waarvan een keer met een deel van de RvT. De vergaderingen vonden zowel online plaats, als op kantoor van het samenwerkingsverband en op de verschillende scholen.

Belangrijkste agendapunten waren:

- De bezetting van de OPR: Een herstelopdracht van de onderwijsinspectie wilde dat de OPR op het vereiste aantal deelnemers gebracht werd. Hiervoor werden diverse wervingspogingen ondernomen.
- Verplichte vergaderingen met (deel van) Raad van Toezicht. Deze vond in oktober 2022 plaats.
- Facilitering vanuit het SWV voor de uren OPR voor personeelsleden (60 uur per schooljaar).
- Instemming competentieprofiel directeur-bestuurder.
- Dekkend netwerk.
- Meerjarenbegroting.
- Inspectiebeoordeling Delta en SWV en het verbeterplan.
- Instemming addenda Ondersteuningsplan 2020-2024: de term 'specifieke ondersteuning' wordt 'extra ondersteuning', verdeling inzet en verantwoording middelen passend onderwijs en procedure overstap vso-vo.

Eventueel speerpuntenbeleid voor komend jaar / komende jaren

De OPR-statuten zullen in 2023 aangepast worden, aangezien daarvan de looptijd op 1 februari verstrijkt. Daarnaast blijft de OPR het herstelplan van De Delta volgen evenals het begrotingsprobleem dat onder andere samenhangt met toename van de toelaatbaarheidsverklaringen. Het nieuwe ondersteuningsplan zal het komende jaar geschreven worden en de OPR zal hierbij nauw betrokken zijn.

3.3. Verslag Medezeggenschapsraad

De samenstelling van de MR zag er in schooljaar 2021-2022 als volgt uit;

- Marja Schneider (Loket Passend Onderwijs)
- Esther Rijsbergen (De Delta)
- Bahadir Oszoy (De Delta)

De leden van de MR zijn allen tussen het begin van 2022 en einde schooljaar 2022 uit dienst gegaan, waardoor de MR geheel opnieuw samengesteld diende te worden.

Vanaf oktober 2022 bestaat de MR uit:

- Hanny van der Zeeuw (De Delta)
- Jasmijn Aukema (Loket Passend Onderwijs)

De MR heeft in oktober 2022 een doorstart gemaakt met twee nieuwe leden, één vanuit De Delta, de ander vanuit het Loket Passend Onderwijs. De rollen voorzitter en secretaris zijn nog niet verdeeld, in verband met het ontbreken van een derde MR lid.

In het weeknieuws heeft de directeur-bestuurder nog eens een nadrukkelijke oproep gedaan aan alle collega's om zich beschikbaar te stellen voor de MR. Daarop is helaas nog geen derde lid bereid gevonden.

Beide leden gaan op korte termijn scholing volgen om zich te bekwamen in de verantwoordelijkheden die horen bij het lidmaatschap aan de MR.

Onderwerpen die geagendeerd staan voor later in het schooljaar zijn beleidsstukken van het OPDC De Delta in het kader van de verbeteropdracht van De Delta, de gesprekkencyclus en de werkkostenregeling.

3.4. Privacy en Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) legt de verantwoordelijkheid bij het Samenwerkingsverband VO regio Leiden als organisatie om aan te tonen dat men aan de privacywetgeving voldoet. Dit betekent dat van het samenwerkingsverband wordt vereist dat ze de juiste technische en organisatorische maatregelen nemen om de verwerkte persoonsgegevens te beschermen en voldoen aan de verplichtingen die vanuit de AVG worden opgelegd. Op verzoek moet het samenwerkingsverband kunnen aantonen dat dat zij voldoet aan haar verantwoordingsplicht (accountability) en een belangrijke bijdrage levert aan de bescherming van de privacy van haar medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers.

Om bovenstaande verplichting in te regelen heeft het samenwerkingsverband een overeenkomst met Privacy BV afgesloten voor de ondersteuning bij de implementatie van haar AVG-verantwoordelijkheid. Daarnaast is er conform artikel 37 van de AVG een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld en wordt er voor de accountability gebruik gemaakt van het AVG-beheersysteem Privacy Control Center (PCC). Hierin wordt alles met betrekking tot haar AVG-verantwoording bijgehouden.

Het samenwerkingsverband weer een stap verder gezet in het implementatietraject en de borging van de AVG binnen haar structuur. De inbreng externe Functionaris Gegevensbescherming, de rol van een Privacy Officer, het monitoren van onder andere de ontvangen toestemmingen de vastgestelde beleidsdocumenten, etc. hebben bijgedragen aan de huidige stand van zaken. Ook de gemaakte afspraken over het gebruik van diverse applicaties, ICT en Social Media zijn in lijn met de geldende AVG-richtlijnen. Bovendien zijn de aandachtspunten uit 2021 voor zover mogelijk opgepakt.

Status compliance AVG 2022 van Het Samenwerkingsverband VO regio Leiden

Vanuit de externe Functionaris Gegevensbescherming aangesteld door het samenwerkingsverband volgt hieronder een korte samenvatting gegeven van de mate van compliance voor de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna AVG).

Algemeen

Het afgelopen jaar zijn wederom diverse vervolgstappen doorlopen in het implementatietraject van de AVG. De Coronacrisis van 2020/2021 heeft wel zijn sporen achtergelaten in 2022, maar desondanks heeft het samenwerkingsverband wat van de afgelopen vertraging in het implementatietraject kunnen ingelopen.

Door de organisatie is andermaal constructief en gericht gewerkt aan haar informatie management, het beveiligen en ontsluiten van persoonsgegevens, het herinrichten van haar netwerkconfiguratie, haar toegangsbeveiliging, het vergroten van de bewustwording op de werkvloer en het toegankelijk maken van de beschikbare AVG-informatie binnen de organisatie.

Gedurende het jaar hebben de Privacy Officers samen met de externe FG gericht verder gewerkt aan het verhogen van het volwassenheidsniveau (Capability Maturity Model - schaal 1 tot met 5) op de maatregelen uit het IBP-toetsingskader zoals opgesteld voor sector onderwijs.

Concrete zaken en feiten

- In 2022 heeft het samenwerkingsverband haar AVG-activiteiten verder gecontinueerd om het implementatietraject zo spoedig mogelijk af te kunnen ronden en om aan haar AVG-verantwoordelijkheid te voldoen. Daarvoor zijn de onderstaande AVG-domeinen verder ingericht in het AVG-beheersysteem:
 1. Management en beleid
 2. Personeel en bewustwording
 3. Ruimtes en apparatuur
 4. Continuïteit
 5. Gegevensbeveiliging
 6. Monitoren en handhaven

Op dit moment is de score van het volwassenheidsniveau gemiddeld een 2,4 en heeft daarmee bijna haar vooraf gestelde wens van een gemiddelde score van 2,5 gerealiseerd. Zonder vertragingen is de verwachting dat het samenwerkingsverband een gemiddelde score van 3,0 realiseert in schooljaar 2023/2024. Met andere woorden, dan heeft het samenwerkingsverband de minimale eisen van de AVG correct ingeregeld.

- Het AVG-beheersysteem PCC is actueel en vormt de basis voor de verantwoordingsplicht van het samenwerkingsverband met daarin de stand van zaken met betrekking tot de toegepaste maatregelen van het toetsingskader voor sector onderwijs. Met de vastgelegde informatie is de accountability correct ingeregeld voor de AVG.
- Het gehele ICT-beveiligingsdeel van de organisatie is opnieuw ingericht conform de huidige maatstaven en wensen.
- Het merendeel van de beleidsdocumenten en protocollen is afgerond en vastgesteld door het bevoegd gezag. T.w.: IBP-beleid, gedragscode IBP, Privacyreglement, Datalek- en incidentmanagement, Privacyrechten van betrokkenen, voorschriften inzake gebruik ICT, internet, mail, mobiele apparatuur, enz.
- Het register van verwerkingen is verder uitgewerkt tot op het 3e niveau. Daarbij is 60% van de verwerkingen getoetst en afgerond.
- Het gros van de verwerkingsovereenkomsten is ontvangen, ondertekend en verwerkt in het AVG-beheersysteem.
- De vastgestelde AVG-documentatie is gecommuniceerd en gepubliceerd zodat e.e.a. toegankelijk is voor de medewerkers. Met andere woorden er is een AVG-bibliotheek (lees AVG-intranetomgeving, de website, sharepoint en de PCC) ingericht waarmee het samenwerkingsverband voldoet aan haar informatieplicht.
- De afgelopen jaren is het onderwerp bewustwording één van de belangrijkste items van de AVG geweest binnen het samenwerkingsverband. Door middel verschillende activiteiten (teammeeting, website, mailtjes, etc.) is aandacht gevraagd voor de beleving van de AVG op de werkvloer.
- De FG is betrokken bij het merendeel van de AVG-acties c.q. -activiteiten.

Planning voor 2023/2024

- In 2023 wordt de autorisatiematrix (overzicht met vastgestelde en gehanteerde functies, rollen, systemen en bevoegdheden) ingericht.
- Ook in 2023 worden de laatste activiteiten met betrekking tot de inbedding van Onderwijs Transparant afgerond.
- Afronden activiteiten t.b.v. het register van verwerkingen;
- Onderzoeken (on)mogelijkheden) inzet van een e-learning traject t.b.v. vergroten van de bewustwording;
- Inrichten van communicatie- en publicatiesessies voor o.a. de werkvloer;
- Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitvoeren voor het Leerlingvolgsysteem, HR-systeem en cameratoezicht;

- Dashboard in PCC verder inrichten t.b.v. de verantwoordingsplicht en het genereren van rapportages;
- Inrichten en uitvoeren trajecten m.b.t. DPIA's leerling informatiesysteem, cameratoezicht;
- Verder inrichten van de autorisatiematrix;
- MFA (Multifactor authenticatie) verder inrichten voor de overige systemen en applicaties;
- Het indienst, doorstroom en uitdienst proces (IDU-proces) uitwerken;
- Inrichten audit c.q. schoolbezoeken t.b.v. jaarrapportage 2023

Indien er naar aanleiding van dit document vanuit de lezer nog aanvullende vragen of opmerkingen zijn, dan is de FG (ondergetekende) vanzelfsprekend beschikbaar voor een nadere toelichting of informatie anderszins.

Dolf Dubois
Functionaris Gegevensbescherming
Email: d.dubois@privaty.nl

4. VERSLAG BESTUUR

In dit hoofdstuk worden per programma de doelstellingen en realisatie beschreven. Daartoe wordt beschreven hoe het budget en de realisatie zich tot elkaar verhouden, welke activiteiten zijn uitgevoerd, wat de opbrengsten zijn en, indien relevant, wat dit betekent voor het vervolg. Voor een gedeelte van de activiteiten geldt dat de resultaten zich beter laten beschrijven per schooljaar dan per kalenderjaar. In dat geval worden de gegevens van schooljaar 2021-2022 genoemd en met daarbij een vermelding van relevante ontwikkelingen in de tweede helft van 2022.

In het ondersteuningsplan 2020-2024 staan de uitgangspunten voor beleid geformuleerd alsmede doelen en beoogde resultaten voor verschillende beleidsonderdelen.

4.1. Programma 1: Passend Onderwijs op de scholen

Passend onderwijs op de scholen wordt in het samenwerkingsverband op twee manieren vormgegeven:

1. Basisondersteuning
2. Extra ondersteuning : aanbod dat tegemoetkomt aan ondersteuningsvragen van leerlingen die de basisondersteuning overstijgen.

4.2. Programma 2: Passend Onderwijs met behulp van het samenwerkingsverband

Daar waar leerlingen niet binnen de basisondersteuning in programma 1 kunnen worden geholpen, kan een beroep worden gedaan op extra ondersteuning van het Loket Passend Onderwijs. Deze ondersteuning vindt plaats op de eigen school. Daarnaast is er budget voor materialen.

Het Loket heeft de volgende opdracht:

- Advisering van school, ouders en leerlingen van het SWV VO regio Leiden op het gebied van leerlingondersteuning, elke school van het samenwerkingsverband heeft een vaste adviseur;
- Consultatie voor scholen, jeugdhulpverleningsinstanties, leerplichtconsulenten en ouders;
- Toeleiding van leerlingen (aangemeld door scholen) naar passend onderwijs-zorgtrajecten;
- Het monitoren van en zo nodig adviseren bij zorgwekkend verzuim is in samenspraak met Regionaal Bureau Leerrecht;
- Organiseren van de overgang van leerlingen van primair naar voortgezet onderwijs, po-vo traject. (Leerlingen die aangewezen zijn op vso, praktijkonderwijs of OPDC De Delta)

Het Loket passend onderwijs werkt op basis van de aanmelding van een school in Onderwijs Transparant. Naar aanleiding van onderzoek brengt het Loket Passend Onderwijs advies uit dit kan zijn:

- Extra ondersteuning op school
- Doorverwijzing naar Jeugdhulpverleningsinstanties en GGZ instellingen
- Doorverwijzing naar OPDC De Delta, scholen voor gespecialiseerd onderwijs en onderwijs-zorgtrajecten

In het schooljaar 2021-2022 heeft het Loket 197 consultvragen in behandeling genomen. Naast de consulten van de scholen (via Onderwijs Transparant) zijn er tientallen consulten en informatieve vragen door collega samenwerkingsverbanden, scholen buiten onze regio, leerplichtconsulenten, jeugdhulpverleningsinstanties en ouders behandeld.

Het aantal consultaanvragen bij het Loket Passend Onderwijs:

Jaar	Aantal consultaanvragen
2017/2018	173
2018/2019	178
2019/2020	186
2020/2021	218
2021/2022	197

Aanbevelingen en nieuwe beleidsontwikkeling

- De notitie '*Onderwijs organiseren binnen hulpverleningsvoorzieningen*' is in samenwerking met samenwerkingsverbanden Duin- en Bollenstreek en Midden Holland Rijnstreek, door het Loket opgesteld. Met de uitvoering is een start gemaakt bij het daghulpcentrum van Cardea in Leiden. Daar is in 2020 gestart met het verzorgen van onderwijs voor leerlingen die gebruik maken van deze voorziening. Het onderwijs wordt verzorgd door docenten van School zonder Muren (SzM). De samenwerking tussen Cardea en de samenwerkingsverbanden wordt in samenspraak met de gemeenten in Holland Rijnland in 2023 opnieuw besproken met als doel om tot een passend onderwijszorgarrangement te komen. Aandachtspunt hierbij is de verbinding met de stamscholen, voor het verzorgen van onderwijs onder verantwoordelijkheid van de school, als ook de wachtlijstproblematiek van de daghulp.
- *Complexiteit consulten*
De hulpvragen van scholen die bij het Loket binnenkomen zijn complex van aard en ontstijgen de extra ondersteuning van de school en doen een beroep op de extra ondersteuning van het samenwerkingsverband, in de vorm van trajecten richting OPDC, Schakelklas havo/vwo, vso- en pro- plaatsingen en onderwijs-zorgarrangementen. In 50% van de consulten van het Loket is sprake van (dreigende) thuiszittende leerlingen.
- *Integraal arrangeren*
Het Loket organiseert in samenwerking met de gemeente Leiden en JGT het traject integraal arrangeren om preventief zoveel mogelijk voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag onderwijs te laten volgen binnen het regulier onderwijs in samenwerking met jeugdhulp. Zie tevens *programma 7* voor een verdere toelichting.
- *Het sturen op kwaliteit van de ondersteuningsstructuur* vraagt een andere rol van het Loket.
Het loket heeft een ondersteunende rol bij het bieden van passend onderwijs door de scholen. Het Loket ondersteunt de school in het eigen lerend vermogen. In het kader van het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband zijn schoolrapportages ontwikkeld die de basis vormen voor het gesprek tussen samenwerkingsverband en de school. Deze rapportages worden in 2023 geëvalueerd.

Tijdens het jaarlijkse gesprek tussen adviseur en de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband met de ondersteuningscoördinator en directie van de school wordt de kwaliteit van de ondersteuningsstructuur van zowel de school als het samenwerkingsverband besproken. De schoolbezoeken zullen in mei/juni 2023 plaatsvinden.
- *Zorgwekkend verzuim*
Gemiddeld zijn in 2022 door het RBL 152 leerlingen als risicoleerling geregistreerd. Het betreft hier leerlingen afkomstig uit de regio van het samenwerkingsverband, die voor een langere periode 50% of meer geen onderwijs volgen op de school van inschrijving.

Thuiszitters per categorie:

	10 feb	14 jun	9 sep	6 dec
Langdurig Relatief Verzuim (<i>> 4 weken ongeoorloofd verzuim</i>)	1	2	1	1
Risicoleerlingen (<i>4 weken 50% - 100% geoorloofd verzuim wegens lichamelijke of psychische omstandigheden</i>)	155	186	125	163

(Registratie Regionaal Bureau Leerrecht)

- *Schakelklas havo/vwo*

De Schakelklas havo/vwo is sinds 4 januari 2021 gestart in het gebouw van OPDC De Delta in Leiden. Vanaf september 2022 zijn er twee groepen gestart met ieder ruimte voor 12 leerlingen die extra ondersteuning, begeleiding of zorg nodig hebben in de vorm van de Schakelklas.

In 2022 hebben in totaal 28 leerlingen deelgenomen aan een traject van de Schakelklas.

Door de Schakelklas havo/vwo is het dekkend aanbod van het samenwerkingsverband vergroot en hebben het Loket en de scholen meer mogelijkheden gekregen om leerlingen een passende onderwijsplek te bieden.

Zie tevens Programma 7 voor een verdere toelichting.

4.3. Programma 3: Passend Onderwijs tijdelijk bovenschools (De Delta)

Bovenschoolse onderwijsvoorziening OPDC De Delta

Na een verblijfsduur van maximaal 2 jaar keert de leerling weer terug naar de school van inschrijving of stroomt door naar het mbo of de arbeidsmarkt. De leerlingen hebben een arrangement van het Loket nodig om geplaatst te kunnen worden. Instroom in leerjaar 1 kan alleen na een screeningsadvies van de adviescommissie po-vo en met goedkeuring van de plaatsingscommissie. Leerlingen kunnen bij zij- instroom (de overige jaarlagen) alleen geplaatst worden na toetsing van de aanvraag van de stamschool door het Loket Passend Onderwijs.

Doelstelling OPDC

Het is de missie van het OPDC De Delta de leerlingen voor te bereiden op (terugkeer in) het regulier onderwijs. Daarom wordt planmatig gewerkt aan de onderwijskwaliteit en aan de leerdoelen die voor iedere leerling staan beschreven in een OPP. Op basis van het OPP worden leerdoelstellingen geformuleerd die moeten zijn behaald om te kunnen schakelen. Dit laatste is de crux in de opdracht voor de leerlingen van De Delta; succesvol schakelen met de school van inschrijving of voortzetting in het mbo.

De Delta legt geen directe verantwoording af aan de onderwijsinspectie over de leeropbrengsten, maar wel aan de stamscholen waar de leerlingen van De Delta staan ingeschreven. De Delta heeft daarmee als extra verantwoordelijkheid dat zij niet alleen verantwoording schuldig is aan leerlingen en ouders, maar ook aan de stamscholen. Dit doet een beroep op een groot kwaliteitsbewustzijn en reflectievermogen van de medewerkers van De Delta.

Het onderwijsaanbod bestaat uit vmbo kgt onderbouw, tl bovenbouw, mbo entree en een Reboundvoorziening. De vmbo tl examens worden in schooljaar 2022/2023 voor een laatste keer georganiseerd via een extraneusconstructie met het Da Vinci College Lammenschans. Leerlingen binnen de entreegroepen werken toe naar mbo niveau 2 of werken aan toeleiding naar arbeid. Het

programma is gebaseerd op afspraken uit een convenant Entree-opleiding dat De Delta heeft gesloten met MBO-Rijnland. De examinering voor deze leerlingen vindt plaats via examinatoren van MBO-Rijnland.

Statistische gegevens

Leerlingen aantallen per 1 oktober

Jaar (per 1 oktober)	Leerlingen aantal*	Aantal leerlingen Onder instroom	Aantal leerlingen Zij-instroom gedurende het jaar
2018/19	148	41	69
2019/20	168	40	47
2020/21	154	44	53 klas 1-4: 21 Entree: 15
2021/22	145	36	18
2022/23	104	38	loopt

*ex Schakelklas havo/vwo en Buitenkans

Aantallen onder instroom per stamschool

Stamschool	Aantal leerlingen Onder instroom per stamschool per 01-10-2021
Beroepscollege Leystede	18
Da Vinci College Lammenschans	8
Yuverta Oegstgeest	2
Het Waterland	8
Totaal	36
	Aantal leerlingen Onder instroom per 1-10-2022
Beroepscollege Leystede	18
Da Vinci College Lammenschans	10
Teylingencollege KTS	0
Yuverta Oegstgeest	10
Totaal:	38

Aantallen onder zij-instroom per stamschool

Stamschool	Aantal leerlingen zij-instroom Schooljaar 2020-2021
Bona Boerhaavelaan	1
Bona Burggravenlaan	2
Groene Hart TopMavo	1
DVC Kagerstraat	1
DVC Leonardo	2
DVC Lammenschans	3
Het Waterland	2
Marecollege	1
Rijnlands Lyceum Wassenaar	1
Teylingen college Duinzigt	1
Visser 't Hooft college Leiderdorp	2
Visser 't Hooft college Kagerstraat	1
Vlietland college	2
Wellant Oegstgeest	1
Totaal	21

	Aantal leerlingen zij-instroom schooljaar 2021-2022
Beroepscollege Leystede	1
Bonaventuracollege Burggravenlaan	1
Da Vinci College Lammenschans	5
Leonardo College	3
Marecollege	1
Rijnlands Lyceum Wassenaar	1
Stedelijk Gymnasium Leiden	1
Visser 't Hooft Kagerstraat	1
Visser 't Hooft Leiderdorp	2
Vlietlandcollege	1
Yuverta Oegstgeest	1
Totaal:	18

Ontwikkelingen die van invloed zijn op het leerlingenaantal

Bij de stamscholen is een ontwikkeling gaande waardoor meer leerlingen met een screeningsadvies eerst zelf van onderwijs en begeleiding worden voorzien. Hierdoor starten bij aanvang van het schooljaar minder leerlingen vanuit de basisschool direct bij het OPDC. Lopende het schooljaar worden er meer leerlingen als zij-instromer verwacht. Het OPDC De Delta is een onderwijsvoorziening waar leerlingen tijdelijk extra ondersteuning krijgen met een maximale verblijfsduur van 2 jaar. Door ons aan de herstelopdracht van de onderwijsinspectie te houden zal met de uitstroom van de laatste groep aan de maximale verblijfsduur van 2 jaar (behoudens een enkele hoge uitzondering) worden voldaan.

Beide ontwikkelingen zijn van invloed op het leerlingenaantal en daarmee op de benodigde formatie. Het is de verwachting dat de totale omvang voor het schooljaar 23-24 met ca. 30 leerlingen zal

verminderen. Dit gegeven is van invloed op de formatiebehoefte. Bij aanvang van het schooljaar zal er sprake zijn van enige boventaligheid, later in het schooljaar kan er een vacature ontstaan.

Examenkandidaten en niveau

	Basis	Kader	Theoretisch	Entree (MBO1)
2017-2018	4	4	10	18
2018-2019	3	5	11	24
2019-2020	-	-	14	28
2020-2021	Nvt	Nvt	13	25
2021-2022	Nvt	Nvt	10	21

Schoolverlaters VMBO examens klas 4

	TL Geslaagd	Gezakt	%	MBO Geslaagd	Anders: o.a. leerplicht/werken	%
2018	18	0	100	16	2	89
2019	18	1	95	16	1	94
2020	14	0	100	13	0	100
2020- 2021	12	1	92	12	0	100
2021- 2022	10	0	100	10	0	100

In de bovenstaande tabel zijn de aantallen vermeld van de leerlingen die daadwerkelijk het eindexamen vmbo of de mbo Entree hebben gedaan.

VMBO examens 21/22: SE, CE en eindcijfers (gemiddelden per leerweg)

Leerweg	Aantal kandidaten	SE	CE	verschil	Eind (gemiddeld)
Theoretisch	10	6,5	6,9	0,4	6,76

MBO-Entree traject schooljaar 2021-22

Aantallen leerlingen	Jongens	Meisjes
28	19	8

Voor het schooljaar 2022-2023 is het Da Vinci College voor een laatste maal bereid geweest om de examenkandidaten bij haar in te schrijven om als extraneus het examen te gaan doen. Vanaf schooljaar 23-24 zullen alle examenkandidaten op het examenprogramma (PTA) van de school van inschrijving volgen om op de eigen school het centraal examen te doen.

Onderwijskwaliteit

1 februari 2022 heeft de onderwijsinspectie een kwaliteitsonderzoek gedaan. De onderwijskwaliteit op het OPDC werd onvoldoende bevonden. Een belangrijke oorzaak van het probleem is dat De Delta zich lange tijd als een school en niet als bovenscholse onderwijsvoorziening heeft gedragen. Veel leerlingen blijven langer dan de maximaal toegestane twee jaar op De Delta en het heeft tegen de voorschriften een eigen programma van toetsing en afsluiting voor de examenkandidaten. De

onderwijsinspectie meent dat de schoolbesturen van de scholen waar de leerlingen staan ingeschreven te weinig betrokken zijn bij het OPDC.

De herstelopdracht van de onderwijsinspectie bevat: meer sturing op de kwaliteitszorg en ambitie, werken met bevoegd personeel, het gaan werken met het PTA van de school van inschrijving (stamschool), het waarborgen van de (sociale) veiligheid van de leerlingen d.m.v. een functionerend veiligheidsbeleid en betrouwbare metingen, het zichtbaar maken van het pedagogische en didactisch concept.

Het OPDC heeft flink geïnvesteerd in de kwaliteitsverbetering. Met het personeel zijn individuele gesprekken gevoerd over de noodzakelijke cultuurverandering en koerswijziging: niet langer opereren als school. Deze gesprekken hebben geresulteerd in een personele wisseling van ca 65%. Tegelijkertijd zijn een onderwijskundig medewerker, twee extra onderwijsassistenten en twee gedragswetenschappers zijn aangesteld. Met deze laatste is de bemensing van de leerlingondersteuning op orde gebracht. Ter ondersteuning van het veranderproces is gebruik gemaakt van een externe beleidsmaker en een kwaliteitsfunctionaris. Deze inspanningen hebben er toe geleid dat de schoolcultuur in hoge mate is veranderd, van familiair naar professioneel.

Na het vervolgonderzoek van de onderwijsinspectie maart 2023 heeft zij geconstateerd dat aan vier van de zeven herstelopdrachten is voldaan. In november/december 2023 wordt verwacht dat aan de overige drie herstelopdrachten (goed functionerend veiligheidsbeleid, de maximale verblijfsduur van twee jaar en een samenhangend stelsel van kwaliteitszorg) is voldaan. De inspectie heeft verder vastgesteld dat een cultuuromslag zichtbaar is en dat het OPDC nu is ingericht als een ondersteuningsvoorziening waar leerlingen tijdelijk verblijven en niet meer als een school.

Samenwerking met de omgeving

De herstelopdracht van de onderwijsinspectie betekent een volledig andere rol en verantwoordelijkheid voor de stamscholen dan zij voor het inspectieonderzoek gewend waren. Dit werd het eerst ervaren door de gevraagde actieve rol in de aanlevering van het schoolwerk voor de leerlingen in de bovenbouw en doordat de leerlingen met een (te) lange verblijfsduur eind vorig schooljaar moesten gaan schakelen met de stamschool. De locatie directeur van het OPDC realiseert zich dat het huidige overgangsjaar veel betekent voor (stam)scholen: o.a. het schakelen binnen 2 jaar, werken met het PTA van de eigen school, aanlevering lesmateriaal en gewijzigde vraagstelling m.b.t. het OPP. Bovendien zijn directeuren en bestuurders in de samenwerking met het OPDC niet gewend aan het maken van formele afspraken. In het verleden werden deze informeel gemaakt. Het gevolg hiervan is dat de rol en verantwoordelijkheid van de stamschool voor de leerling die onderwijs genoot op het OPDC minimaal was. Onder druk van de inspectie en het vervolgonderzoek was een hoog tempo in de veranderingen nodig. In deze context kunnen processen schuren en daar heeft De Delta alle begrip voor. De Delta ervaart de welwillendheid van de scholen om een bijdrage te leveren en mee te gaan in de veranderingen. Dit laat zich zien in de intensivering van de samenwerking met de vmbo-scholen. De inzet is geweest op:

- het realiseren van een gezamenlijke intake voor het schooljaar 2021-2022;
- verbeteren van de informatie uitwisseling middels het OPP en het realiseren van meer schakelmomenten en een schakelprogramma;

Met alle scholen uit het SWV zijn afspraken gemaakt over het schorsen en verwijderen en over de wijze waarop er gewerkt kan worden met de PTA's van de stamscholen. Het OPDC gaat in 2023 meedoen aan een collegiale visitatie onder begeleiding van B&T. Ook heeft het OPDC zich aangesloten bij een netwerk van OPDC's.

Aanbevelingen en nieuwe beleidsontwikkeling

- Direct achter het lesgebouw ligt een openbaar sportveldje waarvan, bij goed weer en een droog veld, gebruik wordt gemaakt voor de gymnastieklessen. Wanneer de gemeente een laag hekje (+/- 40 cm. kan plaatsen zodat er niet over het veld gereden kan worden met daarbij een bordje met de tekst: dit is geen uitlaatveld voor honden en tevens het kunststof veld onderhouden wordt, dan kan het sportveld veel vaker voor de gymnastieklessen gebruikt worden.
- Het OPDC wil een gezonde en groene onderwijsvoorziening. Om dit te bereiken is het de wens om het schoolplein te vergroenen en na schooltijd toegankelijk te maken voor de buurtkinderen. Hiervoor is een ontwerpplan gemaakt. De OPDC is naarstig op zoek naar middelen om dit plan te kunnen realiseren.
- In navolging van het schoolplan is het van belang dat het SOP vernieuwd wordt. Met het vernieuwen van het SOP kan de ondersteuningsstructuur in De Delta geëvalueerd worden en aangepast worden waar nodig.
- Het ondersteuningsplan van het SWV loopt op zijn eind. Voor het OPDC is het noodzakelijk (en wettelijk verplicht) dat het samenwerkingsverband de inrichting (onderwijsaanbod) van het OPDC in het ondersteuningsplan vermeldt en beschrijft welke leerlingen (doelgroepbepaling) in aanmerking kunnen komen voor het volgen van (een deel van) het onderwijsprogramma op het OPDC.
- Het maken van bestuurlijke afspraken over de gewenste omvang van het OPDC en de vaste bekostiging daarvan op basis van de gewenste permanent beschikbare capaciteit. Dit is nodig om de aanwezige expertise en onderwijskwaliteit te kunnen borgen.

4.4. Programma 4: Passend Onderwijs op vso

Het samenwerkingsverband heeft de Adviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen (ACT). De ACT is een onafhankelijke commissie.

De taken van de ACT zijn:

- a. het uitbrengen van advies aan het bestuur van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van de "onder zijn verantwoordelijkheid vallende" leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs.
- b. het monitoren van de toegekende en niet toegekende aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het vso.

In 2022 is er een geschil behandeld betreffende afgifte TLV. De afhandeling loopt door in kalenderjaar 2023.

Afgegeven toelaatbaarheidsverklaring vso				
teldatum	Cat. 1	Cat. 2	Cat. 3	Totaal
2018	171	11	10	192
2019	144	13	5	162
2020	155	6	5	166
2021	149	21	5	175
2022	168	9	11	188

Plusbekostiging PC Hooftcollege

In de tweede helft van schooljaar 2021-2022 bereikte ons het bericht dat het bevoegd gezag van de Leo Kanner Onderwijsgroep had besloten om te stoppen met het onderwijsaanbod voor externaliserende leerlingen op vmbo-TL niveau. Dit ondanks dat vanuit drie samenwerkende samenwerkingsverbanden jaarlijks een financiële bijdrage werd gedaan om deze in stand te houden. Ondanks aangetekende bezwaren vanuit de drie samenwerkingsverbanden en vanuit een aantal besturen gezamenlijk werd niet heroverwogen en verdween deze speciaal onderwijs mogelijkheid van het pallet.

Aanbevelingen en nieuwe beleidsontwikkeling

TLV: verouderde informatie bij aanvraag en geen informatie tijdens vso

Aandachtspunt blijft het eerder (vóór januari) aansluiten van de adviseurs bij de aanmeldprocedure van het vso omdat een wijziging in uitstroombestemming begin groep 8 plaats vindt. Tweede aandachtspunt blijft gedurende de schoolgang een moment waarop er (individueel) wordt bekeken of de middelen doelmatig en rechtmatig worden besteed en of er voldoende inspanning wordt gepleegd om de leerling te laten schakelen naar regulier onderwijs.

Richtlijnen algemeen

De richtlijnen en werkwijzen zijn in 2022 aangepast door de ACT i.o.m. SWV Duin&Bollen. Er is een bijgestelde notitie geschreven. De criteria voor aanvragen midden en hoge bekostiging zijn breed geformuleerd en bieden daardoor bij het beoordelen van individuele aanvragen onvoldoende houvast. Op dit laatste thema is al eerder geconstateerd dat er meer kennis van en overleg over zou moeten zijn met de cluster 3 scholen mbt de bekostigingsmogelijkheden. Er is bestuurlijk overleg samen met SWV Duin en Bollen. Dit heeft nog niet geleid tot een concrete andere bekostiging. In 2023 zal dit een vervolg krijgen.

Betrokkenen en mate van betrokkenheid

Deskundigen: Er is bij de start van de ACT gekozen voor twee onafhankelijke deskundigen om de onafhankelijkheid van de toelaatbaarheidstoewijzing te kunnen garanderen. Twee jaar geleden werd geconstateerd dat het wenselijk zou zijn dat één van de twee deskundigen wel betrokkenheid heeft bij de leerling. Dit omdat het idee bestaat dat de onderbouwing van de overstap naar vso niet alleen op papier gegeven moet worden maar ook geduid mag worden door iemand die betrokkenheid heeft bij de leerling. Om die reden is de gedragsdeskundige van het so de laatste twee schooljaren de eerste deskundige naast een onafhankelijke deskundige die wordt ingehuurd door het samenwerkingsverband.

Voorzitter: Voorzitter formuleerde namens de beide deskundigen het advies TLV.

Ouders: Het wordt soms als een gemis ervaren dat ouders niet gehoord worden. Zo ingericht vanuit de impuls dat het proces aanvraag en afgifte TLV weinig bureaucratie moet kennen en zo zuiver mogelijk ingericht moet worden, het is echter ook afstandelijk.

4.5 Programma 5: Samenwerken bij zorgplicht en overgangen

In de regio Leiden hebben in het schooljaar 2021-2022 2.848 leerlingen de overstap van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs gemaakt. We streven naar een soepele overgang van het PO naar het VO, waarbij we vroegtijdig, zorgvuldig en gezamenlijk te werk gaan.

Binnen de regio Leiden (Samenwerkingsverband VO regio Leiden en Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden) zijn er goede afspraken gemaakt mbt de overgang van de leerlingen, die aangewezen zijn op leerwegondersteunend onderwijs, de bovenschoolse voorziening OPDC De

Delta en het praktijkonderwijs. Er zijn afspraken over het gebruik van toetsen, aanvullend onderzoek en het onderwijskundig rapport.

Het gemeenschappelijke po-vo traject wordt geïnitieerd door de werkgroep po-vo en uitgevoerd door het Loket Passend Onderwijs. De werkgroep po-vo bestond uit vertegenwoordigers vanuit het bao, sbao, praktijkonderwijs, OPDC De Delta, VMBO-scholen, de beide samenwerkingsverbanden. De werkgroep po-vo komt drie keer per jaar bij elkaar en heeft tot taak het evalueren en monitoren van het traject.

Wanneer de adviescommissie van mening is dat een plek binnen het reguliere vo of de bovenschoolse voorziening niet te realiseren valt, dan wordt doorverwezen naar de Adviescommissie Toelaatbaarheid (ACT) om een pré-advies vso aan te vragen.

Overzicht afgegeven adviezen:

Aanmeldingen PO-VO	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022-2023
SBaO	63	58	53	47
Bao	71	97	86	63
SO	2	7	2	3
Natest VO		16	19	
Buiten de Regio		13	21	
Totaal	136	191	181	113
Adviezen	2019 - 2020	2020 - 2021	2021 - 2022	2022-2023
VMBO	0	1	0	3
VMBO-LWOO	12	26	25	27
VMBO (- LWOO) screening	71	89	88	33
Praktijkonderwijs	46	66	61	41
Kopklas	1	2	1	1
ISK	1	0	0	1
Blijft op Bao	1	3	3	3
Overig	4	4	3	4
Nog niet afgerond				
Totaal	136	191	181	113

Aanbevelingen en nieuwe beleidsontwikkeling

In 2022 is vanuit de werkgroep po-vo een breder onderzoek uitgezet onder po- en vo-scholen, waarin de verschillende vormen van samenwerking tussen po en vo zijn verkend. In 2023 zal de uitkomst meegenomen worden in de verdere doorontwikkeling binnen de po-vo samenwerking

Regionale samenwerking

Leerlingen maken over de grenzen van het samenwerkingsverband gebruik van tussenvoorzieningen. Met name leerlingen uit de regio Leiden en de Duin- en Bollenstreek maken gebruik van voorzieningen van het andere samenwerkingsverband. De samenwerkingsverbanden regio Leiden en Duin- en Bollenstreek hebben organisatorische- en financiële afspraken gemaakt om leerlingen gebruik te laten maken van elkaars voorzieningen.

Vijf samenwerkingsverbanden - SWV VO Duin- en Bollenstreek, SWV VO Amstelland en de Meerlanden, SWV VO Zuid-Kennemerland, SWV VO Midden Kennemerland en SWV VO Leiden - spreken elkaar periodiek over leerlingen die gebruik maken van scholen in elkaars

samenwerkingsverband. Er is in de regio sprake van grensverkeer: leerlingen die binnen het ene samenwerkingsverband wonen, gaan naar school binnen een ander samenwerkingsverband. Soms doordat scholen in een ander samenwerkingsverband dichterbij zijn, soms door het profiel of imago van een school, een andere keer door de afwezigheid van passend onderwijs in de eigen omgeving.

De vijf samenwerkingsverbanden willen grip krijgen op de onderlinge leerlingstromen op dit moment, maar vooral ook hoe de ontwikkelingen zich richting de toekomst ontwikkelen. Ze hebben Sardes en Perspectief op School gevraagd om het gedeelde netwerk en de leerlingstromen daarbinnen en de trends en ontwikkelingen die invloed hebben op deze leerlingstromen in kaart te brengen.

4.6 Programma 6: Kwaliteitszorg

Verantwoording POS door scholen - conclusies op hoofdlijnen

De verantwoording in POS door de scholen is verwerkt in het document 'Financiële verantwoording POS door scholen'. Op hoofdlijnen kunnen wij het volgende concluderen:

- De meeste scholen hebben de verantwoording in POS ingevuld; twee scholen hebben dit, ook na herhaaldelijk verzoek hiertoe, niet gedaan. Een school heeft een verantwoording ingeleverd waarvan de bedragen niet klopten. Deze bedragen zijn uit de lijst gehaald; de school heeft aangegeven de juiste bedragen nog te moeten achterhalen en zal deze daarna naar het SWV sturen. Tot slot heeft een school de verantwoording van de beschikking voor het project Versterking vo-vso helaas niet gedaan.
- De kwaliteit van de verantwoording is zeer wisselend, niet alleen qua niveau van uitsplitsing van de bestede middelen, maar ook qua toelichting. Sommige scholen hebben een zeer gedetailleerde verantwoording ingeleverd; andere scholen alleen de hoofdlijnen.
- Het SWV heeft scholen verzocht een bedrag van in totaal € 2.335.540,- te verantwoorden in POS. Scholen hadden op voorhand begroot € 1.935.516,- te willen besteden. De begroting van alle scholen samen was daarmee € 400.024,- lager dan begroot had kunnen worden. Scholen geven aan in totaal € 1.868.452,- te hebben besteed (realisatie) in schooljaar 2021-2022. Dit bedrag ligt € 467.088,- lager dan het te besteden bedrag van € 2.335.540,-. NB: Er is hier uiteraard wel sprake van een vertekend beeld door het uitblijven van een (juiste) verantwoording van vier scholen zoals benoemd bij de eerste bullet.
- Scholen hebben de toegekende middelen van het SWV uitgegeven aan de volgende doelen, afkomstig uit het ondersteuningsplan (in volgorde van hoogst naar laagst besteed bedrag (realisatie):
 - Effectieve ondersteuningsstructuur waarin interne en externe expertise gecombineerd wordt
 - Ondersteuningsaanbod aan (groepen) leerlingen met behoeften die de basisondersteuning overstijgen
 - Ondersteuningsaanbod gericht op sociaal-emotionele en/of psychische ondersteuningsbehoeften
 - Positief pedagogisch klimaat in de school
 - Goede overdracht van leerlingen
 - Onderwijs en ondersteuning wordt beleidsrijk vormgegeven.

Reflectie directeur-bestuurder

Er is in eerdere jaren gekozen voor het verstrekken van middelen aan de scholen, zonder daaraan criteria te verbinden en een bestedingsplan (vooraf) en verantwoording (achteraf) te vragen. In dit schooljaar is een wijziging in de aanpak gekomen. Ik heb alle scholen verzocht een verantwoording in te dienen voor de toegekende middelen van schooljaar 2021-2022. Dit gebeurt voor het eerst in systeem Perspectief Op School (POS). Vervolgens worden vanaf mei 2023 gesprekken gevoerd tussen

de individuele directeuren (plus een ondersteuning coördinator), een betrokken adviseur van het Loket en de directeur-bestuurder. Daarin komen de ingediende verantwoording, het aantal aanvragen TLV vso en andere school gerelateerde thema's/kengetallen aan de orde en wordt vooruitgekeken naar het volgende schooljaar.

Doel is zicht te krijgen op waar de toegekende middelen aan worden besteed en beter te kunnen sturen hierop. De investeringen die het samenwerkingsverband tot op heden heeft gedaan, hebben niet geleid tot een daling of stagnatie van het deelnamepercentage vso. Ook de in de afgelopen jaren flink opgeschroefde beschikkingen en middelen voor projecten Versterking vo-vso, betaald uit het bovenmatig eigen vermogen, hebben hierop geen positieve invloed gehad. Dit is zorgelijk en aanleiding om als samenwerkingsverband, en directeur-bestuurder daarbinnen, een steviger regierol te pakken. Wanneer ik kijk naar het proces van de verantwoording van de middelen van schooljaar 2021-2022 dan moet ik constateren dat er sprake is van een valse start: scholen is gevraagd verantwoording af te leggen over middelen, waarvoor zij op voorhand geen plannen hebben hoeven inleveren en waar geen criteria aan waren verbonden. Dit moet in de komende jaren echt anders. Daarbij is het ook van groot belang dat het samenwerkingsverband informatie krijgt over wie de projectleiders, aanspreekpunten binnen de scholen, zijn die betrokken zijn bij de besteding van de SWV-middelen en geïnitieerde projecten. Binnen de bestaande verantwoording in POS waren de directeuren het aanspreekpunt, maar zij waren vaak moeilijk te bereiken of wisten zelf niet goed hoe de bedragen te verantwoorden. Dit moet duidelijk worden gemaakt in de bestedingsplannen voor volgend schooljaar en daarna.

Om op een meer uniforme manier zicht te krijgen op de doelmatigheid van de inzet van de basisondersteuning door de scholen, is dit jaar een verantwoordingsmodel en -cyclus ontwikkeld in het digitale platform Perspectief op School (POS). Alle scholen leggen hier (achteraf) verantwoording af aan het samenwerkingsverband over de doelmatige besteding van de middelen. Nadien vindt hierover een gesprek plaats met de scholen. Bij dit gesprek zijn de directeur-bestuurder en de bij de school betrokken adviseur van het Loket betrokken. Daarin komen ook de kengetallen passend onderwijs op schoolniveau, die zijn opgenomen in de POS gespreksrapporten, aan de orde.

Met de AED is een evaluatiecyclus van de inzet bpo op de scholen ingevoerd. Voor de inzet van specifieke projecten in het kader van versterking dekkend netwerk is een evaluatiekader ontwikkeld, dat in 2022 is ingezet.

Data vanuit het project leerlingstromen (gestart in december 2021) en de verantwoording van middelen zal in de schoolrapportage worden opgenomen. In 2022 is de focus gelegd op het gesprek over ontwikkelingen en data en het invoeren van de cyclus van collegiale visitaties. Het invoeren van de cyclus collegiale consultatie stond eerder gepland voor schooljaar 2021-2022 maar is opgestart in schooljaar 2022-2023.

Aanbevelingen en nieuwe beleidsontwikkeling

Het stelsel voor de kwaliteitszorg op de Delta gericht op onderwijskwaliteit van het OPDC ontwikkelen we verder vanuit een verbeteraanpak.

We willen beter zicht krijgen op de aanwezige ondersteuning op de scholen, het dekkend netwerk van voorzieningen en de mate waarin de scholen voldoen aan de afspraken over de basisondersteuning. Om zicht te krijgen op de mate waarin de scholen voldoen aan de afspraken van de basisondersteuning realiseren we in de volgende periode een vragenlijst basisondersteuning, waarmee we tevens de SOP's herijken en beschikbaar stellen als onderdeel van het Informatie- en Steunpunt voor ouders en jongeren.

De eerste rondes collegiale consultatie worden ingericht. In 2023 zullen er trainingen zijn en zullen de eerste visitaties in samenwerking met SWV Duin & Bollen plaatsvinden.

Wat betreft zicht op het dekkend aanbod voorzieningen is eind 2021 het project leerlingstromen vo binnen - en tussen - vier regio's opgestart. Met de inzet van Sardes – samen met Perspectief op School – levert het onderzoek in 2022 volgende op:

- Inzicht in het gezamenlijke netwerk van onderwijsvoorziening
- Inzicht in leerlingstromen binnen dit netwerk
- Scenario's voor de toekomst
- Een inschatting van de waarschijnlijkheid van deze scenario's in de nabije toekomst
- Een instrument waarmee deze inschatting periodiek herhaald kan worden

De verwachting is dat dit onderzoek in 2023 wordt afgerond.

4.7 Programma 7: Ontwikkelingen

Binnen programma 7 zijn er 11 projecten/ activiteiten actief vanuit het samenwerkingsverband. Per project wordt beschreven wat in 2022 gedaan is. Ook de positionering van het project Leidse aanpak staat beschreven in programma 7.

Regulier projectbudget: Project Maandag

Bonaventuracollege Mariënpoelstraat heeft op vraag van het samenwerkingsverband een project ontwikkeld voor getalenteerde en/of onder presterende leerlingen uit de regio. In 2022 hebben 23 leerlingen deelgenomen aan deze voorziening.

We zien dat PM bij steeds meer scholen bekendheid krijgt en dat de interesse ervoor groeit. Leerlingen geven aan dat het hen helpt. Voor de een is dat op sociaal vlak, voor de ander op het gebied van planning. Sommigen geven aan dat het hen helpt om het vol te houden op school en er zijn ook leerlingen die aangeven dat ze zonder Project Maandag thuiszitters zouden zijn (geworden). Ouders van leerlingen geven aan dat het hun kind helpt in hun zelfvertrouwen. De combinatie van een groep met ontwikkelingsgelijken en het kunnen inzetten van hun denkkraft werkt positief op hun zelfvertrouwen.

Buitenkans

Binnen de vsv aanpak van de regio Holland Rijnland is de maatregel Buitenkans ontwikkeld. Buitenkans biedt voortijdig schoolverlaters van het mbo en leerlingen van het voortgezet onderwijs die dreigen uit te vallen een programma van intensieve begeleiding en stage gericht op terugkeer naar onderwijs of toeleiding naar werk. Vanuit het voortgezet onderwijs kunnen 10 leerlingen deelnemen, 5 uit de Duin- en Bollenstreek en 5 uit de regio Leiden. Alle plekken voor de regio Leiden zijn in 2022 benut. Buitenkans is opnieuw opgenomen in het VSV programma 2021-2024. De deelnemers van Buitenkans nemen ook deel aan het onderwijs wat geboden wordt bij Cardea Daghulp. Verantwoording van de maatregel gebeurt in de regiegroep VSV.

In 2022 zijn er gesprekken tussen de deelnemende partijen over de doorontwikkeling van Buitenkans geweest. Iedereen is positief over deze voorziening. In 2023 wordt verder gesproken over de mogelijkheden die er zijn voor verdere doorontwikkeling en het bestendigen van deze voorziening.

Leidse aanpak

De Leidse aanpak is een regionaal project met verschillende maatschappelijke partners. Het samenwerkingsverband is juridisch opdrachtgever van dit project. Binnen het convenant van De Leidse aanpak is geregeld dat de partners in de regiegroep van De Leidse aanpak gezamenlijk financieel risicodragers zijn. Verantwoording over inzet en resultaat gebeurt binnen het project.

Per 1 januari 2023 gaat De Leidse Aanpak over in het LEF (Leiden Education Fieldlab).

Het SWV blijft partner maar is met het ophouden van het bestaan van De Leidsche Aanpak niet langer juridisch opdrachtgever.

Samenwerking

VO-VSO

In het ondersteuningsplan staat de ambitie: 'Er is een stevige duurzame samenwerking tussen het reguliere vo en de speciale voorzieningen, zoals OPDC De Delta, het vso en cluster 1 en 2 onderwijs'. Deze ontwikkelopgave is in het voorjaar van 2021 actief gestart. De contacten zijn geïntensiveerd in 2022 wat resulteert in het goed kunnen vinden en benutten van elkaar waar dat gewenst is.

Sinds januari 2022 is er een docentenspreekuur georganiseerd voor docenten van reguliere scholen voor het raadplegen van docenten van de Leo Kannerschool. Docenten kunnen hier terecht met vragen over aanpassingen van de lesstof en het onderwijsprogramma, als ook het examentraject, voor leerlingen met een vso-achtige ondersteuningsbehoefte. Het spreekuur wordt niet gecontinueerd in verband met te weinig vragen.

Samenwerking Loket en scholen voor gespecialiseerd onderwijs

Naast het bestaande overleg van ondersteuningscoördinatoren is er een netwerk van vso-vertegenwoordigers georganiseerd. Er zijn 4 bijeenkomsten georganiseerd. Vertegenwoordigers van vso Leystede, het Metrum, PC Hooftcollege, Leo Kannerschool, School zonder Muren, ESB en Leo Kannercollege hebben deelgenomen aan deze bijeenkomsten.

Het Loket ervaart een belemmering als het gaat om het toeleiden van leerlingen naar het vso, als de leerling maar gedeeltelijk het onderwijs op school kan volgen. Met name de voormalige cluster 4 scholen hanteren een aanname- en plaatsingsbeleid, waarbij volledige schoolgang als voorwaarde wordt gesteld. Het opbouwen tot volledige schoolgang is bij deze scholen beperkt mogelijk. De in eerste instantie uitgelote leerlingen bij de Leo Kannerschool hebben, door het starten van een extra klas, toch onderwijs kunnen volgen op een vso school. De uitgelote leerlingen bij het Leo Kannercollege hebben met inzet van betrokken PO en VO-scholen via het Loket een inschrijving op reguliere vo scholen en vso scholen in de regio kunnen realiseren.

Afspraken op bestuurlijk niveau zijn gemaakt en hebben geleid tot opzet van GO-Rijnmond. Er is gesproken over het aanpassen van het huidige lotingssysteem als ook de wens om meer onderwijs op maat trajecten voor partieel belastbare vso leerlingen. Deze gesprekken met de locaties Leo Kanner en School zonder Muren zijn gestart in 2022 en hebben nog niet geleid tot een alternatieve werkwijze. De gesprekken zullen in 2023 voortgezet worden.

Integraal arrangeren

Er is sprake van een toename van complexe hulpvragen van scholen. In dit kader constateert het Loket dat er onvoldoende plaatsen bij dagbestedingsprojecten beschikbaar zijn, om de adviezen te effectueren middels een plaatsing op een dagbestedingsproject, waar onderwijs aan is gekoppeld. In deze regio betreft dit de Binnenste Buitentuin in Warmond en het daghulpcentrum van Cardea in Leiden. Er is een plan deskundigheidsbevordering gemaakt. De AED en de Leo Kanner Onderwijsgroep hebben op basis van vraag van de reguliere VO-scholen dit plan uitgevoerd.

Het Loket organiseert in samenwerking met de gemeente Leiden en JGT het traject integraal arrangeren om preventief zoveel mogelijk voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag onderwijs te laten volgen binnen het regulier onderwijs in samenwerking met jeugdhulp.

Vanaf begin 2022 zal het jaarplan integraal arrangeren worden uitgevoerd en in samenhang worden georganiseerd met bijeenkomsten over de aanpak van thuiszitters, in het kader van het project Thuiszitters. Er hebben bijeenkomsten/ trainingen voor JGT medewerkers plaats gevonden en er is een succesvolle bijeenkomst met meerdere externe partners geweest over thuiszitters. De uitkomst van deze bijeenkomst zal in 2023 een vervolg krijgen.

Schakelklas havo /vwo

De Schakelklas richt zich op leerlingen die onderwijs volgen op een reguliere havo/vwo-school maar door omstandigheden tijdelijk niet in staat zijn dit in deze setting te doen. Deze omstandigheden lijken bij plaatsing in de voorziening beïnvloedbaar, en dus van tijdelijke aard te zijn, waardoor -op termijn- deze leerlingen weer aan de voorwaarden voor deelname aan onderwijs in een reguliere setting kunnen voldoen. Bij plaatsing is er dus een reëel perspectief op terugkeer. Het doel van de Schakelklas H/V is dat de leerling na verblijf terugkeert naar de stamschool. Als dit niet in het belang van de leerling is, is het doel terugkeer naar een andere school binnen het reguliere onderwijs, dan wel een vervolg dat de leerling zicht biedt op een vervolgopleiding. De Schakelklas heeft een projectstatus tot en met 31-07-2023, en wordt in samenwerking met gemeenten in Holland Rijnland vormgegeven. De totstandkoming van het project "Schakelklas havo/vwo" sluit aan op de doelstellingen van het transformatieplan Holland Rijnland. Een betere aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp zorgt ervoor dat jongeren nog beter hun talenten kunnen ontwikkelen en zo naar vermogen kunnen deelnemen en bijdragen aan de maatschappij en arbeidsmarkt. De Schakelklas betreft een onderwijsvoorziening met jeugdhulp. Een belangrijke rol is weggelegd voor de (onderwijs) jeugdhulpverlener, die wordt bekostigd door de gemeenten Holland Rijnland.

In het najaar van 2022 is een tweede evaluatie geweest. Deze is besproken met Holland Rijnland. De uitkomst is positief beoordeeld.

In maart 2023 wordt de eindevaluatie van het project gehouden en wordt er op basis van deze uitkomst besloten of de Schakelklas een structurele aanvulling op het dekkend aanbod van het samenwerkingsverband is. De voorlopige ervaringen met de Schakelklas zijn positief.

Subsidie verbetering ondersteunings- en onderwijsaanbod voor leerlingen met kenmerken van begaafdheid

In januari 2020 is het project 'verbetering ondersteunings- en onderwijsaanbod voor leerlingen met kenmerken van begaafdheid' met een looptijd van 4 jaar van start gegaan. Voor uitgebreide informatie over het project verwijzen we naar: <https://deleidseaanpak.nl/projecten/ondersteuning-begaafde-leerlingen>

Collectieve inzet Jeugdhulp

Collectieve inzet jeugdhulp in het vso is in januari 2022 gestart. SWV/ Loket is nauw bij de evaluatie betrokken. Verdere beleidsontwikkeling vindt plaats in de werkgroep onderwijs-jeugdhulp waarin 6 gemeenten, jeugdteams en RBL overleggen.

Het borgen van School zonder muren en de pilot collectieve inzet van jeugdhulp bij Het Metrum hangt nauw samen met de ontwikkelingen van de inkoop jeugdhulp van de gemeenten in de regio Holland Rijnland.

Aanbevelingen en nieuwe beleidsontwikkeling

Het werken met projectbudget geeft ruimte om nieuwe ideeën te onderzoeken en te ontwikkelen. In het bestedingsplan reserve van het samenwerkingsverband staan een aantal nieuwe projecten beschreven die een plek moeten krijgen in programma 7. Het is van belang om zodra er meer zicht is op de daadwerkelijk te starten projecten deze goed in te richten en onderdeel te laten zijn van de planning & controle cyclus van het samenwerkingsverband. Op die manier houden we zicht op de inhoudelijke ontwikkeling, inzet van middelen en bereiken van het gewenste resultaat.

Terugdringen thuiszitters en risicoleerlingen

Het Loket Passend Onderwijs heeft een externe adviseur betrokken om dit project vorm te geven. Deze inzet heeft geleid tot 5 beleidsadviezen:

- Biedt thuiszitters de mogelijkheid om toch onderwijs te volgen;
- Start onder leiding van het samenwerkingsverband een 'smal' doorbraakoverleg en onderzoek de mogelijkheid van een breed doorbraakoverleg;
- Vergroot de sense of urgency bij de scholen;
- Elk arrangement jeugdhulp biedt onderwijs verzorgd door de school.

Samen met SWV Holland Rijnland en SWV D&B is er beleid gemaakt. SWV Holland Rijnland vertegenwoordigt de 3 SWV in overleggen met de Leo kanner School zonder Muren en de gemeenten.

4.8 Programma 8: Bestuur en Organisatie

Programma 8 gaat over de bedrijfsvoering van het samenwerkingsverband. De belangrijkste thema's die spelen worden hieronder beschreven. In de voorgaande hoofdstukken zijn de beschrijvingen en verslagen opgenomen van de Raad van Toezicht, de Ondersteuningsplanraad, de Medezeggenschapsraad en de Functionaris gegevensbescherming in het kader van de AVG.

Communicatie

Het samenwerkingsverband werkt vanaf 2021 aan de nieuwe huisstijl. Dit in het kader van de ambitie uit het ondersteuningsplan, 'Het samenwerkingsverband verbetert de communicatie over de dienstverlening en kiest voor een uitstraling die hierbij past', te realiseren. Daarnaast is er invulling gegeven aan het inrichten van een ouder informatie- en adviespunt zoals opgenomen in de 25 punten uit de evaluatie passend onderwijs. Dit ouder informatie- en adviespunt zal in 2023 gerealiseerd zijn.

Klachtenregeling

In voorkomende gevallen kunnen ouders/verzorgers een klacht indienen. Het samenwerkingsverband is aangesloten bij www.onderwijsgeschillen.nl. In 2022 zijn er geen klachten binnengekomen bij het samenwerkingsverband. Wel loopt er nog een beroep naar aanleiding van een bezwaar tegen de duur en hoogte van de afgifte van een tlv. Het bezwaar is door de geschillencommissie en de rechtbank ongegrond verklaard, de zaak ligt nu voor bij de Raad van State.

4.9 Programma overstijgende doelstellingen en ontwikkelingen

Een belangrijke indicator voor het realiseren van passend onderwijs is het aantal thuiszitters. Als een leerling langdurig thuiszit, wordt aangenomen dat er geen sprake is van een passende onderwijsplek. Rondom dit thema wordt nauw samengewerkt met Regionaal Bureau Leerrecht Holland Rijnland die de registratie uitvoert. Het Loket Passend Onderwijs ontvangt iedere 3 maanden van het RBL een overzicht van het absoluut verzuim, langdurig relatief verzuim, risicoleerlingen en jongeren met een vrijstelling. Daarnaast is er periodiek overleg door een van de adviseurs met het RBL.

Aanbevelingen en nieuwe beleidsontwikkeling

In het voorkomen van langdurig zorgwekkend verzuim en situaties waarin leerlingen volledig thuiszitten is de samenwerking onderwijs- jeugdhulp en de samenwerking met het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) essentieel. Het samenwerkingsverband zet met name in op integraal arrangeren en het organiseren van onderwijs bij dagbestedingsprojecten als ook het starten met de Schakelklas havo/vwo.

De verminderde inzet van de pluscoach, een preventieve vorm van jeugdhulpverlening, als gevolg van een ombuiging in de besteding van de middelen voortijdig schoolverlaten baart het Loket en de scholen zorg. Over de mogelijk te verwachten effecten zoals een toename van het aantal thuiszittende leerlingen kan op dit moment nog onvoldoende worden gezegd.

Daarnaast trekt het samenwerkingsverband op met de 2 aanpalende samenwerkingsverbanden vo om de ontwikkelingen op onderwijs in zorg vorm te geven en tot afspraken te komen met gemeente over de inzet van jeugdhulp.

Ouder en jongerensteunpunt is gestart in 2022. Er is in samenspraak met een externe adviseur een plan van aanpak geschreven. Het steunpunt is in samenwerking met SWV Duin & Bollen ontwikkeld.

Deze financiële paragraaf bevat een analyse van de relatie tussen het gevoerde beleid en de staat van baten en lasten. Tevens is een analyse opgenomen van de afzonderlijke posten en de kengetallen.

Ontwikkelingen

In 2022 was er een aantal landelijke ontwikkelingen, met de consequenties voor samenwerkingsverband vo regio Leiden.

cao

De bekostiging van samenwerkingsverbanden heeft een relatie met het primair onderwijs, omdat het vso onder de cao po valt. In de afgelopen periode zijn er meerdere aanpassingen doorgevoerd in de arbeidsvoorwaarden van het personeel in de sector primair onderwijs. Dit heeft geleid tot forse verhogingen in de cao. De eerste stap die is gezet was het dichteren van de loonkloof tussen po en vo. Vervolgens is met ingang van 1 juli een nieuwe cao afgesloten met onder andere een algehele salarisverhoging van 4,75%. Deze verhoging komt bovenop de verhoging als gevolg van het dichteren van de loonkloof.

Consequentie: sterke stijging van de loonkosten en de rijksbijdragen, stijging van de tarieven voor de afdrachten pro en vso.

btw

Sinds de start van passend onderwijs is het btw-vraagstuk een steeds weerkerend onderwerp van gesprek geweest. Het discussiepunt is dat schoolorganisaties voor de btw vallen onder de onderwijsvrijstelling, samenwerkingsverbanden vallen onder de vrijstelling voor sociaal-culturele instellingen. Wettelijk gezien mogen alleen diensten zonder btw worden doorbelast tussen organisaties die onder dezelfde koepel vallen. Tot voor kort was er sprake van een gedoogsituatie voor detachering van medewerkers voor zover het om werkzaamheden ging die rechtstreeks voortvloeien uit het ondersteuningsplan.

In 2022 werd meegedeeld dat dit niet meer is toegestaan. Dat zou betekenen dat samenwerkingsverbanden btw verschuldigd zijn over de kosten van de medewerkers die op detachingsbasis worden ingehuurd van de schoolbesturen. De samenwerkingsverbanden worden hiervoor in hun rijksbijdrage gecompenseerd. Ook samenwerkingsverbanden die niet of nauwelijks gebruik maken van gedetacheerd personeel krijgen deze compensatie.

Recent is gebleken dat de ministeries van Financiën en OCW te snel waren met hun berichtgeving. Wanneer het gaat om direct aan het onderwijs gerelateerde werkzaamheden, is btw-vrije detachering nog steeds toegestaan. Op dit moment wordt een aantal representatieve casussen uitgewerkt en voorgelegd aan de belastingdienst. Hiermee komt er duidelijkheid in de loop van 2023.

Consequentie: stijging van de rijksbijdrage met ca. € 200.000, mogelijke stijging van de lasten door toepassing btw op de kosten AED ruim € 300.000. Gezien de ontwikkelingen is bij de realisatie geen btw meegenomen. Het risico op btw-heffing is laag.

Onzekerheden: Geringe kans dat alsnog btw-heffing aan de orde is; wanneer de btw-bate zou vervallen, leidt dit tot een tegenvaller aan de batenkant van ca. € 200,000..

bekostiging vanaf 2023

Met ingang van 2023 hebben we te maken met een andere bekostigingssystematiek. Hierop is in de meerjarenbegroting dieper ingegaan. Voor onze sturing beschikken we nog steeds niet over de volledige set aan informatieproducten van DUO. Deze informatie hebben we nodig om te weten hoeveel leerlingen met een tlv van het samenwerkingsverband daadwerkelijk staan ingeschreven bij een vso-instelling. Zonder deze informatie kunnen we ons baseren op het aantal afgegeven tlv's (OnderwijsTransparant). Maar dat geeft ons geen informatie over in- en uitschrijvingen.

doelmatige besteding van de reserves

De samenwerkingsverbanden hebben de opdracht om de bovenmatige reserves doelmatig in te zetten. Bij voorkeur eind 2022, maar uiterlijk eind 2023 dient het vermogen een omvang van niet hoger dan de signaleringswaarde van 3,5% van de totale baten te hebben. Op basis van de realisatie 2022 is dit voor ons samenwerkingsverband een bedrag van € 750.000. Het vermogen is eind 2022 gedaald naar € 1,7 miljoen. We hebben de opdracht om bij voorkeur eind 2022 maar uiterlijk eind 2023 het vermogen terug te brengen tot maximaal het niveau van de signaleringswaarde. Wij zullen dit doel in 2023 behalen.

Landelijk is de situatie dat de afbouw van het vermogen naar het oordeel van de minister niet hard genoeg gaat. Inmiddels heeft hij besloten om niet te wachten met ingrijpen tot eind 2023. Op 13 februari 2023 heeft hij in een brief aan de Tweede Kamer¹ te kennen gegeven dat hij een generieke korting wil toepassen op de bekostiging van de samenwerkingsverbanden.

Consequentie: de uitwerking en impact hiervan zijn nog niet bekend. Wat we wel weten is dat het de bedoeling is dat de korting wordt verwerkt in de definitieve beschikking 2023, die we in november ontvangen. Dit betekent dat we in 2023, tot de duidelijkheid er is, niet weten wat onze baten zijn.

Realisatie versus begroting 2022

De voorgeschreven presentatie van de cijfers in de jaarrekening biedt weinig inzicht in de beleidsmatige uitwerking van het ondersteuningsplan naar de financiële consequenties. Daarom wordt voor de interne beleidscyclus gewerkt met een programmabegroting. Hiermee kan een directe relatie worden gelegd tussen beleid en financiën, zodat de meerjarenbegroting logisch voortvloeit uit het ondersteuningsplan. De vertaling van de cijfers in de jaarrekening geeft het volgende beeld:

	begroting 2022	realisatie 2022	verschil
Baten			
Rijksbijdragen	18.203.509	20.035.346	1.831.837
Overige overheidsbijdragen	187.156		-187.156
Overige baten	1.699.833	1.451.618	-248.216
Totale baten	20.090.498	21.486.964	1.396.466
Lasten			
Programma 1 - Passend onderwijs op de scholen			
Programma 1a - Specifieke basisondersteuning	3.586.445	3.697.612	-111.167
Programma 1b - Specifieke basisondersteuning vmb	4.868.469	4.874.569	-6.100
Programma 1c - Basisondersteuning Praktijkonderwi	1.354.701	1.379.907	-25.206
Programma 2 - Extra ondersteuning met hulp van het	480.700	710.350	-229.650
Programma 3 - Passend onderwijs tijdelijk bovenschod	3.476.750	3.424.069	52.681
Programma 4 - Passend onderwijs op vso	6.027.046	6.345.460	-318.414
Programma 5 - Samenwerken bij zorgplicht en overga	203.000	216.178	-13.178
Programma 6 - Kwaliteitszorg	62.500	68.748	-6.248
Programma 7 - Ontwikkelingen	699.000	777.878	-78.878
Programma 8 - Bestuur en organisatie	337.500	364.390	-26.890
Totale lasten	21.096.112	21.859.159	-763.047
Resultaat	-1.005.614	-372.195	633.418

¹ <https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/actualiteit/minister-gaat-korten-op-bekostiging-samenwerkingsverbanden/>

De belangrijkste verschillen worden als volgt verklaard:

- In de begrote rijksbijdragen is rekening gehouden met een indexering van 1,75%, in lijn met de verhogingen in de laatste twee jaar. De werkelijke stijging van de rijksbijdrage is een stuk hoger. In de definitieve bekostigingstarieven (personele component) die op 30 augustus 2022 zijn gepubliceerd, leiden de volgende elementen tot een structurele stijging:
 - Een forse structurele indexering als gevolg van het dichtens van de loonkloof po-vo en de loonbijstelling in 2022 (cao ingaande 1 juli 2022). Deze stijging is ook zichtbaar in de hogere bekostigingstarieven voor sbo en so (programma 3).
 - Structurele verhoging voor btw compensatie (€ 12,77 per leerling).
 - Een deel van de stijging (€ 225.000) heeft nog betrekking op 2021. Hier was in de prognose nog geen rekening mee gehouden.

Daarnaast is er sprake van enkele incidentele componenten. Het gaat om de volgende bedragen:

- Eenmalige vergoeding van € 6,36 per leerling voor de inrichting van een ouder- en jeugdsteunpunt (totaal 95.000, onvoorzien).
- Het bekostigingstarief voor zware ondersteuning is voor twee schooljaren (2021/2022 en 2022/2023) verhoogd in het kader van het NPO, om leerlingen te kunnen bekostigen die door corona mogelijk langer in het vso verblijven. Met het eerste schooljaar was in de begroting al rekening gehouden, met het lopende schooljaar nog niet. Totaal bedrag 2022: € 153.000 (deels voorzien).
- Om dezelfde reden is ook voor pro een extra rijksbijdrage toegekend, in twee aparte beschikkingen. In totaal gaat het hier om € 60.000 (deels voorzien).
- Programma 1 – Passend onderwijs op de scholen: de meeste onderdelen zijn conform begroting uitgeput. Het verschil wordt veroorzaakt door een afrekening voor de bpo-ers over de periode 2021/2022. Deze afrekening heeft vooral betrekking op de cao-verhoging en een klein deel extra inzet.
- Programma 2 – Extra ondersteuning met hulp van het samenwerkingsverband: met name de personeelslasten zijn fors hoger dan begroot. Dit komt door de verhoging van de cao (dekking door hogere rijksbijdrage), vervanging van zieke medewerkers door extern ingehuurde krachten en een uitbreiding van de formatie. Uitbreiding is nodig, mede om de toegenomen verantwoordingsplicht in te kunnen vullen.
- Programma 3 – De Delta: Enerzijds is er sprake van een overschrijding door de verhoging van de cao en ziektevervangings door externe inhuur. Anderzijds ontvingen we een hoge vergoeding van het Risicofonds en viel een deel van de personele voorzieningen vrij. Per saldo is de realisatie ongeveer conform begroting. Aandachtspunt voor de toekomst is dat het aantal leerlingen lijkt af te nemen. Hierdoor staat de begrote dekking onder druk.
- Programma 4 – Passend onderwijs op vso: de overschrijding is geheel toe te rekenen aan de wettelijk vastgestelde hogere bekostigingstarieven.
- Programma 7 – Ontwikkelingen: De uitputting van het ontwikkelbudget is nagenoeg in lijn met de begroting. De besteding op de projecten samenwerking vo-vso en hoogbegaafdheid is hoger dan begroot. Deze overschrijdingen worden gecompenseerd doordat een aantal projecten die in de begroting waren opgenomen in het kader van het bestedingsplan wel zijn uitgevoerd, maar niet tot extra kosten hebben geleid.
- Programma 8 – Bestuur en organisatie: de budgetoverschrijding wordt met name veroorzaakt doordat de vacature van directeur-bestuurder in 2022 niet is ingevuld. De inhuur van een interim brengt meer kosten met zich mee.

Maandelijks wordt een financiële voortgangsrapportage opgesteld. Inmiddels is dit nu zodanig ingeregeld dat sneller kan worden bijgestuurd bij dreigende onder- of overbesteding.

In 2022 is de vernieuwing van de ventilatie in het pand van De Delta afgrond. Hiermee wordt voldaan aan de richtlijnen. Hierdoor zijn vanaf 2022 de afschrijvingslasten toegenomen.

De bekostiging van het samenwerkingsverband bestaat uitsluitend uit rijksbijdragen en bijdragen van de schoolbesturen (doorbetaalde rijksbijdragen). Hier komt in de toekomst geen verandering in.

Het resultaat van - € 372.195 wordt geheel ten laste gebracht van de algemene reserve.

Ook de komende twee jaren worden negatieve resultaten begroot. Hierdoor zullen de reserves afnemen tot rond het niveau van de signaleringswaarde (3,5% van de totale baten). In de continuïteitsparagraaf wordt hier nader op ingegaan.

Financiële kengetallen

In het jaarverslag moet een aantal financiële kengetallen worden gepresenteerd. Voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs ontbreekt echter een gevalideerd referentiekader. De kengetallen kunnen dus niet worden afgezet tegen vastgestelde normen. Hier geldt een uitzondering, namelijk het kengetal voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Inhoudelijk wordt hierop ingegaan in de continuïteitsparagraaf.

Kengetallen	2022	2021	Berekening	Definitie
Rentabiliteit	-1,7%	-5,3%	exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsvoering / baten	Zicht op het rendement. Geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat.
Mogelijk bovenmatig vermogen	2,20	2,94	eigen vermogen / signaleringswaarde	Mate waarin er mogelijk sprake is van bovenmatig eigen vermogen, t.o.v signaleringswaarde (3,5% baten, norm = 1).
Weerstandvermogen	2,7%	5,4%	(eigen vermogen -/- vaste activa) / rijksbijdrage	Graadmeter voor de mate waarin een bestuur zich een tekort in de exploitatie kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves.
Liquiditeit	1,18	2,40	(kortlopende vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden	De "current ratio" illustreert het vermogen van een organisatie om crediteuren tijdig (op korte termijn) te kunnen betalen.
Solvabiliteit	20,0%	53,1%	eigen vermogen / totaal vermogen	Graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid van een organisatie. Geeft aan of de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Balansposten

Het eigen vermogen daalt door de toevoeging van het negatieve resultaat. De liquiditeitspositie verandert in gelijke mate. Dit jaar is de crediteurenpositie zeer hoog, met name doordat de middelen ondersteuning vmbo en diverse projecten pas na afloop van het jaar zijn uitbetaald. Dit verklaart het hoge saldo liquide middelen op de bank. De balans laat verder geen belangrijke ontwikkelingen zien ten opzichte van voorgaande jaar.

6.1. Meerjarenperspectief

Het Ondersteuningsplan 2020-2024 is het uitgangspunt van handelen voor het Samenwerkingsverband vo regio Leiden. De meerjarenbegroting 2023-2026 is hierop gebaseerd.

De missie van het samenwerkingsverband is “Samen werken aan een kansrijke onderwijsontwikkeling voor elke leerling”.

Vanuit de evaluatie passend onderwijs is de opdracht voor het onderwijs / de samenwerkingsverbanden aangescherpt: op weg naar meer inclusie. Wij zien deze weg als een kwaliteitsslag op de huidige ondersteuning: als de ondersteuningsmogelijkheden op de scholen beter zijn, kunnen meer leerlingen hun schoolloopbaan binnen het reguliere vo voortzetten en afronden. De onderlinge samenwerking tussen de scholen moet hier mede tot resultaat leiden.

Op dit moment is de financiële situatie van het samenwerkingsverband slecht. In meerjarenbegroting 2021-2024 werd hier al een voorzichtige waarschuwing voor gegeven. De ontwikkeling van het aantal tlv's vso op 1 oktober 2021 leidde tot een scherpe inleiding bij meerjarenbegroting 2022-2025: “Een kentering is noodzakelijk”.

We hebben de afgelopen jaren ingezet op de versterking van de basisondersteuning op de vo-scholen.

- Eerst werden middelen beschikbaar gesteld in het kader van de ontwikkelagenda. Later zijn die structureel geworden en zijn ze verdubbeld (de helft gegarandeerd en de helft projectmatig, totaal ruim € 800.000 extra).
- Tegelijkertijd is er bij de keuze voor opting out lwoo gekozen voor een systematiek waarbij geen enkele school er financieel op achteruit ging. Hierdoor werd ongericht € 400.000 extra aan de scholen overgemaakt (prijspeil 2023: € 500.000).
- Vanaf de start van passend onderwijs wordt gebruik gemaakt van begeleiders passend onderwijs (inhuur bij de AED). Als vanzelfsprekend is het contract telkens verlengd.

Vanuit de situatie van positieve financiële resultaten in combinatie met een hoog eigen vermogen was dit mogelijk. Bij de toekenning van deze (extra) middelen is nauwelijks tot geen relatie gelegd met doelmatigheid.

Al deze besluiten werden genomen in de periode dat het deelnamepercentage vso rond de 2,5% lag. De afgelopen jaren is echter het aantal leerlingen dat met een tlv naar het vso is gegaan sterk toegenomen. Het deelnamepercentage vso is nu bijna 3%. Omgerekend gaat het hier om 85 leerlingen, de af te dragen ondersteuningsbekostiging hiervan is ruim € 1,1 miljoen.

Eind 2020 volgde vanuit het ministerie de opdracht om het vermogen af te bouwen naar het niveau van de signaleringswaarde (3,5% van de totale baten). Vanuit die opdracht is in 2021 een bestedingsplan opgesteld. Hierin zijn projecten gedefinieerd die een impuls moesten geven aan de versterking van de basis en daarmee aan de route naar meer inclusief onderwijs. Eind 2021 bleek echter al dat veel van deze projecten niet meer kunnen worden uitgevoerd omdat toen duidelijk werd dat het deelnamepercentage vso gestegen was naar bijna 3%. In deze situatie is het onverantwoord om extra vermogen in te zetten, terwijl we weten dat ons een structureel financieel probleem boven het hoofd hangt. In de meerjarenbegroting 2022-2025 is al het scenario geschetst wat ons boven het hoofd hangt als de situatie blijft zoals hij is.

Tegelijkertijd hebben we van de Inspectie voor het Onderwijs stevige herstelopdrachten gekregen. Met name op ons OPDC De Delta worden in het kader van de herstelopdracht nu grote verbeteringen doorgevoerd. Een andere opdracht die we van de inspectie hebben gekregen ligt in het verlengde van

de constatering in de vorige alinea. We hebben op dit moment onvoldoende zicht op de doelmatige besteding van onze middelen. Ook constateert de inspectie dat bij een aantal leerlingen een te zwaar arrangement is toegekend, namelijk dat tlvs zijn verstrekt terwijl die niet per se nodig was.

Wanneer we doorgaan op de huidige voet en er geen ingrepen worden gedaan, komen we in de situatie dat we jaarlijks structureel € 1 miljoen tekort komen. Wanneer we de wettelijke regeling toepassen, betekent dit dat de scholen moeten worden aangeslagen voor een bedrag van € 65 - € 70 per leerling.

Het belangrijkste uitgangspunt dat we in ons samenwerkingsverband (het netwerk) hanteren is dat iedere leerling moet krijgen wat hij nodig heeft. Daar komt bij dat we een verantwoord financieel beleid moeten voeren, waarbij we sturen op de minimale omvang van het eigen vermogen. Dit is gelijk aan de signaleringswaarde die het ministerie en de onderwijsinspectie hanteren (3,5% van de totale baten = € 750.000).

Om aan deze kaders te voldoen, moeten we op korte termijn ingrijpen.

De belangrijkste maatregel die structureel effect heeft is het verhogen van het aantal leerlingen in het reguliere vo. Denk hierbij aan de opmerking van de inspectie om kritischer te zijn bij het verstrekken van tlvs, bevorderen van de stroom van vso-leerlingen naar het vo, beperken van de uitstroom van vo-leerlingen naar het vso en vooral het samenwerken met het primair onderwijs om de onderinstroom vanuit het po te beïnvloeden. Op de korte termijn biedt dit echter financieel nog geen soelaas. De volgende teldatum voor het vso is 1 februari 2023. Dat is kort dag. De eerste teldatum voor het vso waar we mogelijk effecten van maatregelen kunnen zien is 1 februari 2024. Die teldatum is bepalend voor de lasten in 2025. Dus de eerste twee jaren zien we nog geen financieel effect van maatregelen, voor 2023 en 2024 moeten dus ook andere ingrepen worden gedaan.

Om daadwerkelijk de route naar meer inclusief onderwijs in te slaan en de deelname aan het reguliere vo te verhogen, is het noodzakelijk om per direct te starten met het maken en uitvoeren van plannen om hier invulling aan te geven.

In 2023 wordt de extra ondersteuningsbesteding naar de scholen kritisch bekeken. In 2023 wordt onderzocht hoe we tot een toekenning kunnen komen, waarbij de directe relatie kan worden gelegd met de activiteiten die hiervoor worden gedaan en wat we daarmee willen bereiken. Dit vraagt van de schoolbesturen een transparante verantwoording, zowel inhoudelijk als financieel. Mede met behulp van de data uit Perspectief op School willen we hierin een slag maken in de doelmatige inzet van middelen. Vanaf 1 augustus 2023 of uiterlijk 1 januari 2024 moet dit zichtbaar worden.

We kunnen geen concessies doen aan onze wettelijke taak. Ook hebben we nog veel inspanning te leveren aan de herstelopdrachten van de onderwijsinspectie. Dit maakt dat we in de bureauorganisatie van het samenwerkingsverband geen besparingen kunnen realiseren. Daar komt bij dat dit gaat om bedragen die gering zijn in het perspectief van de opgave waar we nu voor staan.

Dit betekent dat we per 1 augustus 2023 de volgende maatregel nemen. We keren in het kader van programma 1 alleen het gegarandeerde bedrag van € 55 per leerling uit aan de scholen. In de meerjarenbegroting is deze maatregel ook voor de jaren erna meegenomen. Gecombineerd met de nu beoogde ontwikkeling van de deelnamepercentages leidt dit tot een situatie waarin we rond het minimale eigen vermogen uitkomen. Dit betekent wel dat bij mogelijke tegenvallers direct aan de bel zal worden getrokken.

Deze maatregel heeft wel een inhoudelijk risico: passend onderwijs wordt gerealiseerd op de scholen. Wanneer de middelen die beschikbaar zijn voor de ondersteuning op de reguliere vo-scholen teruglopen, kan dit op de middellange termijn betekenen dat concessies worden gedaan aan deze

ondersteuning. Daarom is het uitgangspunt dat, zodra andere maatregelen kunnen worden genomen, eerst zal worden gezien of het bedrag per leerling dat naar de scholen gaat weer kan toenemen.

We willen de komende jaren gezamenlijk inzetten op de weg naar meer inclusiviteit. Allereerst betekent dit het doorontwikkelen van een samenhangend dekkend netwerk. Tegelijkertijd is de vraag bij iedere leerling met een (extra)ondersteuningsbehoefte: wat is er nodig om deze leerling in het reguliere vo zijn schoolloopbaan te laten voortzetten en afronden? Uiteindelijk moet dit leiden tot een hogere deelname in het reguliere vo (en dus een afname van de deelname vso). Dit kan alleen wanneer vo en vso gebruik maken van elkaars kracht en kennis hebben van elkaars mogelijkheden.

Het huidige ondersteuningsplan loopt tot en met 31 juli 2024. De voorbereidingen voor het nieuwe ondersteuningsplan worden nu gestart. Taakstellend voor dit nieuwe ondersteuningsplan is dat het dekkend netwerk kostendekkend kan worden gerealiseerd. Dit betekent dat er financieel voldoende flexibiliteit moet worden ingebouwd, zodat ook bij tegenvallende ontwikkelingen een gezonde bedrijfsvoering kan worden gewaarborgd.

We hebben er vertrouwen in dat we in gezamenlijkheid de kentering kunnen realiseren. Daarom is de meerjarenbegroting ambitieus ingestoken.

De uitgangspunten leiden tot de volgende effecten op leerlingaantallen en deelnamepercentages:

Leerlingen vo	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026
leerlingen vo overig	14.734	14.804	14.952	14.952	14.877	14.729
leerlingen lwoo	0	0	0	0	0	0
leerlingen pro	266	250	253	253	252	249
Totaal leerlingen vo	15.000	15.054	15.205	15.205	15.129	14.978
nieuwkomers <1 jaar in NL	33					
leerlingen vavo tg)50% in mindering op totaal)	42					
Totaal leerlingen vo	15.012	15.054	15.205	15.205	15.129	14.978
Leerlingen vso	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
categorie 1 (laag)	389	392	392	372	350	350
categorie 2 (midden)	34	34	34	34	34	34
categorie 3 (hoog)	21	21	21	21	21	21
Totaal leerlingen vso	444	447	447	427	405	405
Deelnamepercentages						
deelnamepercentage pro	1,77%	1,66%	1,66%	1,66%	1,67%	1,66%
Deelnamepercentage vso	2,96%	2,97%	2,94%	2,81%	2,68%	2,70%

De leerlingaantallen die in dit overzicht zijn opgenomen, zijn de leerlingaantallen waarop de goedgekeurde meerjarenbegroting is gebaseerd (bron: opgaven van de scholen). Sindsdien zijn de eerste beschikkingen voor 2023 afgegeven die zijn gebaseerd op herziene telgegevens. Gezien de beperkte omvang van de afwijkingen is het niet nodig de meerjarenbegroting aan te passen. Wel worden de actuele aantallen verwerkt in de actuele prognose, die wordt gepresenteerd in de tussentijdse rapportages.

De deelname aan het vso gaf tot 2017 een stabiel beeld. Later was er juist sprake van een stijging. De oorzaken van de stijging zijn moeilijk te ontleden. Een deel van de stijging wordt mogelijk verklaard doordat het aantal thuiszitters de afgelopen periode gedaald is. Deze leerlingen gaan veelal naar het vso. Daarnaast geldt dat waar onderwijs-zorgarrangementen worden georganiseerd, dit vaak leidt tot een inschrijving in het vso. Verder kan een gedeelte van de recente stijging worden verklaard doordat een aantal vso-leerlingen door corona de vereiste praktijkstage niet of niet geheel heeft kunnen lopen,

waardoor een verlenging van de tlv moest worden toegekend. Het gaat in deze laatste categorie om 7 leerlingen. Het afgelopen jaar is er sprake van een stabilisatie.

De toekomstige ontwikkeling is niet met zekerheid in te schatten. Voor dit moment wordt ervan uitgegaan dat met het huidige beleid het aantal vso-leerlingen nog een jaar op het huidige niveau zal blijven en daarna zal dalen. We verwachten dat de initiatieven in het kader van samenwerking tussen vo en vso een positief effect zullen hebben. Het werken met data kan ons helpen om de ontwikkeling scherper in beeld te krijgen en beter te anticiperen hierop.

Naast onze opdracht om het aantal thuiszitters te verminderen, speelt de maatschappelijke druk om minder ontheffingen van leerplicht toe te kennen en om kinderen die een ontheffing hebben alsnog onderwijsontwikkeling aan te bieden. Hierdoor krijgen we leerlingen die nu buiten beeld zijn, waar het vso vaak een rol bij zal spelen. Dit kan leiden tot een opwaartse druk in de deelname vso. Het is van belang dat het samenwerkingsverband beleid ontwikkelt om deze maatschappelijke opdracht te realiseren op een financieel slimme en duurzame manier, die de opwaartse druk in de deelname vso beperkt. Er wordt bijvoorbeeld ingezet op afspraken over de bekostiging van leerrecht vanuit regulier onderwijs in plaats van vso. Ook landelijk is wordt aan dit een punt veel aandacht gegeven. We volgen deze ontwikkelingen.

Het samenwerkingsverband heeft ultimo 2022 35,9 fte eigen personeel in dienst. De komende jaren wordt geen grote verandering in de benodigde formatie verwacht.

	2022 (R)	2023	2024	2025	2026
De Delta					
onderwijzend personeel	19,91	20,89	20,39	19,89	19,39
onderwijs ondersteunend personeel	9,49	9,05	9,05	9,05	9,05
Subtotaal De Delta	29,40	29,94	29,44	28,94	28,44
Samenwerkingsverband					
directeur	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00
secretariaat	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Loket Passend Onderwijs	5,65	8,30	8,30	8,30	8,30
Subtotaal Samenwerkingsverband	6,45	10,10	10,10	10,10	10,10
Totaal personeel	35,85	40,04	39,54	39,04	38,54

Voor het beheersen van de kosten als gevolg van ziekte heeft het samenwerkingsverband een verzuimverzekering afgesloten. Deze verzekering kent een hoge premie. Door het hoge ziekteverzuim in 2022 was ook de uitkering hoog. In 2023 wordt onderzocht of het wenselijk is een andere vorm te kiezen met een premie die meer in verhouding staat tot de kosten van normaal ziekteverzuim.

Naast het personeel in loondienst werd in 2023 is meer dan normaal personeel ingehuurd. De grootste oorzaken zijn inhuur als gevolg van het hoge ziekteverzuim op De Delta, de inhuur van de directeur-bestuurder a.i. en inhuur op projecten.

De goedgekeurde meerjarenbegroting geeft het volgende beeld:

Meerjarenbegroting	2022 (R)	2023	2024	2025	2026
Baten					
Rijksbijdragen	20.035.346	19.651.427	19.688.585	19.688.585	19.590.175
Overige overheidsbijdragen	0	36.878	0	0	0
Overige baten	1.451.618	1.424.000	1.424.000	1.424.000	1.424.000
Totale baten	21.486.964	21.112.306	21.112.585	21.112.585	21.014.175
Lasten					
Programma 1 - Passend onderwijs op de scholen					
Programma 1a - Specifieke basisondersteuning	3.697.612	3.545.078	3.070.400	3.070.400	3.066.220
Programma 1b - Specifieke basisondersteuning vmbo	4.874.569	5.055.446	5.103.728	5.103.728	5.076.914
Programma 1c - Basisondersteuning Praktijkonderwijs	1.379.907	1.296.905	1.312.468	1.312.468	1.307.280
Programma 2 - Extra ondersteuning met hulp van het vso	710.350	754.700	754.700	754.700	754.700
Programma 3 - Passend onderwijs tijdelijk bovenscholingsonderwijs	3.424.069	3.442.750	3.392.750	3.342.750	3.292.750
Programma 4 - Passend onderwijs op vso	6.345.460	6.701.421	6.701.421	6.438.791	6.149.897
Programma 5 - Samenwerken bij zorgplicht en overgang	216.178	233.000	213.000	213.000	213.000
Programma 6 - Kwaliteitszorg	68.748	69.500	69.500	69.500	69.500
Programma 7 - Ontwikkelingen	777.878	366.000	266.000	266.000	266.000
Programma 8 - Bestuur en organisatie	364.390	428.500	298.500	298.500	298.500
Totale lasten	21.859.159	21.893.299	21.182.467	20.869.836	20.494.761
Resultaat	-372.195	-780.993	-69.881	242.749	519.413

Het gros van de middelen wordt direct ingezet op de scholen, op de programma's 1 tot en met 4 en programma 7. In totaal is dit ruim 97% van het totale budget.

Het beeld van deze meerjarenbegroting is, na toepassing van de ingreep in programma 1a en uitgaande van de beoogde ontwikkeling van de leerlingstromen, voorzichtig positief. We starten de eerste twee jaren met een aflopend negatief resultaat, daarna zien we de financiële vertaling van het afnemende aantal tlv's vso. Vanaf 2025 wordt dan een situatie bereikt die financieel in balans is.

Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek dat in 2023 wordt gedaan naar de doelmatige inzet van het budget extra ondersteuning (voorheen specifieke basisondersteuning) vo (bedrag per leerling) en basisondersteuning vmbo (voorheen lwoo) kunnen de bedragen in 2024 en verder veranderen. Ook kan het beeld veranderen naar mate we sneller resultaat kunnen boeken op de weg naar meer inclusief onderwijs. Tegelijkertijd is de ambitie die nu in de meerjarenbegroting ligt al fors.

Wanneer de ingezette en in te zetten maatregelen onvoldoende effect sorteren, zullen aanvullende ingrepen noodzakelijk zijn.

De scholen kunnen dit bedrag beïnvloeden door het nemen van maatregelen die leiden tot minder instroom in het vso. Wanneer de deelname aan het vso zodanig gedaald is dat er weer sprake is van positieve resultaten, dan vloeien deze extra middelen naar de scholen. Dit vanuit de gedachte dat, wanneer er meer leerlingen in het vo zitten, er daar meer ondersteuningsbehoefte is. Op die manier volgt het geld de leerling.

De meeste posten in de begroting zijn gebaseerd op aangegane verplichtingen. Tegelijkertijd is al rekening gehouden met indexering.

Op het gebied van huisvesting zijn geen bijzondere ontwikkelingen te voorzien.

De voorziening groot onderhoud is op korte termijn toereikend. Op basis van het huidige meerjarenonderhoudsplan ontstaat op de langere termijn een tijdelijk tekort. Vanaf 2024 gelden

nieuwe voorschriften voor de bepaling van de hoogte van de voorziening groot onderhoud. In 2023 wordt vooruitlopend hierop en op basis van het nieuwe meerjarenonderhoudsplan een nieuwe berekening gemaakt.

Bovenstaand overzicht is opgesteld volgens de interne begrotingssystematiek, omdat op deze manier de relatie tussen beleid en financiën inzichtelijk wordt gemaakt. Vertaald naar de indeling conform de Regeling Jaarverslaggeving ontstaat het volgende beeld:

Meerjarenbegroting RJO	2022 (R)	2023	2024	2025	2026
Baten					
Rijksbijdragen	21.417.198	21.075.427	21.112.585	21.112.585	21.014.175
Overige overheidsbijdragen	18.756	36.878	0	0	0
Overige baten	51.011				
Totale baten	21.486.965	21.112.306	21.112.585	21.112.585	21.014.175
Lasten					
Personele lasten	5.909.722	5.835.000	5.655.000	5.605.000	5.555.000
Afschrijvingen	111.370	105.500	105.500	105.500	105.500
Huisvestingslasten	179.599	201.700	201.700	201.700	201.700
Overige instellingslasten	827.270	641.375	621.375	621.375	621.375
Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	14.831.199	15.109.724	14.598.892	14.336.261	14.011.186
Totale lasten	21.859.160	21.893.299	21.182.467	20.869.836	20.494.761
Resultaat	-372.195	-780.993	-69.881	242.749	519.413

Dit leidt tot de volgende meerjarenbalans:

Meerjarenbalans	2022 (R)	2023	2024	2025	2026
Activa					
Materiële vaste activa	1.115.473	1.115.473	1.115.473	1.115.473	1.115.473
Vorderingen	717.432	400.000	400.000	400.000	400.000
Liquide middelen	6.442.298	1.148.012	1.078.130	1.320.879	1.840.293
Totaal activa	8.275.203	2.663.485	2.593.603	2.836.352	3.355.766
Passiva					
Algemene reserve (publiek)	1.653.381	872.388	802.506	1.045.255	1.564.669
Bestemmingsreserves (publiek)	0	0	0	0	0
Voorzieningen	543.747	543.747	543.747	543.747	543.747
Kortlopende schulden	6.078.075	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Totaal passiva	8.275.203	2.616.135	2.546.253	2.789.002	3.308.416

Resultaten worden geheel toegevoegd aan of ten laste gebracht van de algemene reserve.

In de meerjarenbalans is uitgegaan van genormaliseerde bedragen voor vorderingen en schulden, in lijn met wat de afgelopen jaren gebruikelijk was. Met name de kortlopende schulden waren op balansdatum ultimo 2022 zeer hoog, doordat een aantal uitbetalingen van ondersteuningsbudgetten pas in 2023 heeft plaatsgevonden.

In 2023 is fors geïnvesteerd in ICT, zowel voor De Delta als voor het bureau.

6.2. Risicobeheersing

Begin 2021 is een uitgebreide risicoanalyse gehouden. In deze risicoanalyse is niet alleen gekeken naar financiële risico's, maar breder. Risico's zijn alle onzekere gebeurtenissen die het behalen van de (strategische) doelstellingen bedreigen.

Veel van de risico's die in de risicoanalyse werden benoemd, zijn bevestigd door de rapportage van de onderwijsinspectie. De afgelopen periode zijn vooral maatregelen genomen om De Delta te versterken.

Naast de opmerkingen die in voorgaande hoofdstukken zijn gemaakt (btw, korting op de rijksbijdrage) zijn nog de volgende opmerkingen te maken.

De beoogde terugloop van het vso wordt een grote uitdaging. De afgelopen jaren was er sprake van een stijging met in het laatste jaar een stabilisatie. Om dit om te buigen wordt een forse inspanning van de scholen gevraagd. Tegelijkertijd worden scholen geconfronteerd met de opdracht die er vanuit het NPO ligt en met het toenemende lerarentekort. En niet alleen het lerarentekort, ook ander personeel is moeilijk te vinden.

In de risicoanalyse wordt verder het risico benoemd dat passend onderwijs onvoldoende is doorgedrongen in alle haarvaten van de onderwijsorganisaties. Dit risico is nog steeds actueel. In het verlengde van dit risico is de onderlinge samenwerking binnen het netwerk van het samenwerkingsverband (lees: de scholen/schoolbesturen) een aandachtspunt. De komende periode willen we benutten om eigenaarschap en daarbij behorende verantwoordelijkheden beter voor het voetlicht te brengen.

Voor de inrichting en uitvoering van de basisondersteuning ontvangen de scholen middelen in de basisbekostiging die ze van het Rijk ontvangen. De middelen die ze van het samenwerkingsverband krijgen zijn bedoeld voor extra ondersteuning. Het feit dat deze bijdrage onder druk staat, kan een risico zijn. Immers: wanneer minder middelen voor extra ondersteuning beschikbaar zijn op de scholen, zullen de scholen meer eigen middelen moeten inzetten om te voorkomen dat leerlingen alsnog een duurder arrangement elders moeten krijgen.

De minister heeft aangegeven dat de snelheid waarmee de samenwerkingsverbanden in Nederland hun vermogen afbouwen, niet voldoende is. Hij lijkt voornemens een generieke korting toe te passen op de bekostiging van de samenwerkingsverbanden. Hierbij wordt geen rekening gehouden met het feit dat SWV VO regio Leiden er wel in slaagt het vermogen in 2023 op het gewenste niveau te brengen. De impact van de maatregel is nog niet bekend. Ook is nog niet bekend wat de politieke haalbaarheid is van het voornemen van de minister.

De beheersing van de risico's is integraal onderdeel van de planning- en controlcyclus. Minimaal bij het opstellen van de meerjarenbegroting en het jaarverslag komen de risico's specifiek aan de orde. Als er aanleiding toe is wordt ook in de tussentijdse managementrapportages hierover gerapporteerd. Basis is de programmatische indeling van het ondersteuningsplan. Daarnaast wordt een kwaliteitssystem inggericht, waarmee ook op inhoudelijke aspecten kan worden gemonitord.

De rolverdeling in het samenwerkingsverband is niet duidelijk. In de documenten over de governance staat alles wel beschreven, maar in de uitvoering treedt consequent rolverwarring op. Tegelijkertijd is er, door wisselingen, verminderend besef van hoe de samenwerking in de regio Leiden is vormgegeven. Het is van belang te beseffen dat het succes van passend en inclusief onderwijs valt of staat met een heldere rolverdeling: de scholen realiseren het dekkend netwerk (want daar zijn de leerlingen), waarbij de vo-scholen worden ondersteund door de expertise van het vso. Het bureau van het samenwerkingsverband coördineert.

Inrichting en werking van het risicobeheersingssysteem

In het voorgaande is een toelichting gegeven op de ontwikkeling van de risico's en de beheersmaatregelen. Deze beheersmaatregelen zijn onderdeel van het risicobeheersingssysteem. De basis hiervan is de planning en controlcyclus. Hiermee krijgt risicobeheersing een structurele borging. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting, de tussentijdse rapportages en het jaarverslag komen de risico's specifiek aan de orde. Basis is de programmatische indeling van het ondersteuningsplan. Daarnaast wordt het kwaliteitszorgsysteem, waarmee in 2021 een goede start is gemaakt, verder ingericht. Hiermee kan ook (onderbouwd) op inhoudelijke aspecten kan worden gemonitord.

De focus ligt daarnaast op de risico's van De Delta. In 2022 is het grootste deel van het verbeterplan gerealiseerd, dat heeft geleid tot verbetering van de kwaliteit en beheersbare kosten. Daarnaast wordt ingezet op intensievere samenwerking met alle ketenpartners. Tegelijkertijd gebeurt het echte werk op de scholen. Het samenwerkingsverband ondersteunt waar dat wenselijk en mogelijk is.

Vermogenspositie

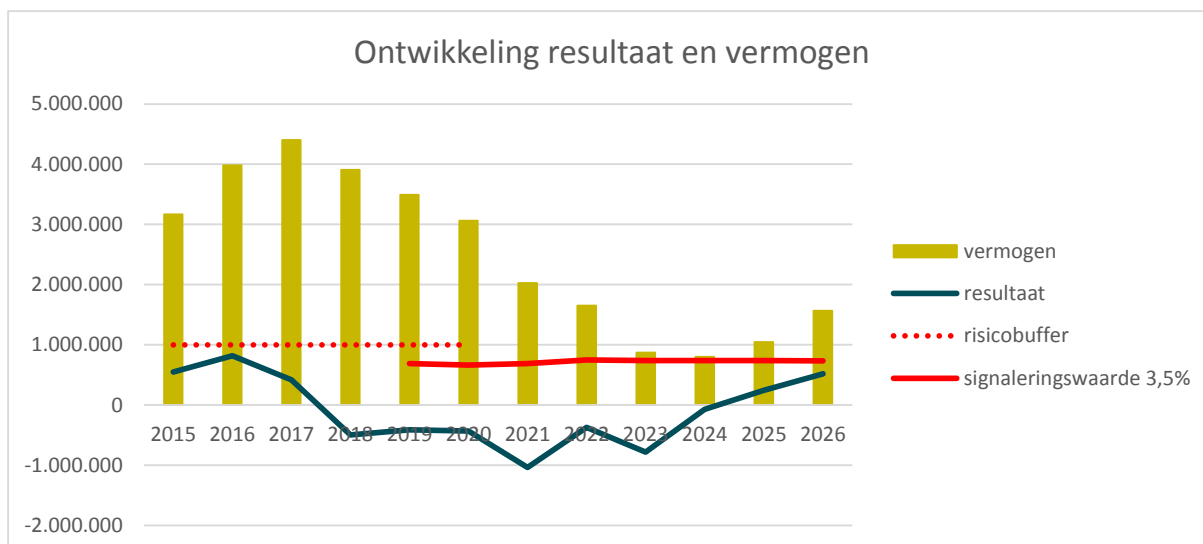
Uit de risicoanalyse komen geen conclusies naar voren die een buffervermogen boven de signaleringswaarde op de middellange termijn rechtvaardigen.

6.3. Financiële positie

Het samenwerkingsverband heeft een publiek eigen vermogen van (nog) boven de signaleringswaarde. Het feitelijk eigen vermogen bedraagt € 1,65 miljoen. De signaleringswaarde komt uit op ongeveer € 750.000.

Het beeld dat naar aanleiding van de goedgekeurde meerjarenbegroting ontstaat is als volgt:

	begroot resultaat	vermogen			
		eindejaar	% baten	signalering	boven
2015 (jaarrekening)	549.767	3.165.126	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2016 (jaarrekening)	817.735	3.982.861	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2017 (jaarrekening)	420.105	4.402.966	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2018 (jaarrekening)	-495.835	3.907.131	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2019 (jaarrekening)	-413.323	3.493.808	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2020 (jaarrekening)	-430.437	3.063.371	16,2%	662.021	2.401.350
2021 (jaarrekening)	-1.037.795	2.025.576	10,3%	689.302	1.336.274
2022 (jaarrekening)	-372.195	1.653.381	7,7%	747.995	905.386
2023 (begroting)	-780.993	872.388	4,1%	738.931	133.458
2024 (begroting)	-69.881	802.506	3,8%	738.940	63.566
2025 (begroting)	242.749	1.045.255	5,0%	738.940	306.314
2026 (begroting)	519.413	1.564.669	7,4%	735.496	829.173

Het vermogen komt in 2023 en 2024 uit op een niveau rond de risicobuffer en dus de signaleringswaarde. Mits de ambitie in deze meerjarenbegroting wordt gerealiseerd, ontstaan er vanaf 2025 weer positieve resultaten. Deze resultaten zullen niet leiden tot het weer opbouwen van het vermogen, maar worden benut om geleidelijk meer middelen in te zetten op de scholen. Voorwaarde hiervoor is wel dat er plannen zijn voor een doelmatige inzet van deze middelen en de verantwoording hierop.

Mochten de resultaten niet verbeteren, dan zullen de tekorten worden verrekend met de schoolbesturen, op basis van het aantal leerlingen. Over de precieze manier van verrekenen zal nog overeenstemming moeten worden gezocht.

Een lage reserve leidt tot een noodzaak tot strakkere sturing. Immers een verschuiving in de leerlingstromen leidt automatisch tot een verschuiving van lasten.

6.4. Treasury verslag

In het Treasury statuut van Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801 is het beleid inzake beleggen en belenen verwoord. Primaire taak van het Samenwerkingsverband is om passend onderwijs te realiseren binnen de scholen en voorzieningen. De middelen moeten zoveel als mogelijk ingezet worden in het primaire proces. Er dient alleen voldoende weerstandsvermogen te zijn om eventuele tegenvallers en risico's te kunnen pareren. De gereserveerde middelen worden weggezet op een zakelijke spaarrekening en zijn direct en snel beschikbaar. Eventuele middelen boven de noodzakelijk geachte reserve worden ingezet.

Met de middelen van het Samenwerkingsverband wordt derhalve niet belegd, beleend of geïnvesteerd en er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten of afgeleide financiële instrumenten. Hiermee wordt voldaan aan de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016.

Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden

Jaarrekening 2022

Telefoon: 071-5144801
Website: www.swvleiden.nl
E-mail: info@swvleiden.nl

Jaarrekening

Inhoudsopgave

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2022	64
Staat van baten en lasten 2022	66
Kasstroomoverzicht 2022	67
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	68
Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2022	75
Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW	79
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	80
Toelichting op de staat van baten en lasten 2022	81
(Voorstel) bestemming van het resultaat	85
Gebeurtenissen na balansdatum	86
Overzicht verbonden partijen	87
WNT-verantwoording 2022	88

Overige gegevens

Gegevens over de rechtspersoon	91
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	92
Ondertekening van de jaarrekening	96

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2022

1 Activa	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
	€	€
1.1.2 <u>Materiële vaste activa</u>		
1.1.2.1 Gebouwen en verbouwingen	739.172	748.855
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	<u>376.301</u>	<u>287.901</u>
	1.115.473	1.036.756
1.2.2 <u>Vorderingen</u>		
1.2.2.1 Debiteuren	318.991	104.819
1.2.2.3 Gemeenten	153.070	187.546
1.2.2.10 Overige vorderingen	1.664	5.571
1.2.2.15 Overlopende activa	<u>243.707</u>	<u>81.587</u>
	717.432	379.523
1.2.4 <u>Liquide middelen</u>		
1.2.4.1 Kassen	576	524
1.2.4.2 Banken	<u>6.441.722</u>	<u>2.396.427</u>
	6.442.298	2.396.951
Totaal Activa	<u><u>8.275.203</u></u>	<u><u>3.813.230</u></u>

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2022

2	Passiva	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
		€	€
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1.1	Algemene reserve	1.653.381	2.025.576
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	<u>0</u>	<u>0</u>
		1.653.381	2.025.576
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	209.488	324.912
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	<u>334.259</u>	<u>307.018</u>
		543.747	631.930
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.8	Crediteuren	5.171.459	221.654
2.4.9.1	Loonheffing en premies	139.667	177.035
2.4.10	Pensioenpremies	34.935	48.295
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.482	126.124
2.4.19	Overlopende passiva	<u>713.145</u>	<u>582.616</u>
		6.078.075	1.155.724
	Totaal Passiva	<u><u>8.275.203</u></u>	<u><u>3.813.230</u></u>

Staat van baten en lasten 2022

	Realisatie 2022 In €	Begroting 2022 In €	Realisatie 2021 In €	
3	<u>Baten</u>			
3.1	Rijksbijdragen OCW	21.417.198	20.085.497	19.632.739
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	18.756	0	18.756
3.5	Overige baten	51.011	5.000	42.850
	Totaal Baten	21.486.965	20.090.497	19.694.345
4	<u>Lasten</u>			
4.1	Personele lasten	5.909.722	5.318.000	5.435.657
4.2	Afschrijvingen	111.370	105.500	96.620
4.3	Huisvestingslasten	179.599	201.700	198.607
4.4	Overige instellingslasten	827.185	451.375	675.544
4.5	Doorbetalingen aan schoolbesturen	14.831.199	15.019.536	14.316.751
	Totaal Lasten	21.859.075	21.096.111	20.723.179
	Saldo baten en lasten	-372.110	-1.005.614	-1.028.834
5	<u>Financiële baten en lasten</u>			
6.1	Financiële baten	1.683	0	38
6.2	Financiële lasten	-1.768	0	-8.999
	Saldo financiële baten en lasten	-85	0	-8.961
	<u>Exploitatieresultaat</u>	<u>-372.195</u>	<u>-1.005.614</u>	<u>-1.037.795</u>

Kasstroomoverzicht 2022

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-372.110	-1.028.834
Afschrijvingen	111.370	96.620
Mutaties werkkapitaal		
- Vorderingen	-337.909	153.854
- Kortlopende schulden	4.922.351	124.637
Mutaties voorzieningen	<u>-88.183</u>	<u>67.081</u>
	4.235.519	-586.642
Ontvangen interest	1.683	38
Betaalde interest	<u>-1.768</u>	<u>-8.999</u>
	-85	-8.961
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	<u>-190.087</u>	<u>-386.006</u>
	-190.087	-386.006
Mutatie liquide middelen	4.045.347	-981.609
Beginstand liquide middelen	2.396.951	3.378.560
Mutatie liquide middelen	<u>4.045.347</u>	<u>-981.609</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>6.442.298</u></u>	<u><u>2.396.951</u></u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Activiteiten

De Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden heeft tot doel de leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften in de regio op de aangesloten scholen een passend onderwijsaanbod te bieden.

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's

Vergelijking met vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten.

schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Tevens worden rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen aangemerkt als verbonden partij. Hetzelfde geldt voor statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500, investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het bevoegd gezag. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

Als ondergrens voor het activeren van duurzame middelen wordt een bedrag van € 500 aangehouden. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

Gebouwen en verbouwingen	5,00%	3,33%	
Meubilair	10,00%	12,50%	
Inventaris en apparatuur	10,00%	12,50%	
ICT	10,00%	12,50%	25,00%
Leermiddelen		12,50%	

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.

Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaaarding niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

Afgeleide financiële instrumenten

De Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant en spaarrekeningen, rekening houdend met de voorwaarden uit de Regeling belenen van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938 en de aanvulling daarop zoals opgenomen in de regeling van 19 december 2018 met kenmerk FEZ/1402273.

Vlottende activa

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het onderdeel "financiële instrumenten".

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bevoegd gezag worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten. Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans. Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Bestemmingsreserve publiek

Deze publieke reserve betreft het door het bevoegd gezag reeds bestemde gedeelte van de exploitatieoverschotten van het bevoegd gezag tot en met het verslagjaar.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. In beginsel dienen de voorzieningen met ingang van boekjaar 2020 gewaardeerd te worden tegen contante waarde. Aan hand van de looptijd en de disconteringsvoet is bepaald dat het effect van de tijdswaarde niet materieel is, waardoor de voorzieningen conform RJ 252 alsnog gewaardeerd zijn tegen nominale waarde

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten die verbonden zijn aan het meerjarig planmatig onderhoud en de exploitatievoorzieningen van de gebouwen van het bevoegd gezag. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerken naar verwachting worden uitgevoerd op basis van een opgesteld onderhoudsplan dat door het bevoegd gezag is goedgekeurd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De grondslag voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud is ongewijzigd. Het bevoegd gezag maakt voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud gebruik van de tijdelijke regeling 2018 en 2019 zoals vastgelegd in de regeling van 21 maart 2019 met nr. FEZ (EDOC-1440924). De overgangsregeling is verlengd tot en met 2023.

Pensioenvoorziening

Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Pensioenrechten

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van januari 2023 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 110,2%. Naar de stand van 31 december 2022 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 107,9% (bron: website www.abp.nl).

De Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801 Leiden heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40 jarig jubileum.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid

In de voorziening levensfasebewust personeelsbeleid is de verplichting per ultimo jaar opgenomen voor het gespaarde verlof volgens de CAO VO. Met het basisbudget (50 uur bij ft en vanaf 1 aug 2022 90 uur bij ft) of het aanvullende budget vanaf 57 jaar (120 uur bij ft) kunnen keuzes worden gemaakt die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie en die de duurzame inzetbaarheid vergroten.

Kortlopende schulden

De grondslagen voor de waardering van schulden zijn beschreven onder het onderdeel "financiële instrumenten".

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiele exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Niet geormerkte OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geormerkte OCW-subsidies met verrekeningsclausule (G2-doelsubsidies waarbij het overschot wordt terugbetaald) worden naar rato van de voortgang van de subsidiabele lasten verwerkt in de staat van baten en lasten. De nog niet bestede subsidies per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen, wordt het restant gepresenteerd als kortlopende verplichting.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten

Personeelslasten

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -kosten en kosten van ontvangen leningen

Resultaat

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven materiële activa en financiële activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2022

1 Activa

Vaste activa

Materiele vaste activa		Verkrijgings	Cum.afschr.	Boek	Investe-	Desinveste	Afschrij-	Boek
		prijs t/m	t/m	waarde	ringen	ringen	vingen	waarde
		2021	2021	31-dec-21	2022	2022	2022	31-dec-22
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	957.168	-208.313	748.855	22.300	0	-31.983	739.172
1.1.2.3.0	Meubilair	292.246	-134.250	157.996	22.061	0	-19.212	160.845
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	203.362	-181.292	22.070	2.945	0	-5.778	19.237
1.1.2.3.2	ICT	436.646	-328.811	107.835	142.781	0	-54.397	196.219
		<u>1.974.968</u>	<u>-938.212</u>	<u>1.036.756</u>	<u>190.087</u>	<u>0</u>	<u>-111.370</u>	<u>1.115.473</u>

Samenvatting materiele vaste activa en afschrijvingspercentages		Verkrijgings	Cum.afschr.	Boek	Afschrijvingspercentages	
		prijs t/m	t/m	waarde	%	%
		2022	2022	31-dec-22		
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	979.468	-240.296	739.172	3,33%	5,00%
1.1.2.3.0	Meubilair	314.307	-153.462	160.845	10,00%	12,50%
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	206.307	-187.070	19.237	10,00%	12,50%
1.1.2.3.2	ICT	579.427	-383.208	196.219	10,00%	25,00%
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	85.546	-85.546	0	12,50%	
		<u>2.165.055</u>	<u>-1.049.582</u>	<u>1.115.473</u>		

		31-dec-22	31-dec-21
		in €	in €
1.2.2	Vorderingen		
1.2.2.1	Debiteuren	318.991	104.819
1.2.2.3	Gemeenten	153.070	187.546
1.2.2.10	Overige vorderingen	1.664	5.571
1.2.2.15	Overlopende activa	243.707	81.587
		<u>717.432</u>	<u>379.523</u>

		Saldo	Ontvangen	Besteed	Boeken tlv	Overige	Saldo
		31-dec-21	2022	2022	2022	2022	31-dec-22
Verloopstaat gemeenten							
1.2.2.3.10	Gemeente subsidie huisvesting	37.231			36.632	0	599
1.2.2.3.11	Gemeente subsidie schade/vandalisme	315			0	0	315
1.2.2.3.12	Gemeente subsidie nieuw-/verbouw	150.000			-2.156	0	152.156
		<u>187.546</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>34.476</u>	<u>0</u>	<u>153.070</u>

		31-dec-22	31-dec-21
		in €	in €
1.2.2.10	Overige vorderingen (specificatie)		
1.2.2.10	Overige vorderingen	1.664	5.571
		<u>1.664</u>	<u>5.571</u>

		31-dec-22	31-dec-21
		in €	in €
1.2.2.15	Overlopende activa (specificatie)		
1.2.2.12	Vooruitbetaalde en/of vooruitgefactureerde posten	49.276	52.121
1.2.2.15	Overige overlopende activa	194.431	29.466
		<u>243.707</u>	<u>81.587</u>

		31-dec-22	31-dec-21
		in €	in €
1.2.4	Liquide middelen		
1.2.4.1	Kassen	576	524
1.2.4.2	Banken	6.441.722	2.267.858
1.2.4.2.1	Spaarrekeningen	0	128.569
		<u>6.442.298</u>	<u>2.396.951</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur.

2	Passiva					
					31-dec-22	31-dec-21
2.1	Eigen vermogen				in €	in €
2.1.1.1	Algemene reserve				1.653.381	2.025.576
					<u>1.653.381</u>	<u>2.025.576</u>

		Saldo	Bestemming	Overige	Saldo
2.1	Eigen vermogen (specificatie en resultaatverwerking)	31-dec-21	resultaat	mutaties	31-dec-22
2.1.1.1	Algemene reserve				
2.1.1.1.2	Algemene reserve	2.025.576	-372.195	0	1.653.381
		<u>2.025.576</u>	<u>-372.195</u>	<u>0</u>	<u>1.653.381</u>

					31-dec-22	31-dec-21
2.2	Voorzieningen				in €	in €
2.2.1	Personeelsvoorzieningen				209.488	324.912
2.2.3	Voorziening groot onderhoud				334.259	307.018
					<u>543.747</u>	<u>631.930</u>

	Specificatie voorzieningen dotaties / onttrekkingen	Saldo	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Rente	Saldo
		31-dec-21	2022	2022	2022	Mutatie*	31-dec-22
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	63.105	0	0	-25.825	0	37.280
2.2.1.6	Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid	261.807	116.517	-54.324	-151.792	0	172.208
2.2.3.0	Voorziening onderhoud gebouwen	307.018	36.000	-8.759	0	0	334.259
		<u>631.930</u>	<u>152.517</u>	<u>-63.083</u>	<u>-177.617</u>	<u>0</u>	<u>543.747</u>

* bij netto contante waarde

	Specificatie naar looptijd voorzieningen	Kortlopend	Kortlopend	Langlopend	Saldo
		deel < 1 jr	deel 1-5 jr	deel > 5 jr	31-dec-22
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	3.075	18.756	15.449	37.280
2.2.1.6	Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid	50.000	122.208	0	172.208
2.2.3.0	Voorziening onderhoud gebouwen	50.000	200.000	84.259	334.259
		<u>103.075</u>	<u>340.964</u>	<u>99.708</u>	<u>543.747</u>

		31-dec-22	31-dec-21
		in €	in €
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.4	Ministerie van OCW (te verrekenen subsidie)	17.387	0
2.4.8	Crediteuren	5.171.459	221.654
2.4.9.1	Loonheffing en premies	139.667	177.035
2.4.10	Pensioenpremies	34.935	48.295
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.482	126.124
2.4.19	Overlopende passiva	713.145	582.616
		<u>6.078.075</u>	<u>1.155.724</u>

De hoogte van de post crediteuren wordt beïnvloed door het in 2023 uitbetalen van basis en de extra ondersteuningsgelden (€ 2.018.102,-) over de periode aug.-dec. 2022 en lwoo gelden over de periode jan.-jul. 2022 (€ 2.825.341,-).

		31-dec-22	31-dec-21
		in €	in €
2.4.12	Overige kortlopende schulden (specificatie)		
2.4.12.1	Schulden aan personeel	485	1.007
2.4.12.2	Diverse te betalen premies	997	0
2.4.19.3	Rekening courant verhoudingen	0	125.117
		<u>1.482</u>	<u>126.124</u>

De post rekening courant verhoudingen betreft het saldo van de inkomsten en uitgaven van het project Leidse Aanpak waarvan SWV VO Leiden de penvoerder is. Aangezien SWV VO Leiden slechts penvoerder is van deze projecten en de middelen en eventuele overschotten niet toekomen aan SWV VO Leiden wordt het saldo in de jaarrekening als rekening courant opgenomen. In verband met stopzetten van de activiteiten heeft De Leidse Aanpak nu een schuld ad € 0,- per 31-12-2022, (dit was per 31 december 2021 een schuld ad € 125.117).

		31-dec-22	31-dec-21
		in €	in €
2.4.19	Overlopende passiva (specificatie)		
2.4.14	Ministerie van OCW (vooruitontvangen subsidie)	491.745	364.950
2.4.17	Rechten vakantiegeld en bindingstoelage	101.270	114.319
2.4.19.0	Overige overlopende passiva	120.130	103.347
		<u>713.145</u>	<u>582.616</u>

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond

Omschrijving	Toewijzing		J/N
	Kenmerk	Datum	
Begaafde leerlingen PO en VO	HBL19113	11-11-2019	N
Wel in ontwikkeling	WIO22019	28-9-2022	N

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van	Ontvangen t/m	Totale subsidiabele	Saldo per 1 jan	Ontvangen in	Subsidiabele	Te verrekenen per
	Kenmerk	Datum	de toewijzing	vorig verslagjaar	kst t/m vorig verslagjaar	verslagjaar	verslagjaar	kosten in verslagjaar	31 dec verslagjaar
			€	€		€	€	€	€
Totaal			0	0	0	0	0	0	0

G2-B Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van	Ontvangen t/m	Totale subsidiabele	Saldo per 1 jan	Ontvangen in	Totaal kosten	Saldo nog te
	Kenmerk	Datum	de toewijzing	vorig verslagjaar	kst t/m vorig verslagjaar	verslagjaar	verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 dec verslagjaar
			€	€		€	€	€	€
Totaal			0	0	0	0	0	0	0

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichtingen

Bij Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden lopen de volgende huurverplichtingen.

De Stichting huurt een pand aan de Duivenbodestraat van de gemeente Leiden.

De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar en wordt na deze periode zonder opzegging iedere keer met 1 jaar verlengd. De opzegtermijn is 3 maanden. De huurverplichting is ca. € 19.000 per jaar.

Langlopende contracten

Bij Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden lopen de volgende meerjarige contracten:

Partner	Onderwerp	Looptijd	Omvang	
			per jaar	Bijzonderheden
			incl. BTW	
			in €	
OHM	Administratiekantoor	onbepaalde tijd	41.500	
Lexima	Software ter ondersteuning van dyslectische leerlingen	30-6-2023	22.000	
AED	Ambulante begeleiding en ondersteuning	2023/2024	1.500.000	
Bureau Talent	Projectleider Leidse Aanpak voor Talentontwikkeling	31-12-2022	28.000	

Toelichting op de staat van baten en lasten 2022

	Realisatie 2022 In €	Begroting 2022 In €	Realisatie 2021 In €
Baten			
Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1.0 OCW lumpsum	14.103.392	12.999.471	12.675.155
3.1.1.1.0.1 OCW Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	116.963	0	0
3.1.1.1.1 OCW inhoudingen uitkeringen en overig	-8.807	0	-8.053
3.1.1.1.6 OCW verevening bekostiging SWV	6.595.565	6.479.405	6.355.241
3.1.1.1.12 OCW	469.863	470.175	455.453
3.1.1.1.19 OCW overige subsidies	140.222	136.446	154.943
	21.417.198	20.085.497	19.632.739
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
3.2.2.2.2 Gemeente overige bijdragen	18.756	0	18.756
	18.756	0	18.756
Overige baten			
3.5.5 Ouderbijdragen	70	5.000	4.390
3.5.2 Detachering personeel	50.199	0	35.220
3.5.10 Baten van derden	319	0	907
3.5.10.2 Overige baten	423	0	2.333
	51.011	5.000	42.850
Totaal baten	21.486.965	20.090.497	19.694.345

	Realisatie 2022 In €	Begroting 2022 In €	Realisatie 2021 In €	
Lasten				
<i>Loonkosten personeel</i>				
4.1.1.1	Loonkosten bestuur, directie en toezicht	0	129.000	103.666
4.1.1.2	Loonkosten onderwijzend personeel	2.163.777	2.300.000	2.362.721
4.1.1.3	Loonkosten onderwijsondersteunend personeel	1.247.118	997.000	967.782
4.1.1.4	Loonkosten vervangingen	9.470	9.000	4.251
4.1.1.5	Loonkosten overig	4.038	0	1.611
	3.424.403	3.435.000	3.440.031	
<i>Overige personele kosten</i>				
4.1.2.2.0	Inhuur personeel niet in loondienst	1.072.568	375.000	484.397
4.1.2.3.0	Scholing en opleiding personeel	76.852	45.000	120.700
4.1.2.3.1	Personeelsbijeenkomsten, overleg, beleid en zorg	8.899	15.000	10.543
4.1.2.3.2	Werving en selectie	8.509	500	19.473
4.1.2.3.3	Representatie, bijeenkomsten en consumpties	3.769	500	653
4.1.2.3.4	Kosten kwaliteit en projecten	1.568.800	1.426.000	1.387.438
4.1.2.3.9	Overige personele kosten	17.889	15.000	10.153
4.1.2.1.11	Dotaties personele voorzieningen	116.518	6.000	89.199
4.1.2.1.12	Onttrekking/vrijval personele voorzieningen	-231.941	0	-22.283
	2.641.863	1.883.000	2.100.273	
<i>Uitkeringen personeel en vervangers</i>				
4.1.3.3	Uitkeringen (-/-)	-156.544	0	-104.647
	-156.544	0	-104.647	
	5.909.722	5.318.000	5.435.657	
<i>Personele lasten</i>				
<i>Specificatie personele lasten naar samenstelling</i>				
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	2.484.972	2.515.000	2.478.640
4.1.1.2	Sociale lasten	350.368	350.000	359.637
4.1.1.3	Premies Vf/Pf en Risicofonds	172.857	170.000	172.953
4.1.1.5	Pensioenlasten	416.206	400.000	428.801
	Totaal lonen en salarissen	3.424.403	3.435.000	3.440.031

In de pensioenlasten 2022 en 2021 zijn uitsluitend de werkgeverslasten opgenomen.

Bij de stichting waren in 2022 gemiddeld 35,85 FTE's werkzaam (2021: 36,67 FTE's)

Onderverdeeld naar:	2022	2021
Directie	1,92	0,75
Onderwijzend personeel	19,91	25,25
Onderwijs ondersteunend personeel	14,02	10,67
	35,85	36,67

	Realisatie 2022 In €	Begroting 2022 In €	Realisatie 2021 In €
Investerings			
4.2.0.1	22.300	0	301.062
4.2.0.3	22.061	0	31.090
4.2.0.5	2.945	0	2.983
4.2.0.6	142.781	0	50.871
4.2.0.10	-190.087	0	-386.006
	0	0	0
Afschrijvingen			
4.2.2.0	31.983	20.000	22.614
4.2.2.1	19.212	22.600	17.582
4.2.2.2	5.778	10.400	6.181
4.2.2.3	54.397	52.500	50.243
	111.370	105.500	96.620
Huisvestingslasten			
4.3.1.0	17.478	20.000	16.686
4.3.3.0	23.833	17.500	40.389
4.3.4.0	42.404	46.500	41.139
4.3.5.0	51.453	63.700	52.480
4.3.6.0	8.431	5.000	6.637
4.3.7.0	8.759	0	35.835
4.3.7.1	-8.759	0	-35.835
4.3.7.2	36.000	36.000	36.000
4.3.8.0	0	13.000	5.276
	179.599	201.700	198.607
Administratie, beheer en bestuur			
4.4.1.0	70.411	81.000	119.475
4.4.1.1	20.617	14.000	12.000
4.4.1.2	5.105	9.500	5.344
4.4.1.3	4.766	7.500	5.431
4.4.1.4	866	500	2.373
4.4.1.5	10.242	8.000	10.325
4.4.1.6	8.105	4.500	8.302
4.4.1.7	0	0	150
4.4.1.8	13.603	25.500	28.848
4.4.1.9	15.767	3.000	19.259
	149.482	153.500	211.507
Uitsplitsing accountantskosten			
4.4.1.1	20.617	14.000	12.000
	20.617	14.000	12.000

	Realisatie 2022 In €	Begroting 2022 In €	Realisatie 2021 In €	
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>				
4.4.3.0	Onderwijsleerpakket incl. ondw licenties	39.225	98.500	70.634
4.4.3.1	Reproductiekosten	11.696	8.000	15.733
4.4.2.0	Kosten en onderhoud meubilair en inventaris	660	6.000	1.760
4.4.2.1	Beheer en kosten ICT incl. adm. licenties	46.092	37.000	40.757
		97.673	149.500	128.884
<i>Overige lasten</i>				
4.4.5.3	Kosten van projecten	557.940	108.625	318.688
4.4.5.4	Activiteiten, werkweken en excursies	10.205	8.000	6.945
4.4.5.1	Overige schoolkosten	11.885	31.750	9.520
		580.030	148.375	335.153
4.4	Overige instellingslasten	827.185	451.375	675.544
4.5.1.1	Doorbetaling aan (V)SO	6.237.220	5.847.046	5.383.340
4.5.1.2	Doorbetaling aan LWOO	4.874.569	4.868.469	4.767.177
4.5.1.3	Doorbetaling aan PRO	1.379.907	1.354.701	1.281.349
4.5.2.1	Doorbetaling groeibekostiging (V) SO	47.129	0	108.265
4.5.3.0	Overige doorbetalingen	2.292.374	2.949.320	2.776.620
		14.831.199	15.019.536	14.316.751
Totaal lasten		21.859.075	21.096.111	20.723.179
Financiële baten en lasten				
Financiële baten				
6.1.1	Rentebaten en dividenden	1.683	0	38
Financiële lasten				
6.2.1	Rentelasten banken	-1.768	0	-8.999
		-85	0	-8.961
Resultaat		-372.195	-1.005.614	-1.037.795

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Het exploitatieresultaat over het jaar 2022 bedraagt € 372.195 negatief.

Het bestuur stelt voor om het exploitatieresultaat te bestemmen aan de onderstaande reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

	Stand	Bestemming	Overige	Stand
	31-dec-21	resultaat	mutaties	31-dec-22
	€	€	€	€
Algemene reserve	2.025.576	-372.195	0	1.653.381
	2.025.576	-372.195	0	1.653.381

De reserves zijn in detail als volgt gemuteerd:

	Stand	Bestemming	Overige	Stand
	31-dec-21	resultaat	mutaties	31-dec-22
	€	€	€	€
Algemene reserve	2.025.576	-372.195	0	1.653.381
	2.025.576	-372.195	0	1.653.381

Gebeurtenissen na balansdatum

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van belang zijn voor de beoordeling van de positie van de instelling.

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Per 31 december 2022 zijn er geen financiële of organisatorische banden met een andere rechtspersoon.

De Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801 heeft ten aanzien van de bovenschoolse voorziening De Delta een financieel technische relatie met diverse schoolbesturen in Leiden en omgeving. De leerlingen van De Delta zijn formeel ingeschreven bij deze schoolbesturen. De aan deze leerlingen toe te rekenen subsidies van het Ministerie van OCW worden doorbetaald aan De Delta.

WNT-verantwoording 2022

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen ingegaan. Per 1 januari 2016 is de maximale beloning afhankelijk van het aantal complexiteitspunten van de organisatie.

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden van toepassing zijnde regelgeving het WNT maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2022 is € 216.000 Aantal punten niet van toepassing

Het bezoldigingsklassensysteem geldt alleen voor scholen/onderwijsinstellingen en niet voor instellingen zonder leerlingen, zoals samenwerkingsverbanden. Omdat deze instellingen geen leerlingen of onderwijssoorten hebben kunnen ze in het nieuwe systeem niet worden ingedeeld. Het algemene WNT-maximum geldt voor deze instellingen.

Het is aan het toezichthoudende orgaan van de instellingen om hier, gegeven de bezoldigingsklassen, zoals thans het geval, op verantwoorde wijze mee om te gaan bij het vaststellen van de bezoldiging van de topfunctionarissen.

Voor elke hieronder vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post overige vorderingen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2022			
Bedragen x € 1	C.J.C. de Bruin		A.M. van Overschot
Functiegegevens	Directeur a.i.		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-okt-22	31-dec-22	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,92		0,0
Dienstbetrekking?	Nee		Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	45.500		0
Beloning betaalbaar op termijn	0		0
Subtotaal	45.500		0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	50.207		0
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t		N.v.t
Bezoldiging	45.500		0
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t		
Gegevens 2021			A.M. van Overschot
Functiegegevens	Directeur		
Aanvang en einde functievervulling in 2021		1-jan-21	30-sep-21
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)			1,0
Dienstbetrekking?			Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen			78.390
Beloning betaalbaar op termijn			12.631
Totaal bezoldiging 2021			91.021
Individueel WNT-maximum			156.321

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2022		C.J.C. de Bruin	
Bedragen x € 1		Directeur a.i.	
Functiegegevens			
Kalenderjaar	2022	2021	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1-jan-22 30-sep-22	1-okt-21 31-dec-21	
Aantal maanden functievervulling in het kalenderjaar	9	3	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.086	390	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	216.000	83.100	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode	299.100		
Bezoldiging (excl btw)			
Werkelijk uurtarief lager dan maximum?	Ja		
Bezoldiging in betreffende periode	135.750	48.500	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	184.250		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t		
Bezoldiging	184.250		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t	

1c. Toezichhoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022		G.R. Beek		M.E. Majj	
Bedragen x € 1		Vz. Raad van Toezicht		Lid Raad van Toezicht	
Functiegegevens		Vz. Raad van Toezicht		Lid Raad van Toezicht	
Aanvang en einde functievervulling in 2022		1-jan-22	31-dec-22	1-jan-22	31-dec-22
Bezoldiging					
Bezoldiging		7.844		5.229	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		32.400		21.600	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t		N.v.t	
Bezoldiging		7.844		5.229	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t		N.v.t	
Gegevens 2021		G.R. Beek		M.E. Majj	
Functiegegevens		Vz. Raad van Toezicht		Lid Raad van Toezicht	
Aanvang en einde functievervulling in 2021		1-jan-21	31-dec-21	1-jan-21	31-dec-21
Bezoldiging					
Bezoldiging		7.844		5.229	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		31.350		20.900	

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

Gegevens 2022	
Naam topfunctionaris	Functie
W.A. van der Veer	Toezichthouder
K. Roosjen	Toezichthouder
M. Arnouts	Toezichthouder

C. Vreugdenhil	Toezichthouder
A. Kastelein	Toezichthouder

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen)

Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800.

Niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder.

Niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

Niet van toepassing

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	41272
Naam instelling	Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden
KvK-nummer	28081935
Adres	Duivenbodestraat 11, 2313 XS LEIDEN
Telefoon	071-5144801
E-mailadres	info@swvleiden.nl
Website	www.swvleiden.nl

Contactpersoon

Naam	De heer C.J.C. de Bruin
Adres	Duivenbodestraat 11, 2313 XS Leiden
Telefoon	071-5144801
E-mailadres	info@swvleiden.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs regio Leiden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 6 juli 2023

Van Ree Accountants

w.g.

A. van der Plas RA MSc